

अरुणोदय ज्ञान प्रसारक मंडळ संचलित,

महिला महाविद्यालय, जळगाव

(यु.जी.सी. 2 (f) व 12-B मान्यताप्राप्त)

नेक पुनर्मूल्यांकित 'ए' श्रेणी

(श्रीमती नाथीबाई दामोदर ठाकरसी महिला विद्यापीठ, मुंबईशी संलग्न)

कुसुमाई

नियतकालिक 2022-2023

अरुणोदय ज्ञान प्रसारक मंडळ संचलित,

महिला महाविद्यालय, जळगाव

(यु.जी.सी. 2 (f) व 12-B मान्यताप्राप्त) नॅक पुनर्मूल्यांकित 'ए' श्रेणी

(एस.एन.डी.टी. महिला विद्यापीठ, मुंबईशी संलग्न)

ख्वाँजामिया जवळ, जळगाव - ४२५००१. फोन नं. (०२५७) २२५०२०३, २२५१३०३

ई-मेल : adpmwcjal@gmail.com वेब : www.adpmwc.ac.in

कुसुमाई

नियतकालिक

२०२२-२३

संपादक

डॉ. प्रकाश कांबळे

कुसुमाई

: संपादक मंडळ :

अध्यक्षा : प्राचार्या डॉ. जयश्री नेमाडे

उपप्राचार्य : डॉ. सतीश जाधव

प्रमुख संपादक : प्रा. प्रकाश कांबळे

सदस्य : डॉ. डिम्पल पाटील

: प्रकाशक :

प्राचार्या डॉ. जयश्री नेमाडे

अरूणोदय ज्ञान प्रसारक मंडळ संचलित,

महिला महाविद्यालय,

ख्वाजामियाँ जवळ, जळगाव - ४२५००१

दूरध्वनी : (०२५७) २२५०२०३

: मुद्रक :

प्रशांत पब्लिकेशन्स

३, प्रताप नगर, श्री संत ज्ञानेश्वर मंदिर रोड, नूतन मराठा महाविद्यालयाजवळ,

जळगाव ४२५००१. दूरध्वनी: (०२५७) २२३५५२०, २२३२८००

ईमेल: prashantpublication.jal@gmail.com वेबसाईट: www.prashantpublications.com

मुखपृष्ठ/अक्षरजुळवणी: प्रशांत पब्लिकेशन्स

सदर नियतकालिकात व्यक्त झालेली मते व विचार ही संबंधित नवोदित लेखकांची वैयक्तिक मते आहेत.
त्यांच्या मतांशी प्राचार्य, संपादक मंडळ, महाविद्यालय, संस्था सहमत असतीलच असे नाही.

अरुणोदय ज्ञान प्रसारक मंडळ, जळगाव

कार्यकारी मंडळ

रजि.नं.१८६०-महाराष्ट्र/८४०/जळगाव-२६ मे, १९८७

नोंदणी क्र. एफ-८२१-(जळगाव) ३० सप्टेंबर १९८७

अ.क्र.	नाव	हुद्दा
१	प्रा. अ. पी. चौधरी	अध्यक्ष
२	प्रा. एस. डी. चौधरी	चेअरमन
३	प्रा. एन. व्ही. भारंबे	सचिव
४	अॅड. एस. वाय. बोरोले	खजिनदार
५	डॉ. के. डी. पाटील	सदस्य
६	श्री. ए. एस. इंगळे	सदस्य
७	श्रीमती तिलोत्तमा अ. जावळे	सदस्य
८	श्री. हर्षल व्ही. चौधरी	सदस्य
९	श्री. प्रशांत एम. बोडे	सदस्य
१०	सौ. सायली के. पाटील	सदस्य
११	डॉ. सौ. जयश्री एम. नेमाडे	प्राचार्या

**COLLEGE DEVELOPMENT COMMITTEE
(2022 - 2027)**

Sr. No.	Name	Post
1	Prof. A. P. Chaudhari	Chairman
2	Prof. N. V. Bharambe	Member of Management
3	Dr. K. H. Nehete	Head of Geography Department Nominated by Management.
4	Dr.Mrs. Sadhana B. Jawale	Teacher's Representative
5	Shri.Y. R. Shaikh	Teacher's Representative
6	Dr. Sanjay V. Bhamare	Teacher's Representative
7	Shri.G. B. Chaudhari	Non-Teaching Representative
8	Dr. Anil Lohar	Educationalist
9	Shri. L. T. Chaudhari	Industrialist
10	Dr. S. B. Patil	Research Expert
11	Mrs. Ujjawala K. Bendale	Social Worker
12	Dr. S. G. Jadhav	Co-ordinator IQAC
13	Ku. Khushbu B. Patil	Chairman of Student Council
14	Ku. Shalini R. Patil	Secretary of Student Council
15	Principal Dr.Jayashri Nemade	Member Secretary

एस.एन.डी.टी. महिला विद्यापीठ

गीत

“संस्कृता स्त्री पराशक्ति” स्वर हमारा है
विश्व है परिवार, भारत घर हमारा है ॥

हम नहीं है दीन, कहता कौन हम अबला
है सबल संस्कृति हमारी, हम सभी सबला
ज्योति से जगमग हुआ, अंतर हमारा है ॥

स्वप्न ठाकरसी हुआ साकार है इसमें,
महर्षि कर्वे तपस्या सार है इसमें
हम दिशाएँ और यह दिनकर हमारा है ॥

“संस्कृता स्त्री पराशक्ति” स्वर हमारा है
विश्व है परिवार, भारत घर हमारा है ॥

अरुणोदय ज्ञान प्रसारक मंडळ संचलित,
महिला महाविद्यालय,
जळगाव

महाविद्यालय गीत

स्त्री शिक्षण हा मंत्र अंतरी, जपतो अक्षरज्ञान ।
शिक्षण आहे मार्ग मुक्तीचा, लाभतसे वरदान ॥ धृ ॥

समता-मानवतेतून शिकतो, विश्वरूप संस्कार ।
नवनिर्मिती हा स्त्री शक्तीचा, 'अरुणोदय' अवतार ।
कला-संस्कृती विज्ञानाचे, गाऊ अक्षयगान ॥ १ ॥

विनयशील विद्येतून जपतो, मातृ-पितृ वारसा ।
आत्मशक्तीसह पुरुष-प्रकृती, ज्ञानाचा आरसा ।
'विद्या परा देवता' सर्वथा, ब्रीद असे महान ॥ २ ॥

कुटुंब वत्सल प्रेमाचे, महिमान आम्ही जाणतो ।
'सावित्रीच्या लेकी' आम्ही, 'बहिणाईस' मानतो ।
विश्वविद्यालय 'ठाकरसी' हे, आम्हा करी सज्ञान ॥ ३ ॥

प्राचार्य डॉ. किसन पाटील

श्री प्राध्यापक वर्ग ७

श्री प्राध्यापकेतर कर्मचारी ७

अरुणोदय ज्ञान प्रसारक मंडळ संचलित,
महिला महाविद्यालय, जळगाव.
दूरदृष्टी, ध्येय, उद्दिष्टे व मूल्ये...

दूरदृष्टी :

संस्थेला समाजातील वैविध्यपूर्ण स्तरातील दुर्लक्षित विद्यार्थ्यांनीना दर्जेदार शिक्षण पुरविण्याची आवश्यकता भासते. संस्थेच्या प्रतिकार दर्शविलेली मशाल उज्वल भविष्याकडे जाण्याचा मार्ग दाखविते. पुस्तकाचे रूपक ज्ञानाचे श्रेष्ठत्व दाखविते. सूक्ष्मदर्शकातून अभ्यास करणारी महिला स्त्रियांमध्ये वैज्ञानिक दृष्टीकोन बिंबविते.

ध्येय :

- शिक्षणाद्वारे सामाजिक न्याय प्रस्थापित करणे.
- उच्च शिक्षणातील अलीकडील ट्रेड एकत्रित करून विद्यार्थ्यांना सक्षम बनविणे.
- डिजिटल जगाचा सामना करण्यासाठी आयसीटीच्या वापरास प्रोत्साहित करणे.
- विद्यार्थ्यांमधील आत्मसन्मान आणि आत्मनिर्भरतेची भावना जागृत करणे.
- अष्टपैलू व्यक्तिमत्व निर्मितीसाठी सर्जनशीलता, अखंडता आणि संशोधन संस्कृतीला प्रोत्साहन देणे.
- क्रॉस-कटिंग आणि उद्योन्मुख समस्यांचा सामना करण्यासाठी विद्यार्थ्यांना जबाबदार नागरिक तयार करणे.
- विद्यार्थ्यांच्या वाढीसाठी आणि सर्वांगीण विकासासाठी विविध उपक्रम राबविणे.
- ज्ञान, कौशल्ये आणि अनुभव सामायिक करण्यासाठी शैक्षणिक व सामाजिक, सरकारी आणि बिगर सरकारी संस्था यांच्याशी सहयोग करणे.

उद्दिष्टे :

- विद्यापीठाच्या अभ्यासक्रमाच्या समृद्धीसाठी कौशल्य-आधारित शिक्षण उपलब्ध करणे.
- सतत गतिमान जगाचा विचार करून विद्यार्थ्यांनीना नवीन ज्ञान देणे.
- विद्यार्थ्यांना शिक्षणाद्वारे स्वावलंबी, आत्मनिर्भर व स्वतंत्र बनविणे.
- विद्यार्थ्यांना शारीरिक आणि मानसिकदृष्ट्या बळकट करणे.
- विद्यार्थ्यांमध्ये मानवी मूल्ये आणि देशप्रेमाची भावना जागृत करणे.
- विद्यार्थ्यांचे सर्वांगीण व्यक्तिमत्व विकसित करणे.
- उच्च शिक्षणापर्यंत सहज प्रवेश मिळविण्यासाठी आर्थिक सहाय्य करणे.

संस्थात्मक मुख्य मूल्ये :

- कार्य संस्कृती रूजविणे.
- शिस्त व नीतिचे पालन करणे.
- विद्यार्थ्यांमध्ये स्पर्धात्मक भावना विकसित करणे.
- राष्ट्रीय एकात्मता विकास.
- आयसीटीच्या वापरास प्रोत्साहन देणे.
- उत्कृष्टतेसाठी प्रयत्नशील राहणे.

अंतरंग

मराठी विभाग / १

हिंदी विभाग / ९

इंग्रजी विभाग / १७

प्राध्यापक योगदान / २३

समिती अहवाल / ३४

गुणवत्ता पारितोषिके / ६६

प्राचार्यांचेमनोगत

कुसुमाई या नियतकालिकाचा सन २०२२-२३ या शैक्षणिक वर्षाचा अंक सुजाण वाचकांच्या हाती देतांना अतिशय आनंद होत आहे. हे वर्ष कोरोना मुक्त होते याचा मनस्वी आनंद आहे.

महाविद्यालयात शैक्षणिक कामकाजाची सुरवात रोज राष्ट्रगीत व विद्यापीठ गीताने होते. त्यामुळे विद्यार्थ्यांत राष्ट्रीय भाव निर्माण होण्यास मदत होते.

महाविद्यालयाचा Annual Quality Assurance Report/Yearly Status Report 2021-22 NAAC Office कडे यशस्वीपणे पाठविला गेला. हा रिपोर्ट पाठविण्यात सर्वच समित्यांचे महत्वपूर्ण योगदान आहे. महाविद्यालयाला चेतना व्यसनमुक्ती केंद्र जळगाव यांचेकडून शिवचेतना सन्मान २०२३ अलीकडेच १९ फेब्रुवारी २०२३ रोजी प्रदान करण्यात आला आहे. संस्थेचे अध्यक्ष मा.प्रा.श्री.ए.पी.चौधरी हे व्यवस्थापन परिषद व अधिसभा या महत्वपूर्ण विद्यापीठीय वैधानिक समित्यांचे सदस्य आहेत. आपल्या महाविद्यालयातील दोन सदस्य अधिसभेवर तर, चार प्राध्यापक अभ्यास मंडळावर निवडून आलेले आहेत. चार प्राध्यापक पीएच.डी.चे मार्गदर्शक असून प्राचार्यांसह प्राध्यापकांचे दर्जेदार अशी संदर्भ ग्रंथ प्रकाशित झालेली आहेत. एकूणच प्राध्यापकांचे शैक्षणिक प्रक्रियेत महत्वपूर्ण योगदान आहे.

या शैक्षणिक वर्षात विद्यार्थीनिनी क्रीडा स्पर्धांमध्ये उत्तम कामगिरी केली आहे. विद्यार्थीनींसाठी कौशल्य विकासाचे कोर्सेस महाविद्यालयाने सुरु केलेले होतेव सदरील प्रशिक्षण वर्गांना महाविद्यालयातील प्राध्यापकांनी मोफत मार्गदर्शन केले. शिक्षण व संशोधनाबरोबरच संपूर्ण वर्षभर विद्यार्थी केंद्रीत अभ्यासेतर उपक्रम राबविण्यात आले. त्यामध्ये प्रामुख्याने सांस्कृतिक कार्यक्रम, वादविवाद व वक्तृत्व, स्पर्धांचे आयोजन करण्यात आले. राष्ट्रीय सेवा योजनेने वर्षभर अत्यंत तळमळीने कार्य करून विद्यार्थ्यांच्या सामाजिक जाणीवां बरोबर व्यक्तिमत्व विकास जाणिवपूर्वक घडवून आणला.

या वर्षी महाविद्यालयाचा 'तेजस्विनी' हा पुरस्कार शुभांगी पंढरीनाथ झोडपे या विद्यार्थीनीला मिळाला.

महाविद्यालयाचा बी.ए. अंतिम वर्षाच्या परीक्षेचा एकूण निकाल ७२.९७% टक्के लागला असून अर्थशास्त्र विषयाची कु.कांचन मनोहर ही विद्यार्थीनी महाविद्यालयातून सर्वप्रथम आली. वाणिज्य शाखेचे चौथे वर्ष असून या शाखेच्या अंतिम वर्षाच्या परीक्षेचा निकालही ६७% इतका लागला आहे.

एकूणच सर्व बाबींचे अवलोकन केले असता महाविद्यालयाने विद्यार्थीनींच्या शैक्षणिक, सामाजिक, वैयक्तिक विकासात मोलाचे योगदान दिलेले आहे. महाविद्यालयाचे अस्तित्व हे विद्यार्थ्यांच्या अस्तित्वावर अवलंबून असते. महाविद्यालय हे विद्यार्थ्यांना आपल्या विकासाचा आधारस्तंभ वाटले पाहिजे, याचे भान आम्ही कधीही सुटू देत नाहीत. म्हणूनच याहीवर्षी क्षमता बांधणी, लिंगभाव संवेदनशीलता इ. महत्वपूर्ण विषयावरील कार्यशाळे बरोबरच, गरजू विद्यार्थ्यांसाठी 'सायकलबँक' व 'बस पास योजना', सांस्कृतिक विकासासाठी फुलोरा स्नेहसंमेलन यासारखे विविधांगी कार्यक्रम आयोजित करून विद्यार्थीनींना सक्षम करण्याचा पूर्ण प्रयत्न केलेला आहे. 'पदवी प्रमाणपत्र प्रदान' सारखे कार्यक्रम घेऊन विद्यापीठातील उपक्रमाची जाणीव विद्यार्थीनींना करून देण्यात महाविद्यालय यशस्वी झालेले आहे. या शैक्षणिक वर्षात महाविद्यालयाची वाटचाल भविष्यात येणाऱ्या आव्हानांना पेलणारी अशीच राहिली. या महाविद्यालयात शिक्षण घेणाऱ्या सर्वच विद्यार्थीनी आपल्या ज्ञानाची सांगड बदलत्या आधुनिक तंत्र विज्ञानाशी घालण्यात यशस्वी होत आहेत ही आनंददायक गोष्ट आहे. यामुळे शैक्षणिक क्षेत्रात वेगाने होणारे बदल भविष्यातही त्या निश्चित स्वीकारतील. शेवटी भारताचे भविष्य वर्गावर्गात घडत आहे हे कोठारी आयोगाचे वाक्य खरेच ठरले आहे.

- डॉ. जयश्री मधुसूदन नेमाडे
प्राचार्या

प्रतिवर्षाप्रमाणे याहीवर्षी कुसुमाईचा हा वार्षिकांक आपल्या हाती देतांना खूप आनंद होतो आहे. 'ग्रंथालय आणि कॉलेज मॅगझीन' हे कुठल्याही महाविद्यालयाचे हृदय असते असे म्हटले तर ते अतिशयोक्ती ठरू नये. विद्यार्थ्यांच्या व्यक्तिमत्त्वाची नीट बांधणी करण्याचे काम शिक्षक व ग्रंथालय करत असते, तर त्या व्यक्तिमत्त्वाला अधिक बहारदार करण्याचे काम कॉलेज मॅगझीन व सांस्कृतिक कार्यक्रमाच्या माध्यमातून होत असते. विलक्षण आनंदाची गोष्ट म्हणजे आपल्या महाविद्यालयामध्ये या चारही गोष्टी विशेष नजरेत भरणाऱ्या आहेत. अभिव्यक्तीची माध्यमे अनेक असली तरी, लेखनातून व्यक्त होणे हे स्वतःलाच अनेक पातळ्यांवर समृद्ध करणारे असल्यामुळे व त्याची सामाजिकताही अधिक असल्यामुळे लेखनाशी तादात्म्य पावणारी व्यक्ती ही समाजाभिमुख होणार हे ओघाने आलेच, म्हणून लेखनकला ही मूल्यातीत असते. कुठल्याही लेखनात स्वतःसह आपल्या सभोवतालचं पर्यायाने देश-काल-परिस्थितीचे प्रतिबिंब हे पडतच असते. मग ते लेखन पहिलटकरणीचे असू घात की एखाद्या अक्षर कलावंताचे. हे या अंकातील लेखन वाचल्यानंतर सहज लक्षात यावे. छोट्याशा बीजापासून अंकुर जन्माला यावे व त्याला थंडी/उन/वारा/जनावरांपासून काही काळ जपताच तेच अंकुर नंतर हत्तीच्या धडकानाही जुमानत नाही, हे आपण पाहताच असतो. हे जसे झाडाच्या बाबतीत खरे आहे तसे आणि तितकेच कुठल्याही कलावंताच्या बाबतीत सुद्धा खरे आहे. त्यातही लेखक, कवी अर्थात साहित्यिकाच्या बाबतीत तर अधिकच खरे आहे. जन्मजात प्रतिभा असेल तरच साहित्यिक बनू शकतो या दुष्ट म्हणण्याला काहीच अर्थ नाही. कारण एक टक्का प्रतिभा आणि नव्याणव टक्के परिश्रम करण्याची क्षमता ठेवणारा कोणीही व्यक्ती महान साहित्यिक बनू शकतो, हे अनेक जागतिक उदाहरणांसह दाखवून देता येईल. उर्जस्वल बीजाची रुजवात करण्याची आणि त्या अंकुराला जपण्याची, स्फूर्तिंग चेतवण्याची जबाबदारी अर्थातच शिक्षकांची आणि त्यांच्या अभिव्यक्तीला मंच

उपलब्ध करून देणे ही जबाबदारी महाविद्यालयाची असते. या दोन्ही जबाबदाऱ्या हे महाविद्यालय इमाने-इतबारे पार पाडते याची साक्ष 'कुसुमाई' चा हा अंक निश्चित देईल.

मराठी/हिंदी आणि इंग्रजी या तिन्ही भाषेतून विद्यार्थिनी लिहिल्या झाल्या आहेत. यात जसे स्वागतपर लेखन आहे त्याचप्रमाणे कथा, कविता व समीक्षापर लेखनही आहे. तद्रत्तच संकलन तर अधिकच दर्जेदार असे आहे. हे सर्व लेखन नजरेखालून घातल्यानंतर वर्तमान विद्यार्थ्यांच्या मनात काय चालले आहे, त्या काय विचार करताहेत, आणि त्या काय करू इच्छितात याचा जसा ठाव लागेल तसाच त्या किती भयावह परिस्थितीला भेदत आपल्या स्वप्नाला कवेत घेण्यासाठी जिवाची पराकाष्ठा करत आहेत हेही कळेल. एकूणच काय तर विद्यार्थ्यांच्या तळ मनाचे स्वच्छ प्रतिबिंब म्हणजे हा अंक आहे. अर्थात तो खरेच तसा आहे का हे ठरविण्याचा आपला अधिकार अबाधित आहेच.

'कुसुमाई'चे संपादन करत असताना संस्थेचे अध्यक्ष व सुप्रसिद्ध लेखक मा.प्रा.श्री.अ.पी.चौधरी सर, मा.प्राचार्या डॉ. जयश्री नेमाडे उपप्राचार्य डॉ. सतीश जाधव यांनी केलेले मार्गदर्शन मोलाचे ठरले. त्याचबरोबर माझ्या प्रिय विद्यार्थिनी, संपादक मंडळ तसेच माझ्या सर्व प्राध्यापक बंधू-भगिनींनी ज्या पद्धतीने सहकार्य केले ते केवळ शब्दातीत असेच म्हणावे लागेल. त्याचबरोबर प्रशांत पब्लिकेशन्सचे सर्वेसर्वा मा.श्री. रंगराव पाटील, श्री.प्रदीप पाटील या सर्वांच्या मैत्रिपूर्ण सहकार्यामुळे कुसुमाई संपादनाचा प्रवास सुखद झाला आणि एक चांगला अंक आपल्या हाती देता आला याचा आनंद आहेच. प्रतिवर्षाप्रमाणे याही वर्षी आपल्या 'कुसुमाई'चे आपण स्वागत कराल ही अपेक्षा....!

- डॉ. प्रकाश कांबळे

ॐ अंतर्गत गुणवत्ता हमी कक्ष ॐ

ॐ कुसुमाई समिती ॐ

मा.प्रा.अ.पी.चौधरी
* भारत एक्सलन्स अवार्ड,
* लिडिंग एज्युकेशनिसट अवार्ड,
* एस.एन.डी.टी.महिला विद्यापीठ,
मुंबईच्या सिनेट पदी निवड

मा.प्रा.एस.डी.चौधरी
* एस.एन.डी.टी.महिला विद्यापीठ,
मुंबईच्या ट्रस्टी पदी निवड
* गोदावरी लक्ष्मी को.ऑप.बँक
लि.जळगावचे संचालक म्हणून निवड

मा.प्रा.आचार्या डॉ.जयश्री नेमाडे
एस.एन.डी.टी.महिला विद्यापीठ,
मुंबईच्या सिनेट पदी निवड

मा.उपप्राचार्य डॉ.सतीश जाधव
'सामाजिक प्रतिबद्धता गौरव'
पुरस्कार प्रदान

डॉ.साधना जावळे
समाजशास्त्र अभ्यास
मंडळावर निवड

डॉ.किशोर नेहेते
भूगोल अभ्यास
मंडळावर निवड

डॉ.विनय पाटील
राज्यस्तरीय
आदर्श ग्रंथपाल पुरस्कार

डॉ.सुगंधा पाटील
सेवानिवृत्ती
दि.३१/१०/२०२२

आमचे यशोदीप

Our Pride

Miss Zodape Shubhangi Pandharinath
Tejaswini - 2022-2023

Miss Shende Anagha B.
First - Prize, B.A. Part-I

Miss Sonawane Diksha A.
First - Prize, B.A. Part - II

Miss Pawara Kanchan M.
First - Prize, B.A. Part - III

Miss Surawade Kalyani S.
First Prize in Marathi,
B.A. Part - III

Miss Zodape Priyanka D.
First Prize in Hindi,
B.A. Part - III

Miss Sonawane Diksha S.
First Prize in English,
B.A. Part - III

Miss Nikita Samadhan D.
First Prize in Sociology,
B.A. Part - III

Miss Pawara Kanchan M.
First Prize in Economics,
B.A. Part - III

Miss Baviskar Jaya I.
First Prize in Geography,
B.A. Part - III

विद्यार्थी परिषद
(Student Council)

Barhate Sanjana P.
B.A. Part - I [CR]

Shende Anagha B.
B.A. Part - II [CR]

Mistri Tilottama B.
B.A. Part - III [CR]

Shubhangi P. Zodape
Sports Representative

Surve Tejaswini Kailas
NSS Representative

Pasi Rupali Amar [G.S.]
Cultural Representative

Marathe Dimpal Dattu
Magazine Representative

Adakmol Komal Shivdas
SC/ST Representative

Barela Rupali Gyansing
ST/ OBC Representative

शैक्षणिक उपक्रम

संविधान दिनानिमित्त उपस्थित विद्यार्थी, प्राध्यापकांना शपथ प्रदान करतांना मा.प्राचार्या डॉ.जयश्री नेमाडे.

सावित्रीबाई फुले विद्यार्थी कल्याण योजने अंतर्गत 'टाकाऊ पासून टिकाऊ वस्तू' बनविण्याचे प्रशिक्षण कार्यशाळेत लिफाफा बनविताना विद्यार्थिनी तर मंचावर मा.प्राचार्या डॉ.जयश्री नेमाडे

राष्ट्रीय हिंदी दिनानिमित्त आयोजित काव्यवाचन स्पर्धेत कविता सादर करतांना विद्यार्थिनी कु.डिंपल तर विचारमंचावर मा.प्राचार्या जयश्री नेमाडे, हिंदी विभाग प्रमुख डॉ.डिंपल पाटील व प्रा.राजेश खर्डे

रांगोळी प्रशिक्षण कार्यशाळेत विद्यार्थिनीना रांगोळीचे प्रात्यक्षिक दाखविताना प्रशिक्षक मा.डॉ.कुमुद नारखेडे सोबत मा.प्राचार्या डॉ.जयश्री नेमाडे

गांधी तीर्थ येथे शैक्षणिक सहलीत सहभागी विद्यार्थिनी, प्राध्यापक व मा.प्राचार्या डॉ.जयश्री नेमाडे

गरबा नृत्य सादर करता असतांना विद्यार्थिनी व त्यांना प्रोत्साहन देतांना महाविद्यालयाच्या प्राचार्या मा.डॉ.जयश्री नेमाडे

शैक्षणिक उपक्रम

स्त्री अभ्यास केंद्र व इतर समित्यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित 'विद्यार्थी क्षमता बांधणी' या विषयावरील एक दिवसीय कार्यशाळेत मार्गदर्शन करतांना मा.अॅड.ज्योती भोळे तर विचारमंचावर प्राचार्यांसह इतर मान्यवर

'शैक्षणिक भेटी' या उपक्रमांतर्गत दूध फेडरेशन, जळगाव या केंद्राला भेट देतेवेळी विद्यार्थिनी व प्राध्यापक

जनजाती गौरव दिनानिमित्त आयोजित कार्यक्रमात भगवान बिरसा मुंडा यांना अभिवादन करतांना उपप्राचार्य डॉ.सतीश जाधव, प्रा.राजेश खर्डे व डॉ.डिंपल पाटील.

महापरिनिर्वाण दिनानिमित्त डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांना अभिवादन करतांना मा. प्राचार्या, उपप्राचार्य व प्राध्यापक वर्ग.

अर्थशास्त्र व समाजशास्त्र या विषयाची 'उडान दिव्यांग सेंटर' ला अभ्यास भेट

साने गुरुजी जयंतीनिमित्त त्यांना अभिवादन करतांना मा.प्राचार्या, उपप्राचार्य व प्राध्यापक वर्ग

शैक्षणिक उपक्रम

लोहपुरूष सरदार वल्लभभाई पटेल व प्रियदर्शिनी इंदिरा गांधी यांच्या जयंती निमित्त अभिवादन करतांना मा.प्राचार्या, प्राध्यापक व प्राध्यापकेतर कर्मचारी.

क्रांतिज्योती सावित्रीबाई फुले जयंतीनिमित्त अभिवादन करतांना मा.डॉ.मनीषा जगताप, प्राचार्या व उपप्राचार्य

मराठी भाषा संवर्धन पंधरावड्यानिमित्त आयोजित कार्यक्रमात बोलतांना डॉ.प्रकाश कांबळे

अर्थशास्त्र विभाग आयोजित कार्यक्रमात 'अंदाज-पत्रक २०२३-२४' या विषयावर प्रमुख व्याख्याते म्हणून मार्गदर्शन करतांना डॉ.विनोद नन्नवरे

राष्ट्रीय एकात्मता समिती व एन.एस.एस. आयोजित 'अल्पसंख्यांक हक्क दिन' कार्यक्रमात मार्गदर्शन करतांना प्रा.मोईन शेख तर विचार मंचावर मा. प्राचार्या, उपप्राचार्य व प्राध्यापक

'लिंगभाव व संवेदनशीलता'या विषयावरील एका दिवसीय राष्ट्रीय कार्यशाळेत आपली प्रतिक्रिया व्यक्त करतांना सहभागी विद्यार्थी

शैक्षणिक उपक्रम

सावित्रीबाई फुले विद्यार्थी कल्याण योजनेतर्गत 'बस पास' साठी आर्थिक सहकार्य प्राप्त विद्यार्थिनी व प्राध्यापक.

छत्रपती शिवाजी महाराज यांच्या जयंतीनिमित्त अभिवादन करतांना मा. प्राचार्या, उपप्राचार्य व प्राध्यापक वर्ग.

मराठी भाषा दिनानिमित्त आयोजित 'शुद्धलेखन कार्यशाळेत' मा.प्राचार्या डॉ.जयश्री नेमाडे यांचे स्वागत करतांना प्रा.रेणुका झांबरे.

नेहरू युवा कार्यक्रम एव खेल मंत्रालय भारत सरकार द्वारा आयोजित सांस्कृतिक कार्यक्रमात मान्यवरांच्या हस्ते पुरस्कार स्वीकारताना महाविद्यालयाच्या विद्यार्थिनी.

राष्ट्रीय सेवा योजना आयोजित 'महिलांचे आरोग्य' या विषयावर मार्गदर्शन करतांना डॉ.लिनेश्वरी बोरोले तर विचारमंचावर मा.प्राचार्या, उपप्राचार्य व प्राध्यापक.

माजी विद्यार्थिनी संघ आयोजित 'आपकी अदालत' या कार्यक्रमात कु.भारती डब्बे हिचे स्वागत करतांना मा.प्राचार्या डॉ.जयश्री नेमाडे.

शैक्षणिक उपक्रम

‘आपकी अदालत’ या कार्यक्रमात आरोपी म्हणून उपस्थित असलेल्या कु.भारती डब्ले यांना प्रश्न विचारातांना उपप्राचार्य डॉ.सतीश जाधव.

माजी विद्यार्थिनी मेळाव्याप्रसंगी कु. प्रियांका झोडपे हिचे स्वागत करतांना मा.प्राचार्या डॉ. जयश्री नेमाडे.

माजी विद्यार्थिनी मेळाव्यास मोठ्या उत्साहाने उपस्थित असलेल्या माजी विद्यार्थिनी व मा. प्राचार्या, उपप्राचार्य व प्राध्यापक

अभ्यास भेटीअंतर्गत वृद्धाश्रम भेटी दरम्यान तेथे निवास करत असलेल्या आजोबांची आस्थेवाईकपणे चौकशी करतांना विद्यार्थिनी व प्राध्यापक.

प्राध्यापक प्रबोधिनी आयोजित कार्यक्रमात ‘ए.टी.एम. : इतिहास आणि सद्यस्थिती’ या विषयावर अभ्यासपूर्ण मांडणी करतांना अर्थशास्त्र विभागप्रमुख डॉ.संजय भामरे.

म.जोतीराव फुले यांच्या जयंतीनिमित्त त्यांना अभिवादन करतांना मा.प्राचार्या, उपप्राचार्य व प्राध्यापक.

शैक्षणिक उपक्रम

महर्षी धोंडो केशव कर्वे यांच्या जयंतीनिमित्त आयोजित कार्यक्रमात त्यांना अभिवादन करतांना प्राचार्या, उपप्राचार्य व प्राध्यापक.

आय.क्यू.ए.सी.व इंग्रजी विभाग आयोजित 'N.E.P-20' या विषयावरील व्याख्याना प्रसंगी प्रमुख पाहुणे डॉ.नारखेडे व डॉ.नितिन बारी यांचे स्वागत करतांना मा.प्राचार्या व सोबत प्राध्यापक

महामानव डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर जयंतीनिमित्त कार्यक्रमात 'डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांचे अर्थशास्त्र विषयक विचार' या विषयावर मार्गदर्शन करतांना डॉ.संजय भामरे मंचावर मा.प्राचार्या, उपप्राचार्य व प्राध्यापक वर्ग

दीक्षांत समारोह प्रसंगी पदवीप्राप्त विद्यार्थीनीना पदवी प्रमाण पत्र प्रदान करतांना मा.श्री.निळकंठ गायकवाड, संस्थेचे अध्यक्ष मा.प्रा.श्री.अ.पी चौधरी, प्राचार्या डॉ.जयश्री नेमाडे, उपप्राचार्य डॉ.सतीश जाधव व इतर प्राध्यापक वर्ग

वाचन प्रेरणा दिनानिमित्त 'अखंड वाचन' या उपक्रमात सहभागी विद्यार्थिनी व मंचावर मा.प्राचार्या, उपप्राचार्य व प्राध्यापक वर्ग.

मराठी व हिंदी विभागाच्या माध्यमातून शब्दगंध व शब्द सुमन या भितीपत्रकाचे प्रकाशन करतांना मा.प्राचार्या व प्राध्यापक वर्ग.

शैक्षणिक उपक्रम

भूगोल सप्ताहानिमित्त आयोजित कार्यक्रमात उपस्थितांना मार्गदर्शन करतांना प्रमुख वक्ते प्रा.आर.बी.पाटील.

'आझादी का अमृत महोत्सव' या कार्यक्रमांतर्गत देशभक्ती पर गीत सादर करतांना विद्यार्थिनी.

राष्ट्रीय मतदार दिनानिमित्त आयोजित कार्यक्रमात मार्गदर्शन करतांना मा.डॉ.वकार शेख.

ग्रंथालय दिनानिमित्त आयोजित ग्रंथ प्रदर्शनाच्या उद्घाटन प्रसंगी संस्थेचे अध्यक्ष मा. प्रा.श्री.ऐ.पी चौधरी, प्राचार्या डॉ.जयश्री .नेमाडे, प्रशांत पब्लिकेशन्सचे श्री.रंगराव पाटील

'आझादी का अमृत महोत्सव' या कार्यक्रमांतर्गत विद्यार्थिनी निर्मित पोस्टरचे प्रकाशन करतांना मा. डॉ.जयश्री .नेमाडे,

समाजशास्त्र विभाग निर्मित 'अमृत महोत्सवी आझादी' या पोस्टरचे प्रकाशन करताना प्राध्यापक व विद्यार्थिनी.

शैक्षणिक उपक्रम

‘वन सप्ताहांतर्गत’ कार्यक्रमात विद्यार्थिनींना वृक्ष वितरित करताना मा.प्राचार्या, उपप्राचार्य व प्राध्यापक.

सद्भावना दिनानिमित्त राष्ट्रीय एकात्मतेची शपथ घेताना मा.प्राचार्या, उपप्राचार्य व विद्यार्थिनी.

‘सावित्रीबाई फुले वाचक चळवळ’ या मराठी विभागाच्या ‘नैमित्तिक उपक्रमात ‘आमचा बाप आणि आम्ही’ या पुस्तकावर भाष्य करतांना कु.रितिका

‘विद्यार्थी उद्वोधन’ कार्यक्रम प्रसंगी विद्यार्थिनीशी संवाद साधतांना डॉ.श्रीकांत चौधरी विचारमंचावर मा. प्राचार्या उपप्राचार्यासह सर्व विभागप्रमुख.

शिक्षक दिनानिमित्त आयोजित ‘Hartfulness for self development’ या कार्यक्रम प्रसंगी मनोगत व्यक्त करतांना कु.रितिका तर मंचावर मा.प्राचार्यासह प्रमुख मान्यवर.

स्पर्धा परीक्षा व रा.से.यो. आयोजित ‘स्पर्धा परीक्षेतील करिअरच्या संधी’ या विषयावर मार्गदर्शन करतांना श्री.विकास गिरासे.

राष्ट्रीय सेवा योजना : नियमित कार्यक्रम

Jalgaon, Maharashtra, India
2H92+7V4, Ganesh Colony, Jalgaon, Maharashtra 425001, India
Lat: 21.006186°
Long: 75.552399°

राष्ट्रीय सेवा योजना आयोजित शिवस्वराज्य दिनानिमित्त मार्गदर्शन करतांना प्रा. प्रकाश कांबळे व मंचावर उपस्थित प्रा. युनुस शेख.

Jalgaon, Maharashtra, India
2H92+829 D, BABASAHEB AMBEDKAR GARDEN GANESH COLONY, JALGAON, MAHARASHTRA INDIA, Ganesh Colony-Chil. Rd, Ganesh Colony, Jalgaon, Maharashtra 425001, India
Lat: 21.013269°
Long: 75.552399°

वसुंधरा अभियाना अंतर्गत डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर उद्यानाची सफाई करतांना एन.एस.एस. स्वयंसेवक विद्यार्थिनी.

विद्यापीठ स्थापना दिनानिमित्त आयोजित व्याख्यानात मार्गदर्शन करतांना डॉ.प्रकाश कांबळे व मंचावर प्राचार्या. डॉ. जयश्री नेमाडे, उपप्राचार्य डॉ.सतीश जाधव व माधव पाटील.

राष्ट्रीय सेवा योजना आयोजित "जागतिक कर्करोग" दिनानिमित्त मार्गदर्शन करतांना डॉ. वर्मा.

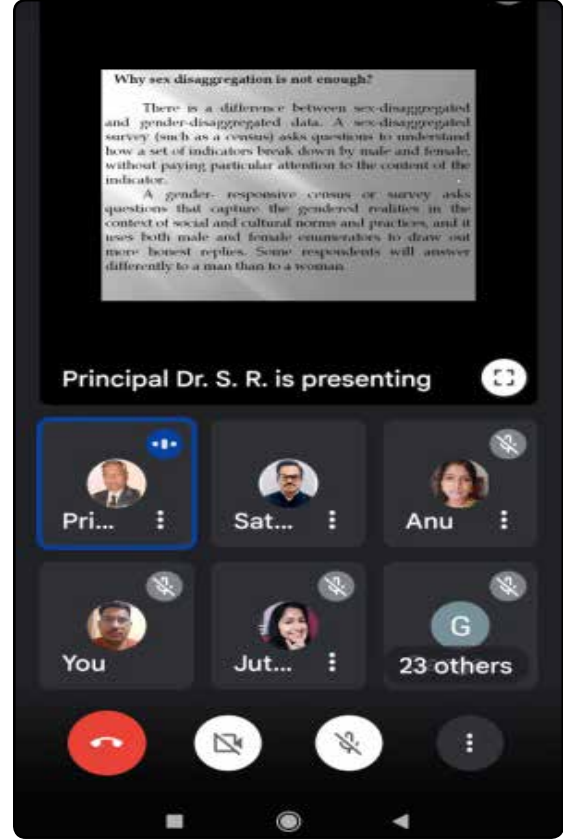
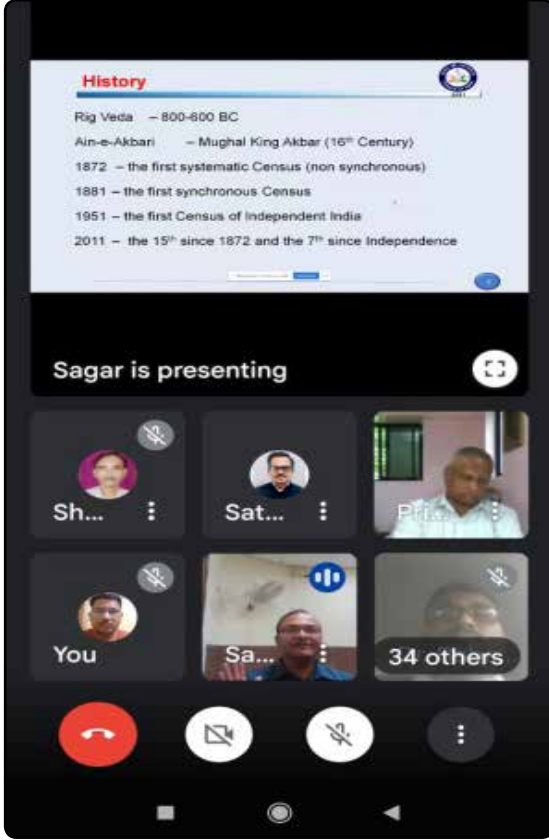

राष्ट्रीय सेवा योजना आयोजित जागतिक कर्करोग दिनानिमित्त "स्तनाचा कर्करोग : कारणे आणि उपाय" याविषयावर मार्गदर्शन करतांना डॉ. गीतांजली ठाकुर.

प्रजासत्ताक दिनानिमित्त प्राद्यापकांना संबोधित करतांना प्राचार्य डॉ. जयश्री नेमाडे.

राष्ट्रीय सेवा योजना : नियमित कार्यक्रम

जागतिक लोकसंख्या दिनानिमित्त आयोजित ऑनलाइन कार्यशाळा “जनगणनेत महिलांचा सहभाग : समस्या आणि आव्हाने” या विषयावर मार्गदर्शन करतांना मा.डॉ. सागर बागुल.

राष्ट्रीय सेवा योजना : नियमित कार्यक्रम

आज़ादी का अमृत महोत्सव परखवाडा निमित्त महाविद्यालयातील वर्गखोल्या, लायब्ररी व लैंग्वेज लैबची स्वच्छता करतांना एन.एस.एस. स्वयंसेवक विद्यार्थिनी.

आज़ादी का अमृत महोत्सव अंतर्गत “देभक्तिपर गीते” सादर करतांना एन.एस.एस. स्वयंसेवक विद्यार्थिनी.

अंतर्राष्ट्रीय युवा दिनानिमित्त “आजचा युवक आणि समाज” या विषयावर मार्गदर्शन करतांना प्रा. माधव पाटील व प्रा. राजेश खर्डे.

आज़ादी का अमृत महोत्सव अंतर्गत “रांगोळी स्पर्धा” घेण्यात आली. यावेळी एन.एस.एस. स्वयंसेवक विद्यार्थिनीनी काढलेली रांगोळी.

१५ ऑगस्ट स्वातंत्र्य दिनानिमित्त ध्वजारोहण समारंभात पोस्टर प्रदर्शन करतांना एन.एस.एस. स्वयंसेवक विद्यार्थिनीनी.

राष्ट्रीय सेवा योजना : नियमित कार्यक्रम

राष्ट्रीय सेवा योजना 'शिक्षक दिनानिमित्त' मार्गदर्शन करतांना श्रीमती अग्रवाल, मंचावर प्राचार्या, डॉ. जयश्री नेमाडे, डॉ. प्रभावती महाजन, डॉ. सतीश जाधव व माधव पाटील.

राष्ट्रीय सेवा योजना 'शिक्षक दिनानिमित्त' कवितासादर करतांना करतांना एन.एस.एस. स्वयंसेवक विद्यार्थिनी.

मेहरूण तलाव जळगाव येथे निर्माल्य गोळा करतांना महाविद्यालयाच्या विद्यार्थिनी.

एन.एस.एस. दिनानिमित्त मार्गदर्शन करतांना डॉ. संजय भामरे.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर उद्यान जळगाव येथे स्वच्छ भारत अभियाना अंतर्गत स्वच्छता मोहिम राबवितांना महाविद्यालयाच्या विद्यार्थिनी.

राष्ट्रीय सेवा योजना : नियमित कार्यक्रम

संविधान दिनानिमित्त “संविधान जागर रॅली”त सहभागी महाविद्यालयाचे प्राध्यापक व विद्यार्थिनी.

संविधान दिनानिमित्त ‘उद्देशिकेचे वाचन’ करतांना महाविद्यालयाच्या प्राचार्य, डॉ. जयश्री नेमाडे, डॉ. सतीश जाधव, प्राद्यापक व विद्यार्थिनी.

जागतिक मानवी हक्क दिनानिमित्त मार्गदर्शन करतांना प्रा. राजेश खर्डे, प्राचार्य डॉ. जयश्री नेमाडे, डावीकडून डॉ. सतीश जाधव व प्रा. माधव पाटील.

जागतिक महिला दिनानिमित्त “महिला आणि त्यांचे आरोग्य” या विषयावर मार्गदर्शन करतांना डॉ. लीनेश्वरी बरोले.

अल्पसंख्यांक दिवसानिमित्त व्याख्यान देतांना प्रा. मोईन शेख.

राष्ट्रीय मतदार दिनानिमित्त व्याख्यान देतांना डॉ. वकार शेख.

राष्ट्रीय सेवा योजना : विशेष हिवाळी शिबिर

राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष हिवाळी शिबिराचे उद्घाटन करताना संस्थेचे अध्यक्ष मा.प्रा.अ.पी.चौधरी, एन.एस.एस.चे विभागीय समन्वयक प्रा.डॉ.विनोद उपर्वट, संस्थेचे सचिव मा.प्रा.एन.व्ही.भारंबे, प्राचार्या डॉ.जयश्री नेमाडे.

राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष हिवाळी शिबिराच्या उद्घाटनाप्रसंगी एन.एस.एस.समन्वयक,प्रा.डॉ.विनोद उपर्वट, संस्थेचे अध्यक्ष मा.प्रा.अ.पी.चौधरी, संस्थेचे सचिव मा.प्रा.एन. व्ही. भारंबे, प्राचार्या, डॉ.जयश्री नेमाडे व इतर मान्यवर.

राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष हिवाळी शिबिरात “विद्यार्थी जीवनात एन.एस.एस.चे महत्त्व” या विषयावर मार्गदर्शन करतांना प्रा.डॉ.प्रकाश कांबळे.

राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष हिवाळी शिबिरात ध्यानधारणा व योगा करतांना स्वयंसेवक विद्यार्थिनी.

कण्व आश्रम कानळदा येथे संपन्न झालेल्या शिबिरात साफ-सफाई करतांना एन.एस.एस.च्या विद्यार्थिनी.

कानळदा येथे संपन्न झालेल्या शिबिरात श्रमदान करतांना एन.एस.एस.च्या विद्यार्थिनी.

राष्ट्रीय सेवा योजना : विशेष हिवाळी शिबिर

राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष हिवाळी शिबिरात ध्यानधारणा व योगा करतांना स्वयंसेवक विद्यार्थिनी.

राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष हिवाळी शिबिरात कानळदा येथील गावात प्लॅस्टिक सर्वे करतांना स्वयंसेवक विद्यार्थिनी.

राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष हिवाळी शिबिरात आपले मनोगत व्यक्त करतांना एन.एस.एस. स्वयंसेवक विद्यार्थिनी.

राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष हिवाळी शिबिरात “व्यक्तिमत्व विकास व महाविद्यालयीन विद्यार्थी” या विषयावर मार्गदर्शन करतांना डॉ.सुनिता चौधरी.

राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष हिवाळी शिबिरात “वादविवाद” स्पर्धेत आपले मत व्यक्त करतांना एन.एस.एस. स्वयंसेवक विद्यार्थी.

राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष हिवाळी शिबिरात ‘सॅट्रिय वनस्पती यूनिट’ला भेट दिली. याप्रसंगी सॅट्रिय खत तयार करण्याच्या प्रक्रियेबद्दल मार्गदर्शन करतांना श्री. प्रकाश वाघुलदे.

राष्ट्रीय सेवा योजना : विशेष हिवाळी शिबिर

राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष हिवाळी शिबिरात “सेंद्रिय खत तयार करण्याची प्रक्रिया” या विषयावर मार्गदर्शन करतांना श्री. प्रकाश वाघुलदे, एन.एस.एस. कार्यक्रम अधिकारी व विद्यार्थिनी.

राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष हिवाळी शिबिरात “शिक्षणात विनोद आणि मनोरंजनाचा वापर” या विषयावर मार्गदर्शन करतांना श्री. आर. एम. पाटील.

राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष हिवाळी शिबिरात “शिक्षणात विनोद आणि मनोरंजनाचा वापर” या विषयावर मार्गदर्शन करतांना श्री. आर. एम. पाटील, मंचावर उपस्थित डॉ. साधना जावळे व एन.एस.एस. कार्यक्रम अधिकारी.

राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष हिवाळी शिबिर आयोजित विद्यार्थिनीची वैद्यकीय तपासणी करतांना डॉ. राजेश सुरलकर.

राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष हिवाळी शिबिरात “मोबाईलचे दुष्परिणाम व स्वच्छता अभियान” याविषयावर पथनाट्य करतांना एन.एस.एस. स्वयंसेवक विद्यार्थिनी.

राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष हिवाळी शिबिर आयोजित स्त्रियांची वैद्यकीय तपासणी करतांना स्त्रीरोग तज्ज्ञ डॉ. वर्मा.

राष्ट्रीय सेवा योजना : विशेष हिवाळी शिबिर

राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष हिवाळी शिबिरात शेकोटी घेतांना एन.एस.एस. कार्यक्रम अधिकारी व एन.एस.एस. स्वयंसेवक विद्यार्थिनी.

राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष हिवाळी शिबिरात “गैस बचत व महिलांची सुरक्षितता” या विषयावर मार्गदर्शन करतांना भूषण चौधरी व कार्यक्रम अधिकारी.

राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष हिवाळी शिबिरात “गैस बचत व महिलांची सुरक्षितता” या विषयावर मार्गदर्शन करून प्रात्याक्षिक दाखवितांना श्री. भूषण चौधरी व कार्यक्रम अधिकारी.

राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष हिवाळी शिबिरात “काव्यवाचन” करतांना एन.एस.एस. स्वयंसेवक व कार्यक्रम अधिकारी.

राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष हिवाळी शिबिरात “काव्यवाचन” करतांना एन.एस.एस. स्वयंसेवक विद्यार्थिनी व कार्यक्रम अधिकारी.

राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष हिवाळी शिबिराच्या समारोपप्रसंगी अध्यक्षीय मार्गदर्शन करतांना मा. श्री. अ. पी. चौधरी व मंचावर उपस्थित मान्यवर.

SPORTS ACTIVITIES

Ku. Tejaswini Tayade (BA III) International Gold Medallist (Athletics - 400m) felicitated by **Prof. A. P. Chaudhari**, President, ADPM, Jalgaon, **Dr. Jayashri Nemade**, Principal, **Dr. Satish Jadhav**, Vice-Principal and **Prof. Madhav Patil**, Member of Sports Committee
(Organized by **Indo-Nepal International Championship 2022 at Pokhara, Nepal** on 5th Dec 2022)

College Team participated in **Mini-Marathon** organized by Dr. Bendale Mahila College in association with KBC NMU, Jalgaon on the occasion of Azadi Ka Amrit Mahosthav on 13th August 2022 led by **Dr.Dimpal Patil**

SPORTS ACTIVITIES

Inter-Collegiate Volleyball Team
with **Prof. A. P. Chaudhari**, President, ADPM, Jalgaon,
Dr. Jayashri Nemade, Principal, **Dr. Satish Jadhav**, Vice-Principal,
Prof. Madhav Patil, **Prof. Rajesh Kharde**, Member of Sports Committee,
Mr. Chandrakant Patil, Administrative Head and **Mr. Ashfaque Shaikh**, Coach

Inter-Collegiate Athletics Team

SPORTS ACTIVITIES

Inaugurating the **Annual Gathering with Sports Events**
by Hon'ble **Prof. A. P. Chaudhari**, President, ADPM, Jalgaon,
Chief Guest Ku. Sonal Patil, Alumni
Dr. Jayashri Nemade, Principal, **Dr. Satish Jadhav**, Vice-Principal,
Prof. Madhav Patil, Member of Sports Committee, **Staff Members and Students**

An exciting moment of **Lemon-Spoon Competition**

मराठी विभाग

१. आई समजून घेताना : कु. करुणा विजय इंगळे
२. गरिबी जरी त्या सौंसारात होती (भीमगीत) : कु. सुजाता मोरे
३. मला कळलेला भुरा : कु. रवीना तांदळे
४. माझ्या प्रिय मैत्रिणी : कु. प्राजक्ता तांदळे
५. स्त्री पुरुष तुलना; मला प्रभावित करुन गेलेला ग्रंथ: रितिका गाजरे

आई समजून घेताना

- कु. करुणा विजय इंगळे
बी.ए. द्वितीय वर्ष (समाजशास्त्र)

माझी आई मला खूप जास्त प्रिय आहे. तीही माझी खूप काळजी घेते. मी काय करते काय नाही यावर तिचे बारकाईने लक्ष असण्याबरोबरच मी नेहमीच काहीतरी नवीन शिकले पाहिजे यावरही तिचा भर असतो. रात्री झोपताना ती माझ्या बाजूला असली की मला गार झोप लागते. घरची परिस्थिती नाजूक असल्यामुळे आई इतरांच्या घरी 'घरकाम' करते. तिला हातभार लागावा यासाठी मीही तिच्या कामावर तिला मदत करण्यासाठी जाते. मला ती कितीतरी समजून घेते. मला काही हवे आहे आणि आईने ते दिले नाही असे आजपर्यंत झालेले मला आठवत नाही. ती खूपच साधी-भोळी आहे. वयाच्या चौदाव्या वर्षीच तिचे लगन झाले. माझ्या आईला काही कळत नव्हते, तरी सुद्धा माझ्या आईने इतका छान आणि सुंदर संसार केला. तिला खूप शिकायचे होते, पण तिला माहिती होते की आपली परिस्थिती खूप नाजूक आहे, तर आपले आई-बाबा आपल्याला नोकरीला लावणार नाहीत तरीही तिला वाटायचे की, आपण दहावी झालो तर काहीतरी चांगले काम मिळेल. पण तिला पाचवीतच शाळा सोडावी लागली. शाळा सुटल्यानंतर फटाक्याच्या कारखान्यात कामाला जाऊन ती घराचा आधार झाली. मात्र त्याकाळच्या रीतीप्रमाणे त्यानंतर अवघ्या चार वर्षांत म्हणजे वयाच्या नवव्या वर्षी आईचे लगन झाले. मग काही वर्षांनी आम्ही झालो. माझी लहान बहीण दोन वर्षांची होती तेव्हा ती घर कामाला जाऊ लागली होती. आता तीच माझी बहीण १८ वर्षांची झाली आहे तरीसुद्धा माझी आई तेच काम करते. आपल्याबरोबर जसे झाले तसे आपल्या लेकराबाबत होऊ नये याची ती जीवाच्या आकांताने

काळजी घेते. ती मला आणि आम्हा सर्वच भावंडाना डोळ्यात पाणी आणून नेहमी समजावून सांगते की, 'जे माझ्या बाबतीत झाले आहे ते मी तुमच्या बाबतीत होऊ देणार नाही.' खरेच ती खूप म्हणजे खूपच बेस्ट आई आहे. केवळ आईच नाही तर मुलगी, बहीण, सून, पत्नी, मैत्रीण म्हणून पण खूप छान आहे. माझ्या आईचा स्वभाव आम्हा सर्वांना खूप आवडतो. अर्थात सर्वांनाच स्वतःची आई आवडते यात काही शंका नाही, पण माझी आई जगावेगळी आहे असे मला नेहमीच वाटते. 'स्वामी तिन्ही जगाचा आईविना भिकारी' असे जे म्हटले जाते ते अगदीच खरे आहे. आईच्या प्रेमाची तुलनाच होऊ शकत नाही. म्हणून कोणापुढेही न वाकलेला जगतजेता सिकंदर आपल्या आई समोर नतमस्तक झाला होता असे म्हणतात. मला माझ्या आईचे उपकार कधीच फेडता येणार नाही आणि तिलाही तसे वाटत नाही. मात्र मला मनापासून एक वाटतंय. 'न कळत्या वयापासून आजतागायत सतत काबाड कष्ट करून तिच्या शरीराला पडलेले घट्टे माझ्या घामाने पुसावे आणि उद्याचा दिवस तिच्या मर्जीने उगवावा असे मी काही तरी बनावे.' आई, तुझे स्वप्न पूर्ण करण्यासाठी मी खूप मेहनत करेल असा शब्द देते आणि शेवटी इतकेच म्हणते, 'माझे तुझ्यावर खूप खूप प्रेम आहे!'

गरिबी जरी त्या सौंसारात होती

- कु. सुजाता मोरे
तृतीय वर्ष (अर्थशास्त्र)
(संकलन)

गरिबी जरी त्या सौंसारात होती,
रमाची भीमाला तरी साथ होती।
गरिबी जरी त्या सौंसारात होती,
रमाची भीमाला तरी साथ होती।।

वाचलेली थोडी चिल्या पिल्यांची,
वाचलेली थोडी चिला पिल्यांची
शीळी भाकरी ती रमा खात होती.
आणि त्या दिव्याची रमा वात होती.

भीमराव होते दिव्याचा समान
भिमराव होते दिव्याच्या समान।
त्या दिव्याची रमा वात होती
आणि त्या दिव्याची रमा वात होती।।

भार तो सौंसाराचा वाहूनी आपल्या पाठी
सदा झिजली ना सीता पतीच्या सेवेसाठी
अंतिम समई लीन जहाली,
पतीच्या पद कमळी अहो पतीच्या पद कमळी
अन मरेपर्यंत केली पती सेवा
अन मरेपर्यंत केली पती सेवा
धन्य माऊली त्या नशिबात होती
आणि त्या दिव्याची रमा वात होती

भीम शिक्षण घ्याया दूरदेशी जाता,
गोवऱ्या थापत होती घरी रमाई माता।
भिम शिक्षण घ्याया दूरदेशी जाता
गोवऱ्या थापत होती घरी रमाई माता।।

गरिबी जरी त्या सौंसाराचा होती
गरिबी जरी त्या सौंसाराचा होती
रमाची भीमाला तरी साथ होती
रमाची भीमाला तरी साथ होती
भीमराव होते दिव्याच्या समान
आणि त्या दिव्याची रमा वात होती
आणि त्या दिव्याची रमा वात होती।।

नाही उसंत, करी ना खंत थकत
भिमरायासाठी अहो भीमरायासाठी
करी कष्ट काम, गाळूनिय घाम
हसऱ्या मुखाने सदा रहात होती
आणि त्या दिव्याची रमा वात होती

पुरेसे नव्हते वस्त्र, पुरेसे नव्हते अन्न
तरीही नाही झाली मनाने दुःखी खिन्न
पुरेसे नव्हते वस्त्र, पुरेसे नव्हते अन्न
तरीही नाही झाली मनाने दुःखी खिन्न
अर्धांगिनी जरी बॅरिस्टरची नव्हता तिला गर्व,
अहो नव्हता तिला गर्व

मला कळलेला 'भुरा'

-कु. रवीना तांदळे
बी.ए. प्रथम वर्ष (इंग्रजी)

आयुष्यात पहिल्यांदाच एक मोठे आणि संपूर्ण पुस्तक वाचत होते आणि ते दिले होते प्रा. डिंपल पाटील मॅडम यांनी. त्यांना लवकर परत करायचे म्हणून आवघ्या तीन दिवसात ते वाचून टाकले व परतही केले. मात्र जेव्हा आमच्या कॉलेजचे उपप्राचार्य डॉ सतीश जाधव सरांनी मला त्या पुस्तकाबद्दल काही प्रश्न विचारले, तेव्हा त्या पुस्तकाचे एक एक पान डोळ्यासमोर तर यायला लागलेच त्याचबरोबर पुन्हा पुन्हा त्याच पुस्तकाचा विचारही डोक्यात येत होता. म्हणून डिंपल मॅडम कडून ते परत मागून घेतलं आणि पहिल्यापासून वाचायला सुरुवात केली. ते पुस्तक होतं शरद बाविस्कर यांचं 'भुरा' हे सध्या गाजत असलेले आत्मचरित्र. पुस्तकाच्या पहिल्याच पानावरील वाक्य 'झिजून मरावं पण थिजून मरू नये.' हे शहाणपण जगून दाखवणाऱ्या आईचा लेक किती जिद्दी आणि मेहनती असेल ते सांगून जातं. पुस्तकाचा प्रकार आत्मकथा आहे, पण वाचताना ती एक संघर्ष गाथा वाटते. 'भुरा' दहावीत नापास झालेला विद्यार्थी. आईच्या भक्कम पाठिंब्यामुळे पुन्हा उभा राहिला. ज्या इंग्रजी विषयात नापास झाला पुढे तीच भाषा खूप प्रयत्न करून शिकला. हे वाचल्यानंतर माझ्या ओळखीतले अनेक मुलं-मुली दहावी नापास झाले म्हणजे सगळे संपले असा विचार करून शिक्षणाच्या प्रवाहाबाहेर कसे फेकले गेले आहेत हेही आठवले. आज ते हाताला मिळेल ते काम करतात व त्यातून मिळणारे दोन पैसे त्यांना आपल्या आयुष्याची कमाई वाटते. कधी कधी वाटतं त्यांच्या सोबतही जर 'भुराच्या आईसारखं' कोणी असतं तर ते पुन्हा शिक्षणाकडे आले असते. 'भुरा' आपल्या लहानपणाचे वर्णन करून आपल्याला त्या

गावात घेऊन जातो, ते वातावरण आमच्या आजच्या परिस्थितीशी मिळते जुळतं वाटतं. सातवीपर्यंत शिक्षणाची अजिबात आवड नसलेला हा विद्यार्थी. त्याने दहावीच्या परीक्षेत मिळालेला अपयश संधी म्हणून स्वीकारलं आणि त्या संधीच सोनं केलं. आज आपल्या महाराष्ट्रातील खेडेगावांमध्ये तीच परिस्थिती आहे. पण भुराचं लहानपण ज्या वातावरणात आणि समाजात गेलं ते फार भयाण होतं, त्यामानाने आज परिस्थिती बरीचशी सुधारलेली दिसते. पण भुराच्या गावातील तथाकथित प्रतिष्ठित मंडळी एखादा व्यक्ती गरीब आहे, पण तरीही आपल्या पायाशी येत नाही म्हणून त्याचा अमानुष छळ करतात. संपूर्ण गावात फक्त तीन ते चार लोक त्याच्या पाठीशी उभे असलेले दिसतात. हे वातावरण मुलांच्या भविष्यासाठी चांगलं नाही हे ओळखून आईने गाव सोडायला सांगितले आणि भुराच्या आयुष्याचा हा टर्निंग पॉईंट ठरला. भुराचे लहानपण वाचताना कटू आठवणीच जास्त दिसतात. एक तर व्यवस्थेची कमालीची उदासीनता आजूबाजूची जीवघेणी परिस्थिती यामुळे उशिरा म्हणजे जवळजवळ बारावी पासून खऱ्या अर्थाने शिक्षणाला सुरुवात झाली असल्याचे शरद बाविस्कर सांगतात. त्यातही भावाचं वाईट मार्गाला लागणं, 'सूर्य पाहिलेल्या माणसाचे' अर्थात वडिलांचे निधन, लग्नाच्यावेळी झालेली बहिणीची फसवणूक हे सर्व स्वतःला खचवून टाकणारे आहे पण यातून बाहेर पडायचा एकमेव मार्ग म्हणजे शिक्षण. त्याच्यापासून कधी दूर जायचं नाही हे त्यांनी मनोमन निश्चित केले आणि बारावीत नियोजनबद्ध पद्धतीने अभ्यास करून शरद केंद्रातून प्रथम येणारा विद्यार्थी ठरला. 'बिगडेल

पल्याना बिघडेल भुऱ्या' म्हणणाऱ्या लोकांसमोरच कॉलेजच्या सरांनी शरद 'केंद्रात प्रथम' आलेला आहे असे सांगितले. हा प्रवास होता भुरा ते शरद बाविस्कर. पुढे जय हिंद कॉलेजला ॲडमिशन घेऊन भुराने उच्च शिक्षणाच्या क्षेत्रात पाऊल तर टाकले, मात्र इंग्रजी भाषा त्याला डाकीणच वाटायची. परंतु ती शिकण्यासाठी त्यांने आटोकाट प्रयत्न केले आणि त्यात तो यशस्वी झाला. ग्रॅज्युएशन नंतर थेट महाराष्ट्र बाहेर जाण्याचे स्वप्न पहात ते पूर्णही केलं. पुढच्या शिक्षणासाठी लखनऊ गाठलं. लखनऊ मधील त्यांचा प्रवास वाचताना एक गोष्ट जाणवते की, 'आपल्या आयुष्यात येणाऱ्या प्रत्येक माणसाला आपण महत्त्व द्यावं हे खरे असले तरी ज्याच्या त्याच्या पात्रतेनुसार महत्त्व द्यायला हवे, हे त्यांनी आपले सूत्र ठरवले. लखनऊमध्ये त्यांच्यावर प्रेम करणारे, मदत करणारे लोक जसे भेटले तसेच त्यांच्यावर जळणारे सुद्धा कमी नव्हते. कधीकाळी आईचा मार खाऊन शाळेत जाणारा भुरा शरद बाविस्कर म्हणून फ्रान्स, इंग्लंड, युरोप इत्यादी देश-विदेशात शिकला. कधी काळी साडेसहाशे रुपयावर मजूर म्हणून काम करणाऱ्या शरद बाविस्कर यांना 'इरासमूस मुंडूस' नावाची प्रतिष्ठित शिष्यवृत्ती स्वतःच्या ज्ञानाच्या जोरावर मिळाली. पण प्रकृतीच्या कारणामुळे इंग्लंड सोडून परत भारतात यावे लागले. पुढे देशातील सर्वोच्च म्हणजेच दिल्लीतील जवाहरलाल नेहरू विद्यापीठामधून त्यांनी (JNU) पीएच.डी. पूर्ण केली. पण त्याआधीच त्यांनी त्याच विद्यापीठामध्ये निघालेल्या प्राध्यापकाच्या एका जागेसाठी मुलाखत दिली होती, त्यात त्यांची निवड होऊन ते साहा. प्राध्यापक म्हणून तेथे रुजूही झाले होते. जवाहरलाल नेहरू विद्यापीठ हे कायमच राजकारण्यांचं टार्गेट राहिलेला आहे. तेथे शिकणारे आणि शिकवणारेही देशद्रोही ठरवले जात होते. एकदा पुणे बस स्टॉपवर एक व्यक्ती JNU बदल काहीतरी उलट सुलट बोलत होते हे ऐकून शरद बाविस्कर यांनी

त्याला सडे-तोड उत्तर दिल्याचा प्रसंग सांगितला आहे. मला या पुस्तकातील आणखी एक प्रसंग फार भावला आहे. तो म्हणजे शिरपूर येथील 'एचआरसी इन्स्टिट्यूट' मध्ये घडलेला. त्याचे झाले असे की, शरद बाविस्कारांच्या उपस्थितीत आणि उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाचे माजी कुलगुरू आण्णासाहेब के.बी. पाटील यांच्या अध्यक्षतेखाली एका कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. के.बी अण्णांनी 'मी आज एका विद्यार्थ्यांची कहाणी सांगणार आहे अशी सुरुवात करत व सस्पेन्स शेवटपर्यंत टिकवून ठेवत 'जय हिंद' मध्ये जगलेल्या नाजूक क्षणांना हात घातला, तेव्हा मात्र डोळ्यात अश्रू सुरू झाले.' असे नोंदवून त्यांनी वाचकाच्या काळजालाच हात घातला आहे. दहावीत नापास झालेला 'भुरा ते जे.एन.यु' मधील प्राध्यापक शरद बाविस्कर' कित्येक जणांसाठी हा प्रेरणादायी प्रवास आहे. पुस्तक वाचून झाल्यानंतर सोशल मीडियावर पुस्तकाबद्दल आणि शरद बाविस्कर यांच्या बदल शोधले. तेव्हा मराठी भाषा दिनाच्या शुभेच्छा देताना अनेक नेते अभिनेते लेखक यांनीही पुस्तक वाचण्याची शिफारस केली आहे. या पुस्तकाच्या आजपर्यंत दहा आवृत्त्या संपलेल्या आहेत. 'डॉ.शरद बाविस्कर' हे आज केवळ प्राध्यापक म्हणूनच कार्यरत नाही आहेत, तर पुरोगामी विचार जपण्याचे अनमोल कार्यही ते करत आहेत त्यामुळेच आज माझ्यासारख्या असंख्य तरुणांसाठी भुरा अर्थात प्रा.डॉ.शरद बाविस्कर आदर्श मानबिंदू म्हणून उभे आहेत.

माझ्या प्रिय मैत्रिणी

- कु. प्राजक्ता तांदळे
बी.ए. प्रथम वर्ष (इंग्रजी)

मैत्री हे नातं निर्मळ आणि निखळ असतं नव्हे; ते स्वच्छ आणि सुंदर मनाचे मिलन असतं. रुसणं आणि फुगणं याचं तर येणं जाणं असतंच. मैत्री हे अतूट बंधाचे एक रहस्य आहे. मैत्रीत वयाचा बंधन नसतं. मला माझ्या लाडक्या मैत्रिणींबद्दल बोलायची संधी मिळाली आहे म्हणून मी आता खूप काही बोलून जाईल. मी माझ्या मनातलं त्यांच्याविषयी खूप काही सांगून जाईल. मला माझ्या मैत्रिणींचे नावे सांगताना खूप आनंद होत आहे. माझ्या या गोड व प्रिय मैत्रिणी म्हणजे रवीना आरती, साक्षी, कोमल, शुभांगी, निकिता, पूनम, अशा या जिवाला जीव देणाऱ्या माझ्या या प्रेमळ मैत्रिणी आहेत. दिशांना जसे १० तोंड असतात तसेच या माझ्या मैत्रिणी आहेत. पण तरी मात्र मनाने आम्ही एकत्र जोडलेलो आहोत. प्रत्येकीचा स्वभाव वेगळा आहे, प्रत्येकीचे विचार वेगळे आहेत. रविनाचा स्वभाव अतिशय प्रेमळ व गुणी. आरती ही मनात कितीही दुःख असेल तरी नेहमी तिच्या चेहऱ्यावर हसू असते. साक्षीची चूक नसतांना कोणी तिला बोलत असेल तर त्याला ती तिथेच त्याची जागा दाखवून देते. कोमल ही कोणी तिला कितीही बोललं तरी मात्र मनात काहीही न ठेवता लगेच पुढे राहून बोलणारी. शुभांगीचा चेहरा बघितल्यावर समोरचा त्याचे दुःख आपोआप विसरून जातो. अशी ही माझी मैत्रीण प्रेमळ आहे. निकिता ही नेहमी शांत राहणारी मुलगी. पूनम ही नेहमी प्रत्येकाच्या आनंदात सहभागी होणारी. साक्षीला कितीही कोणीही काहीही बोललं असेल पण ती नेहमी शांत राहून ऐकून घेते अशी ही माझी स्वभावाने फारच गरीब मैत्रीण आहे. आम्ही मैत्रिणी अशा आहेत की जसं हेडफोनची

वायर. ती जरी वेगवेगळ्या कानांमध्ये असते तरी गाणं मात्र एकच वाजतं. तशीच आमची मैत्री आहे आमची मैत्री ही निःस्वार्थी आहे.

या गजबजलेल्या दुनियेत कोणाच्या मनात काय आहे हे ऐकून घेण्यास कोणालाच वेळ नाही. पण मात्र त्याच गजबजलेल्या दुनियेच्या गलक्यातून वेगळ्या बोल ग तुझ्या मनात काय आहे आम्ही आहोत ना असं म्हणणाऱ्या माझ्या या लाडक्या मैत्रिणी आहेत. माझ्या प्रत्येक ध्येयप्राप्तीसाठी लागणारा आत्मविश्वास माझ्यामध्ये निर्माण करणाऱ्या अशा या माझ्या गोड मैत्रिणी माझ्यासोबत आहे. मैत्रिणींशिवाय आपल्या मनातल्या भावना कोणीच समजू शकत नाही. आपलं रक्ताचे नातं आपल्याला कधी ना कधी रडवतेच पण माझ्या मैत्रिणी मला नेहमी हसवतात त्या कधीच रडवत नाही. मी माझ्या मैत्रिणींसोबत सात दिवसाच्या कॅम्पमध्ये पहिल्यांदाच गेले तिथून आल्यापासून आमची मैत्री अजूनही जास्त घट्ट झाली. माझ्या मैत्रिणींसोबत कॅम्पमध्ये स्पेंड केलेले दिवस ती मज्जा, त्या आठवणी माझ्या मनाला सुखद अनुभव देऊन जातात. मैत्री ही संकटांशी झुंजणारा वारा आहे. माझ्या मैत्रिणी माझ्यासाठी आपुलकीच्या झरा आहेत. मैत्री हा एक खेळ आहे तो दोघांनीही खेळायचा असतो. एक बाद झाला की दुसऱ्याने सांभाळायचं असतं. तुम्हांला माहिती आहे, का देव ज्यांना रक्ताच्या नात्यात जोडायला विसरतो ना त्यांना देव मैत्रीण म्हणून पाठवतो. जीवनाच्या प्रवासात माझी भेट अशाच या खऱ्या मैत्रिणींशी झाली आहे. त्या मला माझ्या वाईट आणि कठीण अशा सर्वच प्रसंगात नेहमीच साथ देतात, आधार देतात, समजून

घेतात. माझ्या मैत्रिणी अतिशय प्रेमळ गोड बोलणाऱ्या व कोणालाही कधीही न दुखावणाऱ्या अशा आहेत. आम्ही सर्व सोबत असतांना आम्हांला कसलीच भीती नसते. माझ्या मैत्रिणी सोबत असतांना मी माझे सर्व दुःख विसरून जाते. आम्ही एकमेकांना काहीही बोलून घेतल तरी आमच्यात कोणालाच राग येत नाही. मैत्रिणी ऐकणाऱ्या असल्या तर बोलायला पण बरं वाटतं. 'माझ्या मैत्रिणींसारख्या मैत्रिणी असल्या तर मरेपर्यंत जगायला पण बरं वाटतं.' माझ्या मैत्रिणी या माझ्यासाठी हक्काचं घर आहेत. माझ्या मैत्रिणींबद्दल कोणी वाईट बोलत असेल तर लगेच माझे मन दुखावते. आयुष्याच्या प्रत्येक वळणावर माझ्या मैत्रिणींची मला नेहमी आठवण येते. मैत्री या नात्याचा अंतच नसतो आमची मैत्री ही शब्दांमध्ये ना सामावणारी आणि कधीही न संपणारी आहे. मैत्रिणी या निरंतर साथ देणाऱ्या असतात माझ्या मैत्रिणी कधीच माझ्याकडून रोजरोज बोलण्याची अपेक्षा करीत नाहीत. पण कठीण प्रसंगात मात्र नेहमी धावून येतात. माझ्या या मैत्रिणी माझ्यासाठी विलक्षण सोबती आहेत. त्यासोबत

असल्या की माझ्यात अविरत क्षमता निर्माण होते. मैत्रीत ना जीव द्यायचा असतो ना घ्यायचा असतो मैत्रीत फक्त जीव लावायचा असतो. संपूर्ण जगाला हेवा वाटावा अशा या माझ्या मैत्रिणी आहेत.

मैत्री म्हटलं की आठवत ते बालपण. आणि मैत्रीतून मिळालेलं शहाणपण. लोक रूप पाहतात मी माझ्या मैत्रिणींमध्ये हृदय पाहते. लोक स्वप्न पाहतात, मी त्यांच्यात सत्य पाहते. फरक एवढाच आहे की लोक मैत्रिणी पाहतात मी मैत्रिणींमध्ये माझं जग पाहते. किती मन अल्हादते त्यांच्या येण्याने. दुःखावर फुंकर घातली जाते त्यांच्या सोबतीने. मन भरून येते त्यांच्या आठवणीने. चौफेर साद घालतात त्या अंतर्मनाने. कॉलेजमध्ये राहतात आम्ही साऱ्या एकत्र मनाने. पण कधीतरी होऊ वेगवेगळ्या पण तरी, राहू मात्र एकत्र मनाने. नेहमी वाट बघतो आम्ही एकत्र राहण्याची व जुन्या आठवणींना उजाळा देऊन पुन्हा उत्सुकता असते आम्हांला एकत्र भेटण्याची.

स्त्री-पुरुष तुलना : मला प्रभावित करून गेलेला ग्रंथ

– कु.रितिका गजरे

बी.ए. द्वितीय वर्ष (अर्थशास्त्र)

‘स्त्री-पुरुष तुलना’ हा ग्रंथ स्वतंत्रपणे विचार करण्याच्या क्षमतेला चालना देणारा आहे. पुस्तके ही काळाच्या विशाल सागरातून आपणास घेऊन जाणारी जहाजे होत. वरील उक्तीप्रमाणे आपल्या आयुष्यामध्ये दोनच गोष्टी अशा आहेत की त्या आपल्या विचार करण्याच्या शक्तीला चालना देऊन नव्या उमेदीने जगण्याचे बळ देतात. त्याचबरोबर इतरांसोबत नम्रतेने आणि चांगल्या रीतीने कसे वागावे याचे महत्त्वही आपल्या जीवनामध्ये पटवून देतात, त्या दोन्ही गोष्टी म्हणजेच आपल्या आयुष्यामध्ये येणारी चांगली माणसं आणि दुसरं म्हणजे वाचलेली पुस्तक. म्हणूनच विश्वरत्न महामानव डॉक्टर बाबासाहेब आंबेडकर म्हणतात, ‘खिशातील रक्कम ही जर का बुद्धिमत्तेवर खर्च होत असेल तर ते धन वाया जाऊ शकत नाही, कारण ज्ञानासाठी केलेली गुंतवणूक ही नेहमीच योग्य परतावा मिळवून देते. म्हणजेच याच ज्ञानावर केलेल्या गुंतवणुकीच्या जोरावर आपले आयुष्य आपण कसे मार्गी लावू शकतो व इतरांनाही कशाप्रकारे ज्ञान देऊ शकतो याची जाणीव आपल्याला पुस्तक वाचल्याने होत असते. जेव्हा आपण पुस्तकांच्या सानिध्यात असतो, पुस्तकांची मैत्री करतो तेव्हा ती पुस्तके आपल्याला हवीहवीशी वाटतात त्या पुस्तकांचे आपल्याला वेड लागतं व त्या पुस्तकांच्या दुनियेत आपण रमून जातो. अशी काही पुस्तके आपल्या आयुष्यामध्ये येत असतात आणि आपल्या जगण्याला, बुद्धिमत्तेला, दृष्टिकोनाला व विचार करण्याच्या क्षमतेला एक वेगळेच वळण देऊन जातात. असेच एक पुस्तक मी आपल्या पुस्तकांच्या दुनियेतून म्हणजेच आपल्या महाविद्यालयाच्या ग्रंथालयातून वाचले आहे.

ते पुस्तक म्हणजेच ताराबाई शिंदे लिखित ‘स्त्री पुरुष तुलना’ हे होय. स्त्रियांनाही पुरुषांबरोबरच समानतेची वागणूक दिली जावी, स्त्री-पुरुष भेदभाव हा बंद व्हावा यासाठी जागरूकतेने पेटून उठणाऱ्या महिला म्हणजेच ताराबाई शिंदे अफाट आणि विलक्षण अशी त्यांची विचारशैली आहे. त्या म्हणतात, ‘स्त्री जन्मा तुझी कहाणी। हृदयी अमृत नयनी पाणी’ असंच काहीसे स्त्रियाही त्यांच्या आयुष्यामध्ये कठीण परिस्थितीमधून जात असतात. त्यांना आजही खूप सहन करावे लागते आहे. तिला तुच्छ लेखले जाते. या सर्व कारणांमुळे स्त्रिया मागे राहून जातात. त्यांच्यामध्ये कमीपणाची भावना निर्माण होते व त्या पुढे जाण्याचा कधी विचारच करत नाहीत. स्त्री जीवनाचा विचार करणाऱ्या ताराबाई शिंदे यांचा ‘स्त्री पुरुष तुलना’ हा छोटेखानी ग्रंथ प्रत्येक वाचणाऱ्या व्यक्तीला विचार करायला लावणारा असून स्त्रीचे समाजामध्ये किती महत्त्वाचं स्थान आहे याची जागरूकता करून देतो. ताराबाई शिंदे यांचे पुस्तकांमधील विचार म्हणजेच, ‘पुरुषांचं निधन झाल्यावर स्त्रीला सती जावं लागत असेल तर स्त्रीच निधन झाल्यावर पुरुषानेही सता जायला हवं. असे विलक्षण विचार ताराबाईंनी १९ व्या शतकात मांडले ते विचारा एकविसाव्या शतकातही मांडण्याची हिंमत कोणी करू शकेल असे वाटत नाही. स्त्रियांविषयी असलेली तळमळ आणि रोखठोक भाषांमुळे तो ग्रंथ आजही सर्वाना मार्गदर्शक आणि प्रेरणादायी ठरत आहे हे मी माझ्या अनुभवावरून सांगते आहे. कारण या ग्रंथाच्या वाचनामुळे माझ्या बुद्धीला, दृष्टिकोनाला आणि विचार करण्याच्या क्षमतेलाही वेगळेच वळण लागले आहे.

हिंदी विभाग

१. ख्वाहिश	: कु. संजना बच्हाटे
२. पितृसत्तात्मक हादसों से मुठभेड़ करती रमणिका गुप्ता	: कु. कविता पाटील
३. बारिश	: कु. दामिनी मराठे
४. महिलाएँ और आर्थिक आजादी	: कु. नंदिनी खजूरे
५. मैत्रेयी पुष्पा : बेबाक महिला साहित्यकार	: कु. गायत्री कोळंबे

ख्वाहिश

- कु. संजना बन्हाटे
बी.ए. प्रथम वर्ष (हिंदी)
(संकलन)

ख्वाहिश नहीं मुझे
मशहूर होने की,
आप मुझे पहचानते हो
बस इतना ही काफी है।

अच्छे ने अच्छा और
बुरे ने बुरा जाना मुझे,
जिसकी जितनी जरूरत थी
उसने उतना ही पहचाना मुझे !

जिन्दगी का फलसफा भी
कितना अजीब है,
शामें कटती नहीं और
साल गुजरते चले जा रहे हैं!

एक अजीब सी
दौड़ है ये जिन्दगी,
जीत जाओ तो कई
अपने पीछे छूट जाते हैं और
हार जाओ तो
अपने ही पीछे छोड़ जाते हैं!

बैठ जाता हूँ
मिट्टी पे अक्सर,
मुझे अपनी
औकात अच्छी लगती है।

पितृसत्तात्मक हादसों से मुठभेड़ करती : रमणिका गुप्ता

- कु. कविता पाटील
बी.ए. प्रथम वर्ष (हिंदी)
(संकलन)

परम्परा तोड़ने का हठ- इनका परिवार सामन्ती परिवार था। घर में परदा-प्रथा लागू थी तथा परिवार में लड़कियों का सिर ढकना लाज़िमी माना जाता था। पारिवारिक परम्परा तोड़ने के लिए सबसे पहले रमणिका गुप्ता ने ताँगे में आगे की सीट पर अपने पिता की बगल में बैठने की ज़िद शुरू की। कार या ताँगे में परदा लगाने पर भी वे मुँह बाहर निकालकर बैठती थीं। साइकिल लेकर सड़क पर निकल जाती तो घर में हंगामा मच जाता था। जब वे न मानीं तो उनकी माँ ने अल्टीमेटम दे दिया कि यदि सिर नहीं ढकना तो या तो बीस कदम आगे चलो या पीछे ताकि लोग न जानें कि वे साथ-साथ हैं। उन्होंने बीस कदम आगे चलना शुरू कर दिया। उस दिन से उन्हें घर में विद्रोही का-सारुतबा मिल गया और हर समय टोका जाने लगा। पर वे ज़िद पर अड़ी रहीं।

जाति तोड़कर प्रेम विवाह करने के फ़ैसले को परिवार ने एक चुनौती के रूप में देखा और इस निर्णय को बदलने के लिए बहुत दबाव डाला गया। मामा ने उनका घर से निकलना बंद कर दिया, रोज़ पिटाई होती थी और उन्हें पटियाला भेज दिया गया। एक दिन तंग आकर पापा जी ने कहा कि- “ये फ़ैसला तो बदलना ही होगा, नहीं तो तुम दोनों में से किसी एक को ज़हर खाना होगा-तुम्हारी माँ को या तुम्हें।” रमणिका ने तुरंत जवाब दिया- “मेरी माँ और आप ज़िन्दगी का सुख देख चुके हैं, भोग चुके हैं। मुझे अभी ज़िन्दगी देखनी बाकी है इसलिए ज़हर मैं नहीं खाऊँगी, बीबी जी खाएँ।” उनकी ये बातें परम्परावादी, औचित्यवादी, त्यागवादी

और आचरणप्रिय लोगों को अखरती थीं! परन्तु उनके लिए यह निर्णायक घड़ी थी। तभी वे जो करना चाहती थीं, कर पाईं। परम्पराओं को तोड़ना और रूढ़ियों के विपरीत चलना ही मानों उनका लक्ष्य बन गया था, इसके लिए अपनों के खिलाफ़ विद्रोह आवश्यक था-जिसके लिए उन्होंने स्वयं को तैयार कर रखा था। एक बार पिता ने तंग आकर उन्हें घर से भाग जाने की सलाह दी किन्तु उन्होंने साफ़ इनकार करते हुए कहा- “शादी तो आप ही को करवानी होगी मेरी। मैं भागूँगी नहीं। इन्तज़ार करूँगी।” उन्होंने खुद अपने माता-पिता को शादी की चिट्ठी लिखी और वे विवाह में सम्मिलित भी हुए। उनके ब्याह में न मँगनी हुई, न छेका, न दान और न दहेज, भाई सत्यव्रत बेदी से घर से प्रकाश उन्हें विदा करा लाए। उनके परिवार में किसी लड़की द्वारा परम्परा के विरुद्ध किया गया यह पहला विद्रोह था।

वैवाहिक जीवन की कठिनाइयों की शिकायत उन्होंने कभी किसी से नहीं की। उन्होंने न अपने घर में परदा किया और न ही छुआछूत चलने दी। छुआछूत का विरोध जताने की नीयत से उन्होंने एक मेहतरानी के ईसाई पुत्र को अपना रसोइया नियुक्त कर लिया। उन दिनों मुसलमानों और ईसाइयों को फ़मलेच्छफ़माना जाता था और उनका हिन्दू घरों में आना-जाना, खान-पान वर्जित था।

१९६० में उन्होंने सक्रिय राजनीति में भाग लेने का निर्णय लिया और अपने विश्वास के मुताबिक औरतों के निर्णय लेने की आज्ञादी को बरकरार रखने के लिए निर्णय के बाद ही इसकी सूचना प्रकाश को

दी।उनकी नज़र मे औरत को किसी निर्णय के लिए पति की इजाज़त माँगना औरतों के अधिकार का हनन है। आपने इस परम्परा अपने जीवन में सदा नकारा। वे किसी समारोह इत्यादि में श्रीमती वी.पी.गुप्ता बनकर जाना पसंद नहीं करती थीं। उनके मन में यह भावना अति तीव्र हो गई थी कि- “मुझे लोग मेरे कारण पहचानें, प्रकाश की पत्नी होने के कारण नहीं।”

धनबाद में रमणिका ने कई संस्थाएँ शुरू की थीं जिनमें लगभग डेढ़ सौ महिलाएँ जीविका अर्जित करती थीं। स्थानान्तरण के पश्चात उन्होंने पति के साथ कानपुर न जाने का निर्णय लिया ताकि उनका स्वयंसिद्धा होने का संकल्प पूरा हो सके। उन्होंने इसे अपना कर्तव्य माना जबकि लोगों ने इस फैसले को निर्ममता, क्रूरता और निर्दयता से युक्त बताया क्योंकि दोनों बच्चियाँ पिता के साथ गई थीं और उन्हें हॉस्टल भेजना पड़ा था।

राजनीति में वे पहले कांग्रेस में थीं जहाँ नेता स्त्री कार्यकर्ताओं को अपना कलेवा मानते थे जिसे भूख लगने पर खाने का एक स्वर्जित जन्मसिद्ध अधिकार उन्होंने प्राप्त कर रखा था। इन नेताओं का मानना था कि किसी पुरुष नेता-वृक्ष का सहारा लिए महिला नेता-लता पनप और बढ़ नहीं सकती थी परन्तु रमणिका जी लता बनने को तैयार नहीं थीं अतः उन्होंने अपनी सदस्यता से त्यागपत्र दे दिया और कांग्रेस अध्यक्ष को यह लिखा कि- “मैं कांग्रेस से त्यागपत्र दे रही हूँ। मैं अपना रास्ता खुद बनाने में सक्षम हूँ, इसलिए अपना रास्ता खोज लूँगी, नहीं तो रास्ता ही मुझे खोज लेगा।”

बारिश

- कु.दामिनी मराठे
बी.ए. तृतीय वर्ष (हिंदी)
(संकलन)

बारिश
हैं मायूस ना जाने किससे
सावन बरस ना पाए,
बूँद बरसे तो जरा
फिरसे हरियाली आये।
गर्म तपती धूप से सबको
राहत सी आ जाए,
सुबह की पहली धूप में फिरसे
शबनम मोती बन जाए।
दे सुकून हम को बड़ा
जब अंबर से तू आये,
बह जाए कभी नाली में
कभी नदी बन जाए।
फैलाती है धरती पर
मिट्टी की सौंधी खुशबू,
भीनी-भीनी यह खुशबु
सबके मन को भाये।
खिलती थी तेरे छूने से
अब वो लता घबराए,
गर्म तपती धूप में
सभी रहीं मुरझाए।
हैं मायूस ना जाने किससे
सावन बरस ना पाए,
बूँद बरसे तो जरा
फिरसे हरियाली आये।

महिलाएँ और आर्थिक आजादी

– कु. नंदिनी खजूरे
बी.ए. प्रथम वर्ष (हिंदी)

आँकड़ों के ढेर में बैठकर इस बात की कल्पना करना काफी आसान है कि देश की आर्थिक प्रगति कैसे हो रही है। सभी दूर भारत के आधुनिक चेहरों को दिखाया जा रहा है। ऐसा चेहरा जिसमें प्रगति की चमक है और विकास की रेखाओं से आभामंडल शोभित है। दरअसल मीडिया से लेकर अन्य सभी माध्यम इंडिया राइजिंग और शाइनिंग से भरे पड़े हैं। देश तरक्की कर रहा है और वाकई कर भी रहा है।

उद्योग-व्यापार और अन्य क्षेत्रों में आँकड़े कह रहे हैं कि भविष्य में और भी उछाला आएगा और देश दुनिया में सिरमौर बनकर उभरेगा। इन तथ्यों के पीछे अगर झाँक कर देखें तो पता चलता है कि देश की आर्थिक आजादी और विकास में महिलाओं की भूमिका अब भी वैसी नहीं है जैसी होना चाहिए। इस मामले में देश ने ६० वर्षों में भी कोई ज्यादा प्रगति नहीं की है। देश में हो रहे आर्थिक विकास के परिप्रेक्ष्य में इन्वेस्ट इंडिया इनकम एंड सेविंग सर्वे कुछ महीनों पूर्व किया गया था जिसमें महिलाओं के संबंध में जो आँकड़े आए हैं वो ज्यादा उत्साहजनक नहीं हैं।

सामाजिक रूप से अब भी हम इस मामले में काफी पिछड़े हैं। घर की महिलाएँ काम करने के लिए जाएं यह तभी संभव है जब परिवार काफी गरीब हो और परिवार के मुखिया के मेहनताने में घर नहीं चल सकता। यानी महिलाओं के घर से बाहर काम करने को सीधे रूप से गरीबी से जोड़कर ही देखा जाना चाहिए और आँकड़े भी यही कहते हैं कि महिलाओं की कुल जनसंख्या का मात्र १३ प्रतिशत ही बाहर काम करने के लिए जाता है और उसमें से भी प्रति

१० महिलाओं में से ९ महिलाएँ असंगठित क्षेत्र में काम करती हैं। असंगठित क्षेत्र में काम करने के कारण इन महिलाओं को सुविधाएँ तो दूर काम करने के लिए अच्छा वातावरण तक नहीं मिल पाता है।

टेलीविजन पर आधुनिक भारत की महिलाओं की तस्वीर देखकर कोई विदेशी भ्रम में जरूर पड़ सकता है कि आधुनिक भारत के शहरों में रहने वाली महिलाएँ बाहर काम करने को लेकर काफी उत्साहित होती होंगी पर वस्तुस्थिति बिलकुल भिन्न है। गाँवों में महिलाएँ घर के बाहर जाकर ज्यादा काम करती हैं शहरी आबादी की तुलना में। गाँवों में ३५ प्रतिशत से ज्यादा महिलाएँ खेतों में काम करती हैं और इनमें से ४५ प्रतिशत महिलाएँ वर्षभर में पचास हजार रुपए भी नहीं कमा पातीं और इनमें से भी सबसे ध्यान देने योग्य बात यह है कि मात्र २६ प्रतिशत महिलाएँ अपने पैसों को अपनी मर्जी अनुसार खर्च कर पाती हैं।

इसके अलावा यह भी तथ्य देखने में आया है कि शहरी क्षेत्र में वार्षिक आय २ से ५ लाख वाले परिवारों में केवल १३ प्रतिशत महिलाएँ नौकरी करने जाती हैं जबकि पाँच लाख से ऊपर वाले आय वर्ग में यह प्रतिशत ९ ही है। वहीं गाँवों में पचास हजार से पाँच लाख रुपए प्रतिवर्ष की आय वाले परिवारों में महिलाओं के काम करने का प्रतिशत १६ से १९ है। वहीं पाँच लाख प्रतिवर्ष की आय वाले ग्रामीण परिवारों में यह प्रतिशत ४.९ है।

यह देखने में आता है कि जिन राज्यों की आर्थिक स्थिति अच्छी है वहाँ पर महिलाओं के नौकरी या घर से बाहर काम करने का प्रतिशत भी कम है। पंजाब

में ४.७ प्रतिशत महिलाएँ घर के बाहर काम करती हैं जबकि हरियाणा में ३.६, दिल्ली में ४.३ प्रतिशत, उप्र में ५.४ प्रतिशत वहीं बिहार में १६.३ प्रतिशत और उड़ीसा में २६ प्रतिशत महिलाएँ घर के बाहर नौकरी करने या काम करने के लिए जाती हैं। इसमें एक तथ्य जो गौर करने लायक है कि दक्षिण के राज्यों में जहाँ साक्षरता का प्रतिशत ज्यादा है वहाँ पर राज्यों की आर्थिक स्थिति अच्छी होने के बावजूद महिलाएँ घर के बाहर काम या नौकरी के लिए जाती हैं।

तमिलनाडु में यह प्रतिशत ३९ है जबकि आंध्रप्रदेश में ३०.५, कर्नाटका में २३.७ है। कुल मिलाकर अब भी सामाजिक बंधनों के कारण महिलाएँ चाहकर भी अपना योगदान आर्थिक विकास में नहीं दे पा रही हैं। हम चाहें कितनी भी आर्थिक आजादी की बातें कर लें पर जब तक महिलाओं के विकास व आजादी को लेकर खुलापन नहीं आएगा तब तक आर्थिक आजादी अधूरी नजर आती है।

नए जमाने के अनुसार अब महिलाओं की स्थिति में भी बदलाव होने की संभावना नजर आ रही है। देश के सर्विस सेक्टर में महिलाएँ अपनी हिस्सेदारी ज्यादा से ज्यादा निभाने का प्रयत्न करती हुई नजर आ रही हैं। अक्सर यह देखने में आता है कि घर में अगर लड़का और लड़की दोनों हैं तो लड़के को नौकरी

के लिए दूसरे शहर में भेजने में भी कोई समस्या नहीं रहती और लड़की को बहुत हुआ तो उसी शहर में छोटी-मोटी नौकरी करने के लिए भेज दिया जाता है और वह भी काफी मान-मनौब्वल के बाद। देश में अब कई ऐसे क्षेत्र है जो पहले असंगठित क्षेत्र में आते थे परंतु अब बड़ी कंपनियों की दखल की वजह से वह अब संगठित होते नजर आ रहे हैं।

मुंबई की बात लें तो मुंबई में एक टैक्सी सेवा देने वाली कंपनी ने अपने यहाँ केवल महिला ड्राइवरों को ही रखा है। इसके अलावा एक संस्था ने घर में काम करने वाली बाइयों को अपने यहाँ नौकरी पर रखा है तथा वे संगठित तौर पर यह काम करने वाली पहली कंपनी बन गई है। कई कंपनियाँ अब रिक्रूटमेंट कंपनियों को महिला कर्मचारी की नियुक्ति पर ज्यादा कमीशन देने लगी है। इसके अलावा कई कंपनियों ने महिलाओं को फैक्ट्रिसी टाइमिंग के अंतर्गत काम करने की अनुमति देना आरंभ कर दिया है। इसके अलावा मध्यमवर्गीय परिवारों में महँगाई बढ़ने के कारण परिवार के मुखिया की मजबूरी हो गई है कि वह घर की महिलाओं को बाहर अपने पैरों पर खड़ा होने का मौका दे।

मैत्रेयी पुष्पा : बेबाक महिला साहित्यकार

- कु. गायत्री कोळंबे
बी.ए. प्रथम वर्ष (हिंदी)

मैत्रेयी जी अपने निर्भीक लेखन और बेबाक बयानी के लिए, कभी कथाकार राजेंद्र यादव तो कभी 'हंस' के बहाने तो कभी कभी अपने वैवाहिक जीवन और स्त्री-विमर्शों के चलते अक्सर मीडिया के सुर्खियों में आती रहती हैं। वह एक बार जो ठान लेती हैं, सो ठान हैं, फिर चाहे कितना भी विरोध होता रहे। शायद ही कोई लेखिका हो जो इतने साहस के साथ स्वयं के वैवाहिक जीवन पर इतना मुंहफट रहे, वह कहती भी हैं कि लोग तरह-तरह के कमेंट देते हैं, अपनी समझदारी से देते हैं, सहमति-असहमति प्रकट करते हैं। उससे मुझे कोई खास फर्क नहीं पड़ता।

वह कभी अकादमी उपाध्यक्ष मनोनीत किए जाने पर सुर्खियों में आ जाती हैं तो कभी अपने वैवाहिक जीवन पर व्यक्त विचारों और कृतियों में स्त्रियों पर साहसिक लेखन के लिए। अलीगढ़ (उ.प्र.) के सिकुरा गांव की रहने वाली प्रसिद्ध कथा लेखिका है। उनके जीवन का शुरुआती दौर बुंदेलखण्ड में बीता है। अब लंबे समय से दिल्ली में रह रही हैं। मैत्रेयी जी अपने निर्भीक लेखन और बेबाकबयानी के लिए कभी कथाकार राजेंद्र यादव और हंस के बहाने तो कभी अपने वैवाहिक जीवन और स्त्री-विमर्शों के चलते अक्सर मीडिया सुर्खियों में आती रहती हैं। वह एक बार जो ठान लेती हैं, सो ठान लेती हैं, फिर चाहे कितना भी विरोध होता रहे। शायद ही कोई लेखिका हो, जो इतने साहस के साथ स्वयं के वैवाहिक जीवन पर इतना मुंहफट रहे। वह कहती हैं - "मैंने खुद को कभी पत्नी माना ही नहीं। यह मेरे पति का दुर्भाग्य मानिए कि पत्नी की तरह कभी उनकी सेवा नहीं की,

जैसी दूसरी औरतें करती हैं। जैसे कि कहीं जा रहे हैं तो अटैची लगा दी, नहाने जा रहे हैं तो कपड़े रख देती, उनके कपड़े प्रेस करती - 'यह सब कभी नहीं किया। और पति ने कभी इस बात की शिकायत नहीं की। उन्होंने हमेशा अपना काम कर लिया। मैंने कभी नहीं पूछा कि तुम कब आओगे तो लोगों को इससे बहुत शिकायत होती है कि वो जाते हैं तो तुम तो पूछ लेतीं कि कब वापस आओगे? पर उनके जाने पर मैं खुद को स्वतंत्र महसूस करती। मैं सोचती कि अब मैं कुछ अपने मन का करूंगी, कुछ गज़ल सुनूंगी। उड़ूंगी, चाहे घर में ही उड़ूं। हालांकि पति सोचते थे कि ये क्यों नहीं मानती। वो मुझे उदाहरण भी देते दूसरी स्त्रियों के। मैं कहती थी कि पता नहीं, मैंने तुमसे शादी इसलिये नहीं की। हालांकि मेरा प्रेम विवाह नहीं हुआ था, अरेंज्ड मैरिज थी लेकिन अरेंज्ड मैरिज भी मेरी मर्जी से हुई थी। मैं कहती कि मैं तुमको पति मानकर नहीं आई थी, मैंने तो सोचा था कोई साथी मिलेगा। लेखिका भी नहीं माना अपने आपको। कोई मुझे लेखिका कहता है तो सकुचा जाती हूं।'

सन २०१० में एक बार महात्मा गांधी अंतरराष्ट्रीय विश्वविद्यालय वर्धा के तत्कालीन कुलपति और लेखक विभूति नारायण राय की हिंदी लेखिकाओं पर दो अखबारों में एक टिप्पणी छपी जिसमें विभूति राय की ओर से कहा गया कि- 'हिंदी लेखिकाओं में एक वर्ग ऐसा है, जो अपने आप को बड़ा 'छिनाल' साबित करने में लगा हुआ है। पिछले कुछ वर्षों में कुछ महिला लेखिकाएं ये मान के चल रही हैं कि स्त्री मुक्ति का मतलब स्त्री के देह की मुक्ति है। हाल में

कुछ आत्मकथाएं भी आई हैं, जिनमें होड़ लगी है कि कौन सबसे बड़ा इन्फेडेल है। यह गलत है।’ इस पर मैत्रेयी पुष्पा का वक्तव्य आया था कि ‘हम महिलाओं के सम्मान के लिए बड़ी लंबी लड़ाई लड़कर यहां पहुंचे हैं, लेकिन इस तरह के पुरुष हमें गालियां देते हैं, एक पत्थर मारते हैं और सब पर कीचड़ फैला देते हैं। इसमें क्या संकीर्ण है कि अगर औरतें अपनी ज़िंदगी अपने मुताबिक जीना चाहती हैं, घर से बाहर निकलना चाहती हैं। आपसे बर्दाश्त नहीं होता तो हम क्या करें, पर आप क्या गाली देंगे?’

मैत्रेयी जी पहली ऐसी महिला लेखिका मानी जाती हैं, जिसने अपनी कृतियों में गांव की स्त्री की व्यथा को पूरी गहराई से जाना, समझा और व्यक्त किया। वह कहती हैं- ‘शादी से पहले मैं ऐसी लड़की थी जिसके पास खाने के लिये रोटी भी नहीं थी, रहने के लिये घर नहीं था, पढ़ने के लिये साधन नहीं थे। आदमी सारी उम्र भूला जाता है लेकिन बचपन नहीं भूलता। तो बचपन ऐसी निश्चल चीज है जो अभी तक याद है। बचपन विपन्नता में गुजरा, संकटों में गुजरा। वही सब मेरे साथ था, जिसे मैं साहित्य में ले आई। वही सब आज भी मुझे उनसे जोड़े हुए है। मुझे किसी भी क्षेत्र में, देश के किसी भी इलाके में भेज दीजिए, मैं बहुत खुश रहूंगी और वहां जैसे मैंने बचपन काटा, वैसे ही लोगों से जुड़कर फिर कुछ लिखना चाहूंगी। असल में पहले तो मुझे यह भी नहीं पता था कि जो मैं लिखूंगी वह छप भी जायेगा, जैसा कि हर लेखक

को लगता है। मैं बार-बार कहती हूं कि मेरी बड़ी बेटी है, उसने कहा कुछ लिखो। तुम हमारे लिये लिखती थीं तो कुछ इनाम-विनाम मिल जाते थे। अपने नाम से लिखो। तो मैंने उससे यह कहा था कि बेटा मेरा नाम क्या है? मैं तो नाम भी भूल गई। मैं तो मिसेज शर्मा हूं। डाक्टर आर. सी. शर्मा की वाइफ। इसके सिवा मुझे कुछ याद नहीं। तो उस वक्त मैं इस अवस्था में थी। बच्चियों के कहने से मैंने कहानी लिखी। मुझे नहीं पता था कि वह छपेगी भी या नहीं। वह छपी भी नहीं।’ वे लिखती हैं, ‘मैं पढ़ती भी थी लेकिन पढ़ने की एक और विडम्बना मेरे साथ थी कि जब मैं किसी की कहानी पढ़ती थी, मान लो मैं धर्मयुग या साप्ताहिक हिंदुस्तान में किसी की कहानी पढ़ रही हूं, उसके समान्तर मेरे मन में कोई कहानी चलने लगती थी। मैं इससे इतनी परेशान हो जाती थी कि पढ़ना छोड़ देती थी और अपनी मन की कहानी कहने लगती थी। इस तरह दूसरे की कहानी को भी एक प्रेरणा कह सकते हैं। मैं उस समय इस अवस्था में थी कि यह जानते हुये भी कि यह कहानी छपेगी नहीं मैंने कहानी लिखी। कहानी छपी नहीं लेकिन मैंने हिम्मत नहीं हारी। जैसा कि नये लेखक करते हैं कि एक बार कहानी नहीं छपी तो निराश हो जाते हैं! लेकिन ऐसा नही करना चाहिय!’

इंग्रजी विभाग

1. **A Short Biography of William Shakespeare** : **Ku. Pradnya S.Tayade**
2. **'Dreams' by Langston Hughes** : **Ku. Ravina P. Tandale**
3. **Good Thoughts** : **Ku. Bhagyashree Sutar**
4. **Karan Thapar : persona non grata** : **Ku. Tejswini Surve**
5. **The Man Who Never Lied** : **Ku. Tejswini Surve**

A Short Biography of William Shakespeare

- Ku. Pradnya S.Yayade

B.A. S.Y. (English)

(Compilation)

William Shakespeare was a renowned English poet, playwright, and actor born in 1564 in Stratford-upon-Avon. His birthday is most commonly celebrated on 23 April (see When was Shakespeare born), which is also believed to be the date he died in 1616.

Shakespeare was a prolific writer during the Elizabethan and Jacobean ages of British theatre (sometimes called the English Renaissance or the Early Modern Period). Shakespeare's plays are perhaps his most enduring legacy in English literature.

Shakespeare's Family Life John Shakespeare married Mary Arden, and together they had eight children. John and Mary lost two daughters as infants, so William became their eldest child. John Shakespeare worked as a glove-maker, but he also became an important figure in the town of Stratford by fulfilling civic positions. His elevated status meant that he was even more likely to have sent his children, including William, to the local grammar school.

William Shakespeare lived with his family in their house on Henley Street until he turned eighteen. When he was eighteen, Shakespeare married Anne Hathaway, who was twenty-six. Together they had three children. Their first daughter, Susanna, was born six months after the wedding and was later followed by twins Hamnet and Judith. Hamnet died when he was just 11 years old.

Shakespeare in London

During his time in London, Shakespeare's first printed works were published. They were

two long poems, 'Venus and Adonis' (1593) and 'The Rape of Lucrece' (1594). He also became a founding member of The Lord Chamberlain's Men, a company of actors. Shakespeare was the company's regular dramatist, producing on average two plays a year, for almost twenty years.

He remained with the company for the rest of his career, during which time it evolved into The King's Men under the patronage of King James I (from 1603). During his time in the company Shakespeare wrote many of his most famous tragedies, such as King Lear and Macbeth, as well as great romances, like The Winter's Tale and The Tempest.

Shakespeare's Works

Altogether Shakespeare's works include 38 plays, 2 narrative poems, 154 sonnets, and a variety of other poems. No original manuscripts of Shakespeare's plays are known to exist today. It is actually thanks to a group of actors from Shakespeare's company that we have about half of the plays at all. They collected them for publication after Shakespeare died, preserving the plays. These writings were brought together in what is known as the First Folio ('Folio' refers to the size of the paper used). It contained 36 of his plays, but none of his poetry. William Shakespeare continues to be one of the most important literary figures of the English language.

New Place; a home in Stratford-upon-Avon

Shakespeare's success in the London

theatres made him considerably wealthy, and by 1597 he was able to purchase New Place, the largest house in the borough of Stratford-upon-Avon. Although his professional career was spent in London, he maintained close links with his native town.

On his father's death in 1601, William Shakespeare inherited the old family home in Henley Street part of which was then leased to tenants. Further property investments in Stratford followed, including the purchase of 107 acres of land in 1602.

Shakespeare died in Stratford-upon-Avon on 23 April 1616 at the age of 52. He is buried in the sanctuary of the parish church, Holy Trinity.

*All the world's a stage,
And all the men and women merely
players,
They have their exits and their
entrances,
And one man in his time plays many
parts.*

'Dreams' by Langston Hughes

- Ku. Ravina P. Tandale
B.A.F.Y. (English)
(Compilation)

Hold fast to dreams
For if dreams die
Life is a broken-winged bird
That cannot fly.
Hold fast to dreams
For when dreams go
Life is a barren field
Frozen with snow.

Good Thoughts

- Ku. Bhagyashree Sutar

B.A. F.Y.

(Compilation)

1. Stay positive better days are on their way.
2. You can have it all. Just not all at once.
3. Train your mind to see the good in every situation.
4. Choose to be optimistic it feels better.
5. Health is wealth.
6. Be yourself and people will like you.
7. In a gentle way you can shake world.
8. Each day provides its own gift.
9. You do not find the happy life you make it.
10. Those who don't believe in magic will never find it.
11. The most wasted of days is one without laughter.
12. Sometimes you will never know the value of moment until it becomes a memory.
13. To win Big you sometimes have to take big risk.
14. Try to be Rainbow in someone's cloud.
15. Think and wonder Wonder and think.
16. Not act of kindness no matter how small it ever wasted.
17. Most people are nice when you finally see them.
18. What we think we become.
19. No matter what people tell you words and ideas can change the world.
20. Whoever is happy will make others happy too.
21. All our dreams can come true if we have the courage to pursue them.
22. Salvation lies within.
23. Jump in with both feet and be brave.
24. If I got rid of my demons I would lose my angels.
25. Always let your conscience be your guide.
26. Today is a good day to try.
27. Make your life matter and have fun doing it.

Karan Thapar : Persona non grata

- Ku. Tejaswini K.Surve

B.A. S.Y. (English)

(Compilation)

Renewed Journalist Karan Thapar published Interview on The Hindu news Paper dated on: Sunday 9th April 2023.

Q.: Do you think the aggressive integrative interview, the format you are known for, is dying a slow death in India ?

Ans: It is Preffy close to death in India at the moment. it wasn't the case six to seven years ago. but those were days when T.V Channel believed that you can treat politicians reasonably toughly .you interviewed a politician either by placing him between the horns of a dilemma, or by taking a view opposite to his today, we interview politicians by virtually sitting in their lap and asking questions that they may have paid you to ask. If you to watch any interview with the prime Minister, he is never really challenged with the criticisms the opposition may have made. He is asked a simple question: 'the opposition says this of you, what do you think?' He is given a platform to reply to them there is nothing tough about it.

Q:You mean there are no follow-ups?

Ans: Every question raises a different subject .It never occurs to them that there are things that he said that may be incomplete or wrong There is no question of a follow-up.

Q: Would your career have panned out differently had a non-BJP government come to power in 2014 or 2019 ?

Ans : Or if the BJP government had come to power and the Modi incident had never happened? Of course ! I don't deny

that my career has suffered. I'm not on T.V,IT (my show) is not as high profile as it used to be, but there is asense in which my career has also 'benefitted' is the wrong word-acquired something it did not have. There are at least some,if not many,who think Karan is bold and outspoken.That wouldn't have been the case otherwise-it certainly wasn't the opinion people had of me in 2017.But yes,it has alienated me from the BJP.They boycott me.I can't interview them.That's a block for me.

Q : What's the silliest question you've ever asked.

Ans: I thought it was quite witty, but the man I put it to, Barack Obama,didn't like it.The question was:'America is famous for two Donalds. Donald Duck and Donald Trump .which of the two is more representative of your country'? Obama gave a long-winded answer that showed he had clearly missed the joke.

Q: What next ? Do you have any new shows in mind?

Ans: I have a lot of shows that I would love to do,but who the hell do I do them for ?

When my contract with India Today ended in 2017,Aroon Purie very openly said, 'Look,I' ve got a problem.BJP will not come if you are there.We will be boycotted.'Isaid,'I understand,your channel has to be your first concern, not an anchor that you've got .' I am persona non ngrata.

The Man Who Never Lied

- Ku. Pooja Pardeshi

B.A. S.Y. (English)

(Compilation)

Once upon a time there lived a wise man by the name of Mamad. He never lied. All the people in the land, even the ones who lived twenty days away, knew about him.

The king heard about Mamad and ordered his subjects to bring him to the palace.

He looked at the wise man and asked:

"Mamad, is it true, that you have never lied?"

"It's true."

"And you will never lie in your life?"

"I'm sure about that."

"Okay, tell the truth, but be careful! The lie is cunning and it gets on your tongue easily."

Several days passed and the king called Mamad once again. There was a big crowd: the king was about to go hunting. The king held his horse by the mane; his left foot was already on the stirrup.

He ordered Mamad:

"Go to my summer palace and tell the queen I will be with her for lunch. Tell her to prepare a big feast. You will have lunch with me then."

Mamad bowed down and went to the queen. Then the king laughed and said:

"We won't go hunting and now Mamad will lie to the queen. Tomorrow we will laugh on his behalf."

But the wise Mamad went to the palace and said:

"Maybe you should prepare a big feast for lunch tomorrow, and maybe you shouldn't. Maybe the king will come by noon, and maybe he won't."

"Tell me will he come, or won't he?" - asked the queen.

"I don't know whether he put his right foot on the stirrup, or he put his left foot on the ground after I left."

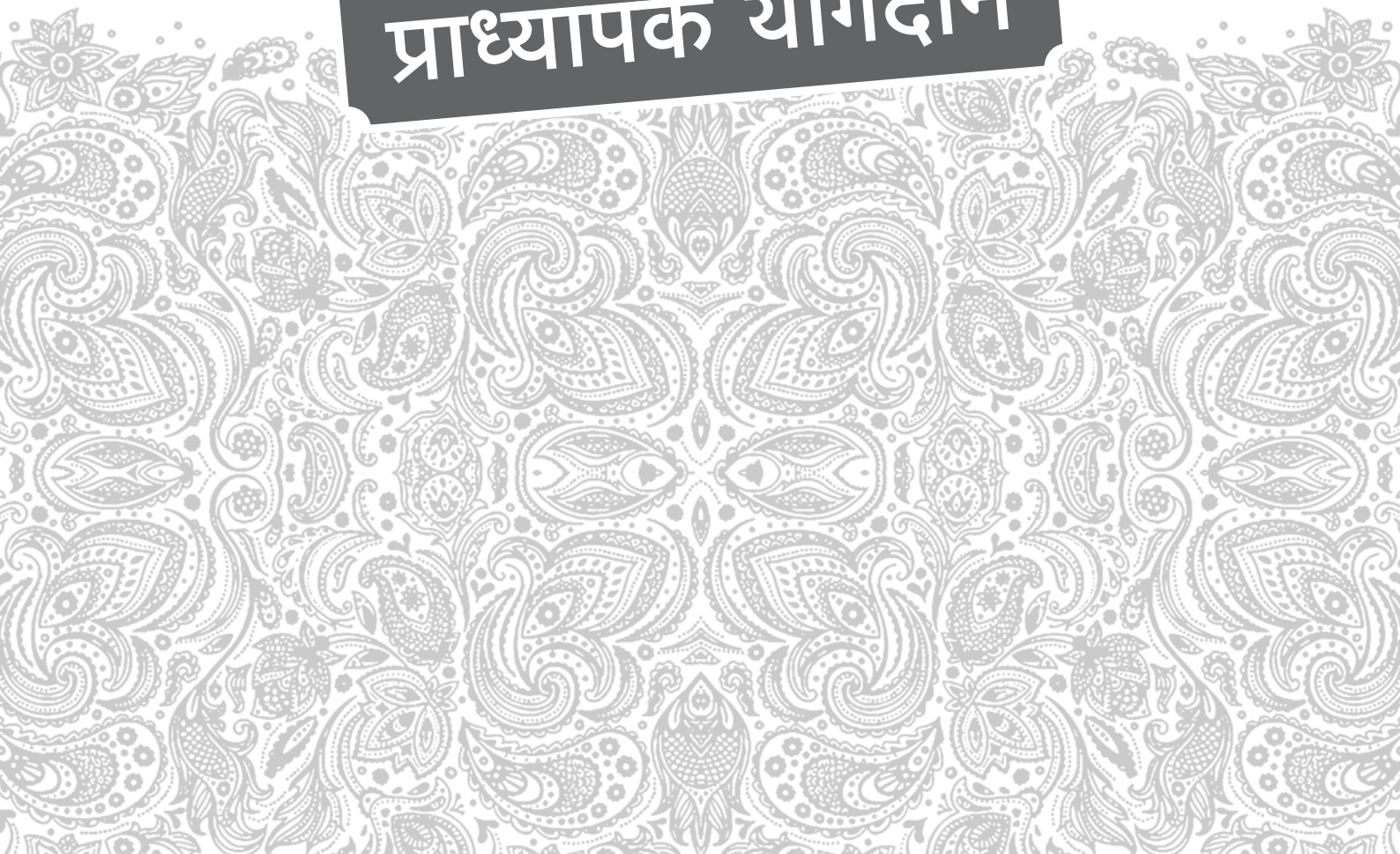
Everybody waited for the king. He came the next day and said to the queen:

"The wise Mamad, who never lies, lied to you yesterday."

But the queen told him about the words of Mamad. And the king realized that the wise man never lies, and says only that which he saw with his own eyes.

प्राध्यापक योगदान

Progress Report's

Dr. Jayashri M. Nemade
Principal

Programme organized:

1. Organized Paper Bag Training on 10-09-2022-Trainer–Manisha Dnyaneshwar Chaudhari Student of FYBA st 2022-23.
2. Organized Capacity Building Workshop on 1-10-2022.
3. Organized One Day National Workshop on Gender Sensitization on 28th January 2023 at Arunoday Dnyan Prasarak Mandal's Women College Jalgaon
4. Organized Rangoli Training on 19-09-2022, Trainer – Kumudini Narakhede.
5. Organized Dandiya mahotsav on the Occasion of Navaratree dated 29-09-2022.
6. Organized College Gathering Fulora on 22-02-2023.
7. Organized Graduation Ceremany on 14-03-2023.

Appointment as a Chairperson in Research:

8. Worked as a Chairman of Pr-submission Presentation Viva-Voce of Mrs. Jayashri R. Patil on 20-01-2023 at KBCNM University.
9. Worked as a Chairman of Pr-submission Presentation Viva-Voce of Mr. Milind Manohar Bharambe on 24-02-2023 at 2.30 pm.

Appointment by SNTD /JKKBCNMU University:

10. Worked as a **Chairperson** of College proposal evaluation Committee of Rajkuvar Bahuuddeshiy Sevabhavi

Sanstha's Shivaraj Mahila Mahavidyalay Partur, District Jalna on 08-07-2022.

11. Worked as a **Chairperson** of College proposal evaluation Committee of Matoshri Mahila Mahavidyalaya Jalna on 08-07-2022.
12. Worked as a **Chairperson** of College proposal evaluation Committee of Supriya Mahila Varishtha Mahavidyalaya Jafabad District Jalana on 09-07-22.
13. Worked as a **Chairperson** of College proposal evaluation Committee of Rajkuvar Mahila Mahavidyalaya Dhavada District Jalana on 09-07-2022.
14. Worked as a Other University **expert** for the selection of Principal of Sonamai Shikshan Prasarak Mandal's Arts and Science Women College Shahada District Nandurbar dated 25-06-2022.
15. Worked as a member of **UGC CAS** in College of Education and Physical Education, dated 05-08-2022 at 11.45am to 5pm.
16. Worked as a **VC Nominee** For the selection of Principal of Sahajeevan Shikshak Prasarak mandal's Tehu Talparola Rani laxmibai mahavidyalaya Parola.

Work done in KBCNMU Life Long Learning:

17. Appointed As a writer for self-study material development for **M.A education Part I** - Written One chapter of Paper IV Teacher Education-Unit 6 Quality of Teacher Education and Paper II Psychological Foundation of Education, Unit 6, Mental Health and

Social Development,

18. **MA Education Part II** Paper IV Life Skill Education-Written - Unit V-Life Skills and Personality,Unit VIII-Educational Commissions,Policies and Life Skill Education.

Senate member

19. Elected as a member to the Senate, Under Open Category, by the collegiums of Principals, from September 1,2022 to August 31,2027

Participations:

20. Actively Participated National Education Policy 2020 : Transforming Vision into Action,A Stape towards effective implementation of NEP 2020, University Level full day workshop organised on 14th October 2022 at G. H. Raisoni Institute of Engineering and Business Mgt. Jalgaon.An Autonomous Institution affi. to KBCNMU Jalgaon
21. Worked as an Expert in Avishkar-2022 organized by KBCNMU Jalgaon on 20th October 2022
22. Active Participation in One day National Workshop on Gender Sensitization on 28th January 2023 at Women College Jalgaon
23. Active participation in One day Multi Disciplinary National Conference dated 31 Mar. 2023 on Activism of Indian Women in the Post-Independence Era, Organised By Mahatma Gandhi College Chopada Dist. Jalgaon, Paper Presented on Role of Maharashtra Government in Post Independence Period Regarding Women Empowerment. published in UGC Care Listed Journal ISSN:0974-0066
24. Actively Participated in One day national Seminar (Online) on Towards

a Holistic and Multidisciplinary Education-NEP 2020 on 13th April 2023 organized by Sane Guruji Vidya Prabodhini,Comprehensive College of Education,Khiroda and presented Paper on A Study of Multidisciplinary Approach of NEP 2020

Book Written/Paper Published:

25. Vyaktimatva Vikas ani soft skills ,Dr Jayashri Nemade, (October 2022) Prashant Publication Jalgaon.
26. Paper on Role of Maharashtra Government in Post Independence Period Regarding Women Empowerment. published in UGC Care Listed Journal ISSN:0974-0066
27. Paper on A Study of Multidisciplinary Approach of NEP 2020 Published in Referred Journal

Other Co- Curricular Activities:

28. Worked as a **Chief guest** for symposium on the topic of Protection of Women Rights: Problems and Perspectives organized by S.S.Maniyar Law college Jalgaon on 08-03-2023
29. Worked as a **chairperson** in the workshop on Capacity Building dated 1-10-2022
30. Delivered lecture by PPT in ADPM's Women's College on the **Sexual Harassment** Of Women At Workplace (Prevention, Prohibition and Redressal) Act 2013 Maharashtra State Commission For Women on 06-12-2022 ,
31. Worked as a **chairperson** for the competition Tejaswini dated 21-01-2023
32. Delivered a lecture on "**Professional Ethics and Code of Conduct**" dated 19-04-2023

Dr. Satish Jadhav

Vice Principal (IQAC-NAAC Coordinator)

Department of Geography

- 1) Received the *Ph.D. Student Allocation Letters* (Ms. Trupti Prabhakar Patil and Ms. Snehal Vijay Abrol) from the Academic Section, SNDT Women's University, Mumbai on 30th May 2022.
- 2) Participated in *Online Lecture by Dr. M. Rajeevan*, Former Secretary, Ministry of Earth Sciences, Government of India on '*Only One Earth*' on the occasion of World Environment Day (Take Care About Our Planet) organized by the Indian Society of Remote Sensing on 7th June 2022 (03:00 pm onwards).
- 3) Attended *Interactive Session on 'Simplified Manual for Affiliated Colleges'* organized by NAAC, Bengaluru on 13th June 2022 (between 3:00 pm to 5:00 pm).
- 4) Participated in *National Conference & Workshops (Online) on 'NEP-2020 Simplified: Pathways to Ed Tech Implementation'* in collaboration with Central Institute of Educational Technology (CIET), NCERT, New Delhi and Department of Education Technology, SNDT Women's University, Mumbai on 25-26 June 2022.
- 5) Attended *National Webinar on 'Bharat Centric Research: Opportunities and Challenges'* organized by the Department of Educational Studies, Central University, Jammu in collaboration with Vidya Bharati Uchcha Shiksha Sansthan on 29 June 2022 (between 10:30 am to 1:30 pm).
- 6) Attended *UGC Sponsored Online Workshop on 'NEP-2020'* organized by UGC-HRDC, Osmania University, Hyderabad on 28-29 June 2022 (between 2:30 pm to 4:30 pm).
- 7) As a Convener organized an *Online National Workshop* titled '*Women's Participation in Census: Issues and Challenges*' on 11th July 2022.
- 8) Participated in *CAP* as an *Examiner/Moderator of the BA Examination* (held in June 2022) in the Geography Subject at SNDTWU, Mumbai on 15-16 July 2022.
- 9) Attended a Meeting on the effective implementation of the *New National Education Policy 2020* under Independence *Amrit Mahotsav's 'Gharoghari Tiranga'* at KBC NMU, Jalgaon on 29th July 2020 (11:00 am onwards).
- 10) Participation in the *Online Celebrating of the 2nd Anniversary of NEP-2020* organized by UGC, New Delhi on 29th July 2022 (3:00 pm onwards).
- 11) Participated in *A Popular Talk/Lecture on 'Geospatial Technology for Governance'* by Eminent Speakers on the occasion of National Remote Sensing Day 2022 organized by the Indian Society of Remote Sensing, Dehradun on 12th August 2022 (10:00 am to 12:30 pm).
- 12) Led a Team for *Mini Marathon* organized by Dr. G. D. Bendale Mahila Mahavidhyalaya, Jalgaon on 13th August 2022.
- 13) '*Russia and Ukraine War*' book published as a *co-author* on 23rd August 2022.
- 14) Participated in an *Online National Webinar on 'Climate Change'* organized by the

- School of Media Studies & Earth Sciences, Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded in association with UNICEF on 21st Sept. 2022.
- 15) Presided program of '*NSS Foundation Day*' organized by NSS Unit lecture delivered by Dr.Sanjay Bhamre on 24th September 2022.
  - 16) Participated in *One Day National Webinar on 'Understanding Revised Accreditation Framework (RAF)'* organized by the IQAC in collaboration with the Quality Control Cell of SMRK Arts, Fine Arts, BK Commerce, AK Home Science Mahila Mahavidyalaya, Nashik on 14th October 2022.
  - 17) Worked as a *Paper Setter & Translator of SYBA in the Geography Subject (240 Fundamentals of GIS* for December 2022 of M.J. College (Autonomous), Jalgaon on 4th November 2022.
  - 18) Worked as a *Paper Setter & Translator of BA II & III in the Geography Subject (AC-III Introduction of Climate & DC-X Indian Neighboring Countries)* for November/December 2022 of SNTD Women's University, Mumbai on 7th November 2022.
  - 19) Presided program of Celebration of Birth Anniversary of BhagwanBirsaMunda, as '*Janjatiya Gaurav Diwas*' organized by NSS Unit lecture delivered by Prof. Rajesh Kharde on 15th November 2022.
  - 20) Conducted *Practical Examination* as Internal Examiner of *BA III Geography Seme. V (DC-XII 546207)* of SNTDWU, Mumbai at Jalgaon on 17th Nov. 2022.
  - 21) Participated in *One Day National Seminar (Online)* on '*Sustainable Development Goals and Their Implementation in India*' organized by the Department of Geography, H.J. Thim College of Arts and Science, Jalgaon in association with the Student Development Department, KBC NMU, Jalgaon on 30th November 2022.
  - 22) Conducted *Practical Examination* as External Examiner of *MA/MSc Applied Geography Semester III (GG-305 Practical's in GIS & GPS Techniques* with the help of Computer - 924736) at KBC NMU, Jalgaon on 14th December 2022.
  - 23) Participated in a *Workshop* for the Selection of proposed committee members of Geography subject organized by BALBHARATI–Maharashtra State Textbook Development and Curriculum Research Board, Pune on 30th Dec. 2022.
  - 24) Awarded *Certificate of Honour* for Social Cause in '*Vijay Shourya Din*' on the occasion of the 205th Bravery Day of Bhima-Koregaon Battle jointly organized by Bahujan Kranti Morcha and Bharat Mukti Morcha, Jalgaon on 1st Jan. 2023.
  - 25) Participated in *CAP* as an *Examiner/ Moderator* of the *BA Examination* (held in November/December 2022) in the *Geography Subject* at SNTDWU, Mumbai on 06-08 January 2023.
  - 26) Delivered a Lecture on '*SWAYAM Courses*' in *One Day Online/ Offline Workshop* organized by Smt. Ratnaprabhadevi Mohite-Patil Women's College of Home Science, Akluj on 23rd January 2023.
  - 27) Delivered a *Lecture* on '*Awareness on SWAYAM Courses*' organized by IQAC & Teaching-Learning and Innovative Committee, Women's College of Arts,

Commerce and Home Science, Jalgaon on 1st February 2023.

- 28) Worked as a *Paper Setter & Translator* of BA II in the *Geography Subject (DC-VIII Geography of India)* for March/April 2023 of SNTD Women's University, Mumbai on 20th Mar 2023.
- 29) Attended *National Seminar on Conflict Resolution and Peace* organized by M. J. College, Jalgaon on 4th April 2023.
- 30) Attended *Two Days National Seminar on The Idea of India: Historical Transition and Challenges Ahead* organized by M. J. College, Jalgaon on 5 – 6 April 2023.
- 31) Delivered a lecture on *BHURA (Athmakathan)* by *Dr. Sharad Baviskar in Staff Academy* on 12th April 2023.
- 32) Presided a program organized by *Staff Academy Lecture* delivered by Prof. Rajesh Kharde (*Religious Work of Chh. Shahu Maharaj*) and Dr. Srikant Chaudhari (*Mudrankala*) on 17th April 2023.
- 33) Presided a program organized by *Staff Academy Lecture* delivered by *Dr. Jayashri Nemade, Principal (Professional Ethics & Code of Conduct)* on 19th April 2023.
- 34) Conducted *Practical Examination as Internal Examiner of BA III Geography Semester V (DC-XII 546207) & Semester VI (DC-XVI 641607)* of SNTDWU, Mumbai at Jalgaon on 3rd May 2023.
- 35) Participated in *CAP* as an *Examiner/ Moderator* of the BA Examination (held in March/April 2023) in the *Geography Subject* at SNTDWU, Mumbai on 9-11 June 2023.
- 36) Completed *Two Week (Online) Refresher*

Course in Geography organized by *Teaching Learning Centre, Ramanujan College, University of Delhi* in association with Dept. of Geography and IQAC, Sahakar Maharshi Shankarrao Mohite-Patil Mahavidhyalaya, Natepute, Dist. Solapur under the aegis of Ministry of Education, PMMMNMTT from 30th May to 13th June 2023.

Dr. Sadnana B. Jawale

HoD, Sociology

1. Participated in one day inter disciplinary National conference on "Thoughts and Works of Indian Social Reformers" on first October 2022.
2. Published research paper in world wide international interdisciplinary research journal appear reviewed impact factor 7.479 MAH/ NAN/ 10936/2015 ISS number 2454-7905. Thoughts and works of Indian Social Reformers Serial number 67 Page number 252 Title of the Paper "Rajarshi Shahu Maharaj's Samajik Yogdan."
3. SNTD Women's University Mumbai elected unconstead as a member on the Board of Studies in Sociology under the faculty of humanity.
4. Work as a convener of one day National workshop on "Gender Sensitization" had been arrange on 28 January 2023.
5. SNTD Women's University Mumbai nominated as expert of API verification for screening come evaluation committee meeting cas. The meeting was scheduled on 23-2-2023 organised by Women's College of arts commerce

and computer application Dongar Kathore, Tal. Yaval Dist. Jalgaon.

6. Participation in one day National level Conference "Human Rights: Present Scenario and Challenges" on 29 April 2023 Organised by Rukhaminitai Arts and Commerce Women's Collage Amalner, Dist. Jalgaon.

Prof. Yunus R. Shaikh

HoD, English

1. Member District Peace Committee, (Police Dept. Jalgaon)
2. Member Rath Committee, Pimprala
3. Organized one day workshop on "NEP-2020 Curriculum Implementation"
4. Member Health Committee Jalgaon Municipal Corporation.
5. Chief Guest Opening of Anand Mela, Municipal School No. 35.

Dr. Shrikant S. Chaudhari

Dept. of Economics

- 1) Actively participated in online workshop on 11th July, 2023 on the occasion of *Population Day* in A.D.P.M.'s Women's college of Arts, Commerce and Home Science, Jalgaon.
- 2) Actively participated in one day workshop on *Gender Sensitization* in A.D.P.M.'s Women's college of Arts, Commerce and Home Science, Jalgaon on 28-01-2023.
- 3) Published a research paper on "*Women Empowerment –Issues and Challenges*" in Printing Area–Peer reviewed

International Journal ISSN 2394 5303 Issue -96 Vol. I Inter Disciplinary Multilingual Research Journal on December 2022.

- 4) Actively participated in one day On line National Webinar on "*Financial Planning- Don't Just Invest:Build Wealth*" in B.Com. Department of Asoka Center for Business and Computer Studies on 10-04-2023.
- 5) Delivered a lecture in Staff Academy in our A.D.P.M.'s Women's College of Arts, Commerce and Home Science, Jalgaon on '*Mudran*'.on 18-4-2023.

Dr. Kishor H. Nehete

HoD, Geography

1. Elected Uncontested as a *Member on the Board of Studies in Geography* S.N.D.T, Women's University Mumbai
2. Co-convener & participated in online workshop on 11th July, 2023 on the occasion of *Population Day* in A.D.P.M.'s Women's college of Arts, Commerce and Home Science, Jalgaon.
3. Actively participated in one day workshop on *Gender Sensitization* in A.D.P.M.'s Women's College of Arts, Commerce and Home Science, Jalgaon on 28-01-2023.
4. Presented a research paper in International DGSI Conference Varansi Date 25-27 Feb 2023 The Title of the research paper was *Suitable Site Selection for Continuous Cotour Trench Using Geospatial Techniques : A Case Study of Jalgaon District*.
5. Published research paper in *Research*

Journey Journal The Title of the research paper was *Geographic Application of GIS in Tourism Management Issue 311 Jan. 2023*.

6. Delivered a lecture in Staff Academy in our A.D.P.M.'s Women's College of Arts, Commerce and Home Science, Jalgaon on 'Karmaveer Bhaurav Patil'. Date 11/4/2023

Dr. Sanjay Bhamre
HoD, Economics

- 1) Participated in online National Workshop on 'Women's participation in census issues and Challenges' organized by ADPM's women's college of Arts, Commerce and Home science Jalgaon Directorate of census operations Mumbai Ministry of Home affairs Government of India on 11 July, 2022.
- 2) Participated and presented a paper in one day National Seminar on 'Azadi ka Amrit Mahotsava a Glimpse' organized by Bhusawal Arts, Science and P.O. Nahata Commerce College, Bhusawal dated 6th August 2022 presented a paper population explosion.
- 3) Participated a paper in 45th National Conference of Marathi Arthashastra Parishad organised by R. G. Bagadiya Arts, B. B. Lakhotia Commerce and R. Bezonji Science college, Jalna from 5 to 7 November 2022 paper presented on the topic Dr. Punjabrao Deshmukh Yanche Arthik Vichar.
- 4) Participated in one day National Workshops in Gender Sensitisation Organised by Internal Quality Assurance

cell, Internal Complaint committee, Women's Grievance Redressal committee, Research promotion and MOV committee and Women's Study and Student Service Centre. ADPM's Women's College of Arts, Commerce and Home Science, Jalgaon 28 Jan 2023.

- 5) Delivered Lecture on A.T.M. History and Current India situation in staff Academy of the college. (8 April, 2023)

Mr. Somnath Sopan Lokare,
Asso. Prof. Dept of English

Published following research paper in peer reviewed journals.

1. *Inter-community conflicts in Arrow of God in the Criterion: An International Journal in English-June 2022.*
2. Ezeulu's inner conflicts in Arrow of God in Literary Cognizance in Literary Cognizance, An International Refereed/ Peer Reviewed e-Journal of English Language, Literature & Criticism-June 2022.
3. Cross-cultural issues in Chinua Achebe's No Longer at Ease in the Criterion: An Inter. Journal in English-August 22.
4. Search for Identity in Zumpa Lahiri's 'The Namesake' chapter in Edited Book: Recent Trends In Indian Writing In English, Vidhan Publishing Company, Amravati-November, 2022.
5. Co-Convener of National Workshop on Women's Participation in Census: Issues and Challenges organized on 11/07/2022 in collaboration with Directorate of Census Operations, Maharashtra State.

डॉ. प्रकाश कांबळे
मराठी विभाग प्रमुख

१. दि. ५ जुलै २०२२ रोजी विद्यापीठ स्थापना दिनानिमित्त आयोजित कार्यक्रमात 'एस.एन.डी. टी. महिला विद्यापीठ इतिहास आणि वर्तमान' या विषयावर प्रमुख व्याख्याता म्हणून उपस्थित.
२. दि. २६ नोव्हें. २०२२ रोजी पाचोरा येथे आयोजित 'बौद्ध दीक्षा समारंभ' या जाहीर कार्यक्रमात प्रमुख व्याख्याता म्हणून उपस्थित.
३. दि. ३१ जानेवारी २०२३ रोजी एस.एस. मणियार विधी महाविद्यालयाच्या रा.से.योजना शिबिरात 'एन.एस.एस. आणि महापुरुषांचे विचार' या विषयावर व्याख्यान.
४. दि. २४ जाने. २०२३ रोजी कला, वाणिज्य व गृहविज्ञान महिला महाविद्यालयाच्या एन.एस.एस. शिबिरात 'एन.एस.एस.: आदर्श नागरिकत्वाची प्रयोग शाळा' या विषयावर व्याख्यान.
४. कला, वाणिज्य व गृहविज्ञान महिला महाविद्यालय, धुळे येथे संपन्न झालेल्या राष्ट्रीय सेमिनार मध्ये 'लोकशाहीच्या संवर्धनात प्रसार माध्यमाची भूमिका आणि सद्यस्थिती' या विषयावर शोध निबंध सादर व प्रकाशित.
५. दि. २८ व २९ मार्च २०२३ रोजी नूतन मराठा महाविद्यालय, जळगाव येथे संपन्न झालेल्या दोन दिवसीय राष्ट्रीय सेमिनार मध्ये 'डॉ. भा. ल. भोळे; साठोत्तरी मराठी विचारविश्वातील प्रज्ञावंत' या विषयावर शोध निबंध सादर व प्रकाशित.
६. दि. ३ जाने. २०२३ रोजी सावित्रीबाई फुले जयंतीनिमित्त 'खेडी' येथे 'वसा सावित्रीचा' या विषयावर व्याख्यान.
७. दि. १ जाने. २०२३ रोजी भिमा कोरेगाव शौर्य दिनानिमित्त 'भव्य प्रबोधन' कार्यक्रमाच्या आयोजनात सहभाग.
८. दि. २९ जाने. २०२३ रोजी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या वकीलेच्या सनदेला १०० वर्ष पूर्ण झाल्याच्या प्रित्यर्थ पत्रकार भवन जळगाव येथे वकील संघाच्या कार्यक्रमाचे आयोजन.
९. दि. २ व ३ एप्रिल २०२३ रोजी सरदार वल्लभभाई पटेल सभागृह जळगाव येथे डॉ. यशवंत मनोहर यांच्या अध्यक्षतेखाली संपन्न झालेल्या तिसऱ्या धम्म समेलानात सहभाग.
१०. दि. ४ एप्रिल २०२३ रोजी जळगाव येथील मु.जे. महाविद्यालयात 'Conflict Resolution and peace' या विषयावरील दोन दिवसीय राष्ट्रीय सेमिनार मध्ये सहभाग.
११. दि. ५ व ६ एप्रिल २०२३ रोजी जळगाव येथील मु.जे. महाविद्यालयात "The Idea of India : Historical Transition and Challenges Ahead" (भारताची परिकल्पना: ऐतिहासिक स्थित्यंतर आणि आव्हाने) या विषयावरील दोन दिवसीय राष्ट्रीय परिषदे मध्ये सहभाग.
१२. दि. ११ एप्रिल २०२३ रोजी 'ऑर्डिनन्स फॅक्टरी वरणगाव' येथे छ. शिवाजी महाराज/म. जोतीराव फुले आणि डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या संयुक्त जयंतीनिमित्त 'महापुरुषांचे विचार आंदोलन आणि वर्तमान' या विषयावर प्रमुख व्याख्याता म्हणून उपस्थित.
१३. दि. ८ एप्रिल २०२३ रोजी जळगाव येथील अल्पबचत भवन येथे संपन्न झालेल्या 'बेरोजगारो की संसद' या अनोख्या कार्यक्रमात प्रमुख पाहुणा म्हणून उपस्थित.
१४. दि. १२ एप्रिल २०२३ रोजी आयोध्या नगर, जळगाव येथे 'डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर : वसा आणि वारसा' या विषयावर प्रमुख व्याख्याता म्हणून उपस्थित.
१५. दि. १३ एप्रिल २०२३ रोजी म्हाडा कॉलनी येथील तुळजा भवानी माता मंदिराजवळ शिव-फुले-आंबेडकर यांच्या संयुक्त जयंतीनिमित्त 'महापुरुषांचे विचार आंदोलन: वसा आणि वारसा' या विषयावर प्रमुख वक्ता म्हणून उपस्थित.
१६. दि. २६ एप्रिल २०२३ रोजी माझ्या 'वाला'

- गावी डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर जयंतीमध्ये प्रमुख वक्ता म्हणून उपस्थित.
१७. दि. ७ मे रोजी आकोला येथील रेल्वे इन्सटिट्यूट हॉल येथे संपन्न झालेल्या कार्यक्रमात प्रमुख वक्ता म्हणून उपस्थित.
१८. महाविद्यालयात मराठी विभागाच्या माध्यमातून 'सावित्रीबाई फुले वाचक चळवळ/निरुत्ती युवा फोरम/आपकी आदालत/सॉक्रेटीश दिशा-दर्शन केंद्र' यासारखे विद्यार्थिनी भिमुख उपक्रमाचे आयोजन.
१९. जळगाव आणि परिसरातील विविध सामाजिक/सांस्कृतिक कार्यक्रमात सक्रीय सहभाग.
२०. 'अस्वस्थतेची रुजवात' या अगामी वैचारिक ग्रंथाचे लेखन.

Mr. Madhavrao Ashok Patil

Asst.prof. Dept. of English

1. Worked as a *NSS Programme Officer* during the academic year 2022-23.
2. Actively participated in online workshop on 11th July, 2023 on the occasion of *Population Day* in A.D.P.M.'s Women's college of Arts, Commerce and Home Science, Jalgaon.
3. Actively participated in one day workshop on *Gender Sensitization* in A.D.P.M.'s Women's college of Arts, Commerce and Home Science, Jalgaon on 28-01-2023.
4. Published a research paper on "*Contribution of Women in the field of Literature in the Post-Independence Period*" in One Day Multi-Disciplinary National Conference arranged by M.G.S. Mandal's Arts, Science, and Commerce College, Chopda on 31st March 2023.

5. Published a research paper in one day National Conference at Late Ramesh Warpudkar ACS College, Sonpeth on 15th April 2023. The Title of the research paper was "Nehru as an Author".
6. Delivered a lecture in Staff Academy in our A.D.P.M.'s Women's College of Arts, Commerce and Home Science, Jalgaon on '*Chhatrapati Shivaji Maharaj*'.

डॉ. डिम्पल पाटील

हिंदी विभाग प्रमुख

१. दि. २/१२ /२०२२ रोजी कला वाणिज्य व बीसीए महिला महाविद्यालय, देवपूर धुळे येथे आयोजित एक दिवशीय राष्ट्रीय चर्चासत्र 'साहित्य समान संस्कृती आणि जनसंचार मध्यम' या विषयांतर्गत 'हिंदी साहित्य व सिनेमा का सहसंबंध' या विषयावर यूजीसी केअर लिस्ट जनरल मध्ये पेपर प्रकाशित.
२. दि. २८/१/२०२३ रोजी 'लिंगभाव संवेदनशीलता' या एक दिवशीय राष्ट्रीय कार्यशाळेचे यशस्वीरित्या आयोजन केले आहे.
३. फैजपूर येथे दि. २१/१/२०२३ रोजी तिसरे लेवा गणबोली साहित्य संमेलनात स्वलिखित कविता वाचन केले.
४. दि. ९/४/२०२३ रोजी स्टॉप अकॅडमी अंतर्गत "डॉ. हरिवंश राय बच्चन का व्यक्तित्व व कृतित्व" या विषयावर व्याख्यान दिले.
५. दि. १५/४/२०२३ रोजी लाटे रमेश वारपुडकर एसीएस कॉलेज सोनपत, श्री पंडित गुरु पारधीकर महाविद्यालय शिरसाळा, वसुधरा एसीएस कॉलेज घाटनांदुर जनविकास महाविद्यालय बनसारोळा आणि ICSSR यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित एक दिवशीय राष्ट्रीय परिषद 'पंडित

जवाहरलाल नेहरू आणि भारतीय लोकशाही' या विषयांतर्गत शोधालेख प्रकाशित.

■
Mr. Rajesh Kharde

Asst. Prof. Dept. of Hindi

- 1) Worked as a *NSS Programme Officer* during the academic year 2022-23.
- 2) Actively participated in online workshop on 11th July, 2023 on the occasion of *Population Day* in A.D.P.M.'s Women's college of Arts, Commerce and Home Science, Jalgaon.
- 3) Actively participated in one day workshop on *Gender Sensitization* in A.D.P.M.'s Women's College of Arts, Commerce and Home Science, Jalgaon on 28-01-2023.
- 4) Published a research paper on "*Girirajsharan Agrawal ke vyangya Sahitya me Rajneetik Chetana*" in One Day Multi-Disciplinary National Conference arranged by M.G.S. Mandal's Arts, Science, & BCA College, Deopur Dhule on 2nd December 2022.
- 5) Delivered a lecture in Staff Academy in our A.D.P.M.'s Women's College of Arts, Commerce and Home Science, Jalgaon on '*Chhatrapati Shahu Maharaj*'.

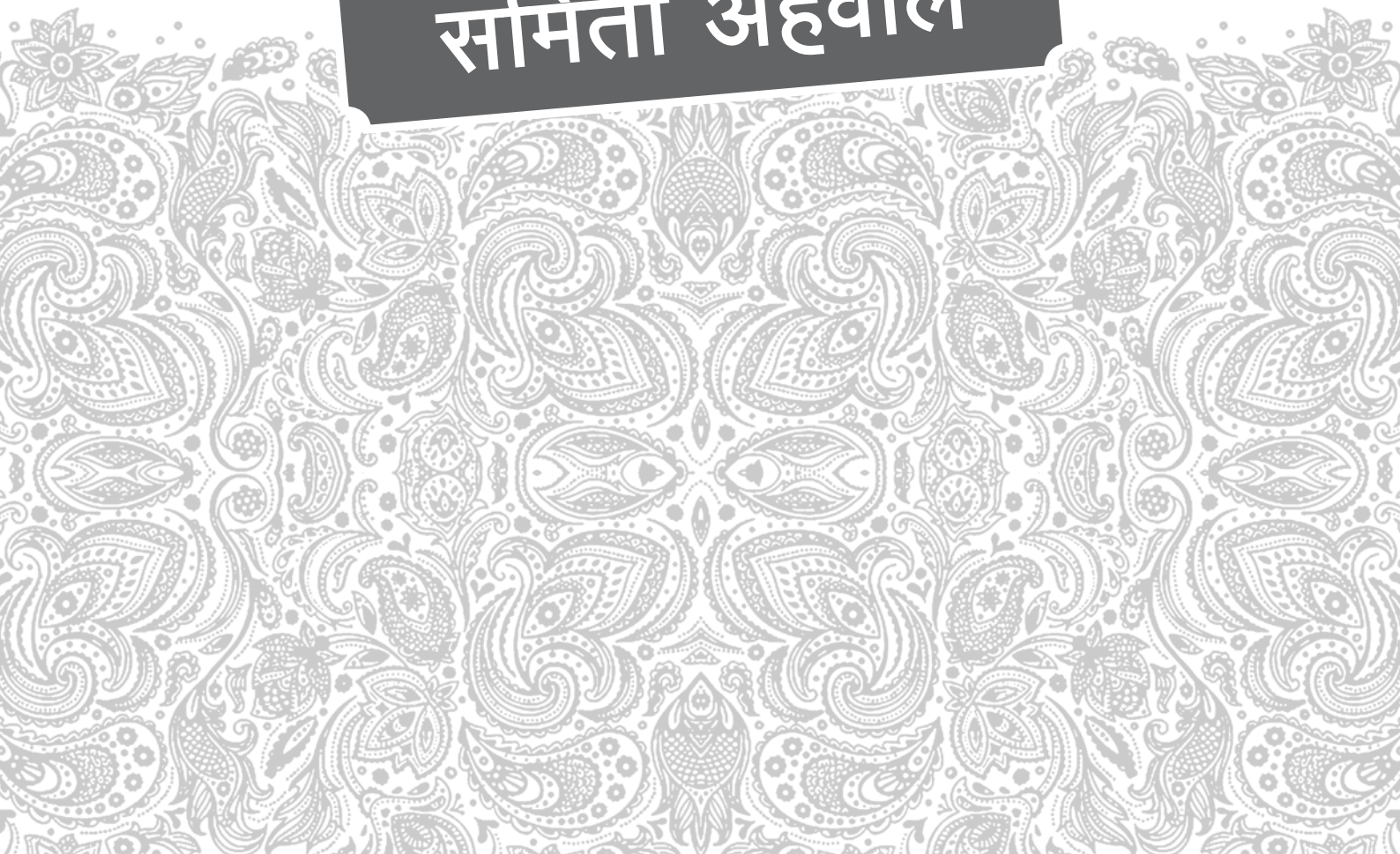
■
Dr. Vinay B. Patil

Librarian

1. *Tejaswi Pradnyawant* (तेजस्वी प्रज्ञावंत), Prashant Publication, Jalgaon, June 2022, Author: Prof. A.P. Chaudhari, Dr. Vinay Patil, Shri Pradeep Patil, Sau. Archana Chaudhari (ISBN-978-93-94403-50-5)

2. Worked as Co-convenor and played key role in one Day National Level Workshop on "*Gender Sensitisation*" (लिंगभाव संवेदनशीलता) organized by Arunodaya Dnyan Prasarak Mandal's Women's College of Art's, Commerce & Home Science, Jalgaon, Internal Quality Assurance Cell, Internal Complaint Committee, Women's Grievance Redressal Committee, Research Promotion & MOU Committee and Women's Study & Student Service Centre held on Saturday, 28 Jan 2023.
3. Participated in 6th National Conference on '*National Education Policy 2020 and Libraries*' to be held on 18-19 March, 2023 at Nashik (Maharashtra) organized by Savitribai Phule Pune University Sectional Council, Pune, Maharashtra University and College Librarians Association (MUCLA) in Collaboration with MUCLA.
4. Elected as a Sectional Council Members in MUCLA, S.N.D.T. Women's University Sectional Council, Mumbai of Maharashtra University & College Librarian Association (MUCLA) for the period 2023-2028.
5. Delivered a lecture on "*Chat GTP and our future*" in Staff Academy on.
6. Honour of *state level award* by Janmat Pratishtan as Adarsh Librarian.
7. Certificate of Recognition is awarded by The Academic Council of uLektz as one of the Top 20 Eminent Librarians in India for the year 2022 .

समिती अहवाल

Internal Quality Assurance Cell
REPORT OF WORKSHOP ON NEP-2020

Dr. Satish Jadhav
NAAC-IQAC Coordinator

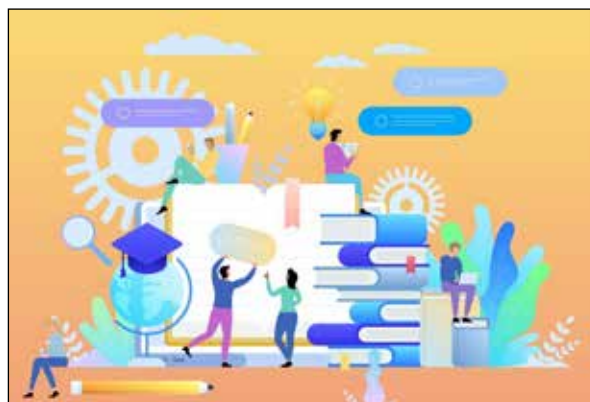
The Internal Quality Assurance Cell of the college organized a discussion workshop on the subject 'National Education Policy- 2020' on 13th December 2022 in the seminar hall. The cell arranged this discussion with the aim to have a complete idea and understanding of the NEP-2020. For this purpose, *Dr. Ketan Narkhede*, IQAC Coordinator, M. J. College (Autonomous), Jalgaon was invited as a resource person on this subject. *Prof. A. P. Chaudhari*, President, Arunodaya Dnyan Prasarak Mandal, Jalgaon chaired the workshop. *Prof. N. V. Bharambe*, Secretary, ADPM, Jalgaon and *Dr. Jayashri Nemade*, Principal were present for this workshop. *Dr. Satish Jadhav*, NAAC-IQAC, Coordinator put forward the occasion of the workshop. *Prof. Ketan Narkhede* divided his guidance into two sessions.

In the first session, he explained the draft of the National Education Policy- 2020. Then he discussed the aims and objectives of the policy. He also put the summary of each section of the NEP-2020.

In the second session, he came up with the implementation of this policy and the changes have to be brought into the existing education system. Then he discussed on the stages of certificates, diplomas and degrees to be awarded through individual colleges, clusters of colleges, research universities and degree-awarding universities.

These sessions were followed by questions and answers from the participant teachers. The teachers discussed the changes that are going to come in the NEP-2020 about the Interdisciplinary and Multidisciplinary nature of education. It was a fruitful discussion guiding toward the future of new education policy and higher education.

In his presidential address, *Prof. A. P. Chaudhari* asked the participants to be ready for the NEP-2020 and enhance their scope of knowledge for this purpose. *Dr. Prakash Kamble* introduced the chief speaker and *Dr. Sadhana Jawale* put a vote of thanks.

Report of Online National Workshop on Women's Participation In Census: Issues & Challenges

The IQAC, NSS and Department of Geography in association with the Directorate of Census Operations, Mumbai jointly organized a day-long national-level online Workshop on 'The Participation of Women in Census: Issues and Challenges'. The workshop was divided into two sessions. In the First Session Shri. Sagar Bagul, Assistant Director DCO, Mumbai spoke on the importance of census in the planning of developmental programs in the country. With the help of PPT presentations, he displayed the ratio of participation of women in the census. In the Second Session Smt. Anumol M., Assistant Director DCO, Mumbai guided the participants on 'Issues and Challenges Focusing Status of Women in the Census'. In her speech, she focused on the challenges women face in the procedure of census. Through her PPTs, she showed the region-wise women literacy proportion and its impact on the women in the participation of census.

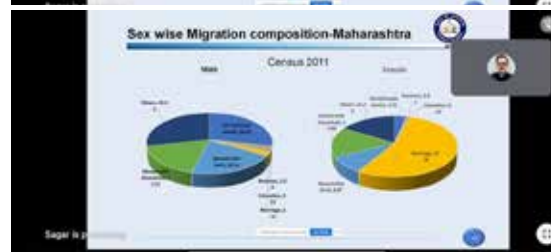
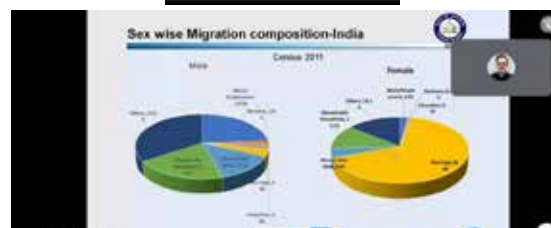
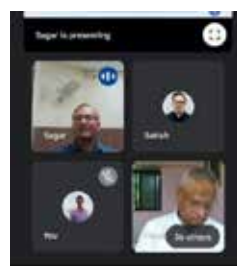
In the presidential address Dr. S.R. Chaudhari, Former Principal, Pratap College (Autonomous), Amalner, narrated the significance of the women's participation in the Census. He highlighted the challenges and issues women enumerators come across during the census. Dr. Satish Jadhav, Vice-Principal, compeered the sessions while Dr.J.M. Nemade, Principal, welcomed the guests of the workshop. Mr. Madhavrao Patil, NSS PO, proposed the vote of thanks. Dr. Santosh Payas, Joint Director DCO, Mumbai, teaching, non-teaching and students have

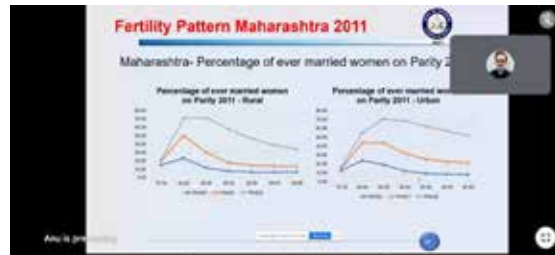
participated in the workshop. As many as 174 registrations from Maharashtra and outside Maharashtra were recorded for the workshop.

Dr. Satish Jadhav Dr. Jayashri Nemade

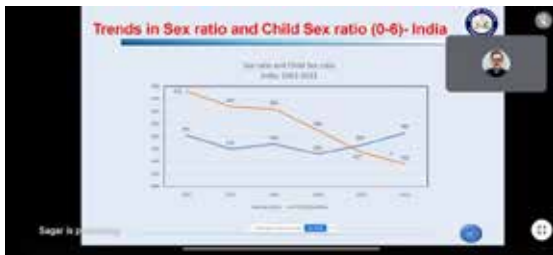
Vice Principal & IQAC Coordinator
Principal

Convener Organizer

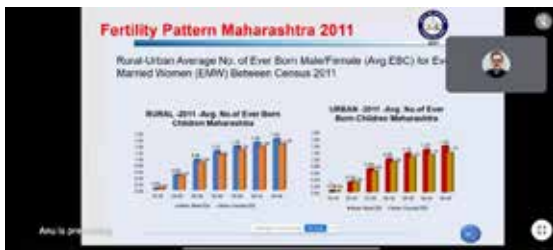
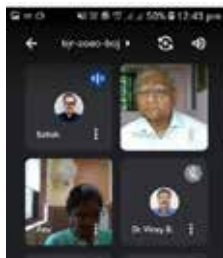
Session II : By Smt. Anumol M., Assistant Director, DCO, Mumbai

Session I : By Shri. Sagar Bagul, Assistant Director, DCO, Mumbai.

Presidential Address : By Dr. S. R. Chaudhari, Pratap College (Autonomous), Amalner.

The Report of National Workshop on "Gender Sensitization"

Dr. Sadhana Jawale

The IQAC, Women's Grievance Redressal Cell, Research Promotion and MOU Committee, Internal Complaint Committee and Women's Study and Students Service Center jointly arranged a day long national workshop on "Gender Sensitization" on 28th January 2023. This workshop was divided into two sessions. The president of the institution Prof. A. P. Chaudhari inaugurated the workshop around 11.0 a.m. in the morning. On this occasion Principal Dr. J. M. Nemade, Vice-Principal Dr. S. G. Jadhav, teachers, non teaching staff and students from various colleges were present. In the first session Dr. Mukta Mahajan, Director, School of Languages and Literature at KBC NMU, Jalgaon delivered a keynote address.

At the outset Principal Dr. Jayashri Nemade explained the objectives behind the organization of this day long national level workshop. In her introductory speech, she expressed hope that this workshop will change the attitude of the society towards gender related issues and bridge the gap of gender discrimination. In his inaugural speech Prof. A. P. Chaudhari highlighted the need of creation of awareness of gender equality in the present day generation. In this globalized world, gender sensitization has become an important topic of discussion in the academic circle. In order to create the developed society, gender equality concept must be infused among students, for that an apt curriculum should be framed from the beginning of school life. In her key note

speech, Dr. Mukta Mahajan, deliberated on "Gender Sensitization: Awareness and Main Streaming". She said that, the main cause of gender discrimination is the observation of patriarchal values in the society. In order to wipe out the gender inequality from the society, we need to change our mind set. With the help of PPT, she analysed the reasons and results of gender inequality. In order to create awareness about gender sensitization, it should be discussed in debates, conferences and various programmes. She also believed that this Workshop will do a lot to make people gender sensitive through its discussions and deliberations. According to her, gender discrimination is a major block in the path of our development. Discrimination against women is prevalent in every sector of life in varying forms and limits. For that we need to change our behavioral pattern in a day to day life. She felt that, Mainstreaming is a fine and useful approach with which gender equality can be rendered in the society.

In the afternoon session, Dr. Vina Mahajan, Asst. Prof. in the dept. of Psychology, at KBC NMU, Jalgaon guided the participants on "Gender Equality". Through PPT, she shed light on the present condition of women working in the fields of education, politics, administration etc. She said that, literacy and education can do a lot in bringing about the positive changes in the mentality of the people towards gender equality. Legal awareness and cultural norms also play an important role in reducing the gap of discrimination. According to her,

it is quite essential to shatter the burden of orthodox beliefs and prejudiced values to make the society more vibrant. Besides, she also emphasized that it is a need to provide measures to safeguard women's safety and organization of training programmes in educational campuses and workplaces to infuse the values of gender equality among the stakeholders.

Thereafter, a meaningful discussion was held on variety of issues related to gender, society etc. Participants also played an active role in asking questions to the resource persons. Five students expressed their positive opinions and remarks on the topics selected for the workshop and the guidance they received from the resource persons. As many as 110 participants registered for the workshop. The students and teachers from the The KCE Engineering College, DNC College, S. S. Maniyar Law College, Social Work College, M. J. College, and Godavari Engineering College Jalgaon registered for the workshop. This workshop was conducted without charging any fees from the participants. Registered participants were given Certificates of Participation after submission of their feedbacks. Dr.Dimpal Patil compered the sessions while Dr. Vinay Patil expressed vote of thanks of both the sessions.

Anti Ragging Committee

Dr. Sadhana Jawale

One day workshop on "Student Capacity Building" on 1st October 2022. the workshop was chair by the principal Dr.Jayashri Nemade.In the first session adv. Lalita sapkale guided on "Law of Anti Ragging" In the second session of the workshop adv. Jyoti Bhole guided on "Harassment of Women: Reality and Law."

- The committee mentions anti ragging rules and regulation in the college prospects.
- The committee collects online undertaking forms of student and parents at the time of admission.
- The committee members regularly interact with the student and offer counseling if they needed.
- The committee uploads rules and regulations of anti ragging on the college website with details.
- The committee has displayed anti ragging rules and regulation boards in the college campus.
- The committee members regularly visit classrooms, library and other places of the campus and try for ragging free campus.

Internal Quality Assurance Cell (IQAC)

Dr. Satish Jadhav
Vice Principal
(IQAC-NAAC Coordinator)

- 1) The *IQAC* arranged the *First Meeting* of the Academic Year 2022-23 on 20th July 2022.
- 2) Approved a Letter to undertake the Online Workshop titled, '*Women's Participation in Census: Issues and Challenges*' by Joint Director and HoD, Directorate of Census Operations, Mumbai on 1st July 2022.
- 3) The *IQAC* displayed a *Notice* of the *Online Certification Courses* by NPTEL on 25th July 2022.
- 4) The *IQAC* arranged a *Talk* by *Prof. Dr. Sachin Deore*, Dean (Addl. Charge), Faculty of Humanities, SNDT Women's University Mumbai on '*New Framework of 4 Years UG Program and Add-on Courses*' on 14th June 2022.
- 5) The *IQAC* distributed *Criterion-wise revised Metrics, Templates and SOP with Action Plans* to the concerned faculties for convenience on 21st June 2022.
- 6) The *IQAC, NSS & Department of Geography* in association with the Directorate of Census Operations, Mumbai, Government of India organized Online National Workshop on '*Women's Participation in Census : Issues and Challenges*' on 11th July 2022.
- 7) The *IQAC* prepared the *Annual Plan 2022-23* on 18th July 2022.
- 8) The *IQAC* verified the *PBAS* Score of Dr. Sugandha I. Patil for the promotion of *CAS* from *Stage 1 to 2* on 10th August 2022.
- 9) The *IQAC* distributed the Faculty, Department and *Annual Committee-wise Action Plans* to the concerned for convenience on 17th August 2022.
- 10) The *IQAC* with the help of the *Art & Cultural Committee* and *NSS Unit* organized the *Induction Program* for the New Students on 23rd August 2022.
- 11) The *IQAC, NSS & Student Welfare Committee* organized the *Cycle Distribution Ceremony* in the presence of *Shri. Prataprao Patil*, District Planning Officer, Jalgaon on 11th July 2022.
- 12) The *IQAC* submitted the *Academic Audit Report - 2022-23* to the Affiliation Section, SNDT Women's University, Mumbai on 16th November 2022.
- 13) The *IQAC* arranged the *Second Meeting* of the Academic Year 2022-23 on 16th November 2022.
- 14) The *IQAC* verified the *API Score* of Dr. Somnath Lokare (Stage 3 to 4) and Dr. Prakash Kamble (Stage 2 to 3) on 9th December 2022.
- 15) The *IQAC* organized a Lecture on the '*NEP-2020*' by Prof. Dr. Ketan Nartkhede, IQAC Coordinator, M. J. College (Autonomous), Jalgaon on 13th December 2022.
- 16) The College submitted the *AISHE 2021-22* data on 17th December 2022.
- 17) The College submitted the *NIRF 2021-22* data on 17th December 2022.
- 18) The *IQAC* submitted the *AQAR 2021-22* on 23rd December 2022.

- 19) The AQAR 2021-22 was verified and accepted by the NAAC on 27th December 2022.
- 20) The IQAC and Department of English arranged a panel discussion on the 'New Structure of UG (BA) 4 Years Program in NEP 2020' on 24th April 2023. Dr. Nitin Bari, (A member of the Humanities Representative on the NEP 2020 Implementation Sub-Committee), Dr. Ketan Narkhede, (Member of the Humanities Representative on the NEP 2020 Implementation Sub-Committee) were the invite and Dr. Jayashri Nemade, Principal presided over the Program.
- 21) The IQAC arranged the Third Meeting of the Academic Year 2022-23 on 10th May 2023.

Sports Committee

Dr. Satish Jadhav,
Chairman

- 1) College 14 Students Team participated in Mini-Marathon organized by Dr. G. D. Bendale Mahila Mahavidyalaya, Jalgaon in association with KBC NMU, Jalgaon on the occasion of Azadi Ka Amrit Mahosthav on 13th August 2022.
- 2) College prepared Volleyball, Tug-of-War and Athletics Teams for Inter-Collegiate Tournaments of SNTD Women's University, Mumbai for the academic year 2022-23.
- 3) The SNTD Sports Club of the college organized a Cricket Match for Staff and Students on the occasion of Republic Day on 26th January 2023.
- 4) Ku. Tejaswini Bhagwat Tayde, BA III Year Student participated in the Indo-Nepal International Championships 2022 at Pokhara, Nepal on 5th December 2022 and bagged a Gold Medal in the 400m Event.
- 5) The Sports Committee organized Various Sports Competitions on the occasion of the Annual Gathering (Phulora) on 20-21 February 2023.

Internal Complaint Committee

Dr. Sadhana Jawale
Chairman

One day workshop on "Student Capacity Building" on 1st October 2022. the workshop was chair by the principal Dr. Jayashri Nemade. In the first session adv. Lalita sapkale guided on "Law of Anti Ragging" In the second session of the workshop adv. Jyoti Bhole guided on "Harassment of Women :Reality and Law".

ICC committee conducted Discrimination again Women Pakhwada from 25 November to 10 December. On 6 -12-2022 the principal of the college Dr. Jayashree Nemade guided on "Sexual Harassment of Women at Workplace (Prevention, Prohibition and Redressal) act, 213." The second programme was organised on 8-12 -2022. Dr. Vijeta Singh express their views on the subject "Human Rights of Women in India" the program was presided over by Dr. Jayashree Nemade principal of the college.

One day National workshop on "Gender Sensitization" on 28 January 2023. This workshop was divided into two session. The president of the institute Pro. A.P. Choudhary inaugurated the workshop. In the first session Dr. Mukta Mahajan Director, school of languages and literature at KBCNMU, Jalgaon delivered a keynote address on "Gender Sensitization: Awareness and Mainstreaming" In the afternoon session Dr. Veena Mahajan Assistant Professor in the department of Psychology at KBCNMU Jalgaon guided the participant on "Gender Equality" the workshop was chaired by principal Dr. Jayashree Nemade.

• 6 January 2023, we organized program on the 'Sexual Harassment of Women at Workplace (Prevention, Prohibition and Redressal) I act, 2013'. The program was presided over by the HOD of Sociology department Dr. Sadhana Jawale and Power Point presentation was delivered by Dr. Jayashree Nemade, principal of the college.

• A quiz on gender equality was organized for college student in which thirty five students participated in this quiz.

The prizes wer won as follows:

First Prize : Mamata Adhar Wagh.

Second prize : Tanuja Bhanudas Patil.

These student were given certificate.

• The ICC committee member regularly interact with students for teaching various college activities and program.

• The ICC committee has displayed the pBhanuoster on sexual harassment and internal complaint committee.

Women's Study Centre

Dr. Sadhana Jawale
Chairman

On 8 September 2022 we organised the programme on „,"Aesthetics and Financial independence". The program was presided over by principal of the college Dr. Jayashree Nemade and the lecture was delivered by pr. Yogita Patil.

On September 19 - 2022. The Rangoli Training Workshop organised by college premises. The workshop was presided over by the principal Dr. Jayashree Nemade. the famous artist Kumudini Narkhede, Director of Shri Ram Rangoli group guided student in two session.

Garbha/Dandiya dance was organised for students on the occasion of Navratri festival on 29/9/22. The program was presided over by the principle of the college Dr. Jayashree Nemade. The student enjoyed themselves by dancing garba Dandiya to various popular song and participated in the festival by wearing various colourful customs and ornaments

One day workshop on "Student Capacity Building" on 1st October 2022. the workshop was chair by the principal Dr. Jayashree Nemade. In the first session adv. Lalita sapkale guided on "Law of Anti Ragging" In the second session of the workshop adv. Jyoti Bhole guided on "Harassment of Women :Reality and Law"

ICC committee conducted Discrimination again Women Pakhwada from 25 November to 10 December. On 6-12-2022 the principal of the college Dr. Jayashree Nemade guided on" Sexual Harassment of Women at Workplace (Prevention,

Prohibition and Redressal) act, 213." The second programme was organised on 8-12 -2022. Dr. Vijeta Singh express their views on the subject "Human Rights of Women in India" the program was presided over by Dr. Jayashree Nemade principal of the college.

District Level Essay Competition
Dated: 03rd January 2021

On the occasion of the birth anniversary of Re Valentinary lady Savitribai Phule, the District Level Essay Competition was conducted on 3rd January 2021. The students from various colleges actively participated in this competition. The subject of this competition was "Social Media and Cheting on Girls" The first prize was won by Kumari Tilottama Bhanudas Mistri and Kumari Shahajan Jahabin Tadavi won second number.

One day National workshop on "Gender Sensitization" on 28 January 2023. This workshop was divided into two session. The president of the institute Pro. A.P. Chaudhary inaugurated the workshop. In the first session Dr. Mukta Mahajan Director, school of languages and literature at KBCNMU, Jalgaon delivered a keynote address on " Gender Sensitization: Awareness and Mainstreaming" In the afternoon session Dr. Veena Mahajan Assistant Professor in the department of Psychology at KBCNMU Jalgaon guided the participant on " Gender Equality" the workshop was chaird by principal Dr. Jayashree Nemade.

On 4th March 2023, the students of the college participated in the cultural programme

held at the "Youth Festival" organized by Nehru Yuva Kendra.

On the occasion of International Women's Day on 8-3-2023, Professor Vijay Raje Nimbalkar, Manager of Soft Skills, gave a lecture on the topic of "Women's Leadership in the 21st Century."

On the occasion of International Women's Day on 9/3/2023, a lecture was organized by Dr. Lineshwari Borole on "Women's Health"

Following committee member have taken the efforts to the fulfill the objectives of the cell.

President – Ho. Archana A. Chaudhari

Principal – Dr. Jayashri M. Nemade

Vice Principal – Dr. Satish G. Jadhav

Advocate – Adv. Mr. S. Y. Borole

Social Worker – Mrs. Ujwala K. Bendale

Non-teaching Rep. – Mr. Chandrakant S. Patil

Member–Police Officer – Jilha Peth Jalgaon

Co-ordinator – Dr. Dimpal Patil

Study Tour Committee

Dr. Shrikant S. Chaudhari

Chairman

The tour committee arranged an educational tour for students and staff to the "Gandhi Teerth {Pilgrimage}" the national monument at the Jain Hills, Jalgaon. This place is visited by the people around the world. During this tour the students observed the Library, Museum, beauty and bounty of hilly green valley. Mr. Nilesh Patil, Museum incharge and staff gave a valuable guidance and explained the exhibited photographs and film (Documentary) on Gandhiji's struggles and movements in his life. The Statue of a farmer narrating his hardship and toil to the mahatma sensitized the students about farmers hard work and worries. The film focused on Gandhiji's ideas of Truth, Nonviolence, Communal Harmony, Human Service, Fight against casticism, racism, etc. The students relished the mental food and enjoyed natural scenery. The Librarian Mr. Ashok Chaudhari showed the books, magazines, manuscripts on the life of Gandhi.

Principal Dr. Jayashri M. Nemade, Dr. Shrikant Chaudhari, Dr. Sadhana Jawale,

Dr. Dimpal Patil along with 47 students participated in this tour.

Women's Grievance Redressal Cell

Dr. Dimpal Patil
Chairman

On 8 September 2022 we organised the programme on "Aesthetics and Financial independence." The program was presided over by principal of the college Dr. Jayashree Nemade and the lecture was delivered by Prof. Yogita Patil.

On September 19-2022. The Rangoli Training Workshop organised by college premises. The workshop was presided over by the principal Dr. Jayashree Nemade. the famous artist Kumudini Narkhede, Director of Shri Ram Rangoli group guided student in two session.

Garbha /Dandiya dance was organised for students on the occasion of Navratri festival on 29/9/22. The program was presided over by the principle of the college Dr. Jayashree Nemade. The student enjoyed themselves by dancing garba Dandiya to various popular song and participated in the festival by wearing various colourful customs and ornaments

One day workshop on "Student Capacity Building" on 1 October 2022. the workshop was chair by the principal Dr. Jayashri Nemade. In the first session adv. Lalita sapkale guided on "Law of Anti Ragging" In the second session of the workshop adv. Jyoti Bhole guided on "Harassment of Women :Reality and Law"

Women's Grievance Redressal Cell conducted Discrimination against Women Pakhwada from 25 November to 10 December. On 6-12-2022 the principal of the college Dr. Jayashree Nemade guided on "Sexual Harassment of Women at Workplace

(Prevention, Prohibition and Redressal) act, 213." The second programme was organised on 8-12-2022. Dr. Vijeta Singh express their views on the subject "Human Rights of Women in India" the program was presided over by Dr. Jayashree Nemade principal of the college.

One day National workshop on "Gender Sensitization" on 28 January 2023. This workshop was divided into two session. The president of the institute Pro. A. P. Choudhary inaugurated the workshop. In the first session Dr. Mukta Mahajan Director, school of languages and literature at KBCNMU, Jalgaon delivered a keynote address on "Gender Sensitization: Awareness and Mainstreaming" In the afternoon session Dr. Veena Mahajan Assistant Professor in the department of Psychology at KBCNMU Jalgaon guided the participant on "Gender Equality" the workshop was chaired by principal Dr. Jayashri Nemade.

On 4th March 2023, the students of the college participated in the cultural programme held at the "Youth Festival" organized by Nehru Yuva Kendra.

On the occasion of International Women's Day on 8-3-2023, Professor Vijay Raje Nimbalkar, Manager of Soft Skills, gave a lecture on the topic of "Women's Leadership in the 21st Century."

On the occasion of International Women's Day on 9/3/2023, a lecture was organized by Dr. Lineshwari Borole on "Women's Health"

Arts and Culture Committee

Dr. Dimpal Patil
Chairman

Following programs were conducted by the Arts and Cultural Committee.

In the academic year 2022-23

1. A student orientation program i.e. Induction was organized on 23/8/2022, for the fresher girls admitted in the first year. The teachers and non-teaching staff of the college were introduced with their functions and available courses, facilities in detail.
2. One day Rangoli training workshop was organized on 19/9/2022 for girl students. The expert Rangoli artist of Jalgaon, Mrs. Kumudini Narkhede trained the students with demonstrations.
3. On the eve of Navratri festival, the students arranged the Dandiya by performing different types of Dandiya & Garba dances and Navratri festival was celebrated with great gaiety. on 29/9/22.
4. Mahatma Gandhi and Lal Bahadur Shastri birth anniversary was celebrated on 2/10/2022. On this occasion, the work of great men was highlighted by garlanding their images.
5. On 15/11/2022, Birsa Munda Jayanti was celebrated as "Tribal Tribes Pride Day" as per Government circular Prof. Rajesh Kharde informed the existence of tribals in history while taking a look at the biography of Birsa Munda.
6. On 6/12/2022 Dr. On the occasion of Babasaheb Ambedkar Mahaparinirvana Day Prof. Madhav Patil's lecture was organized on the occasion and he elaborated on the importance of Dr. Babasaheb's contribution in social transformation.
7. On 24/2/2022 Sane Guruji's image was garlanded and his thoughts, work and contribution were highlighted.
8. On 3/1/2023 on the occasion of Krantijyoti Savitribai Phule Jayanti, Dr. Manisha Jagtap from KBCNMU, Jalgaon delivered a lecture on 'Savitri Phule's contribution to Women's development'.
9. On the occasion of Chhatrapati Shivaji Maharaj Jayanti on 19/2/2023 Prof. Madhav Patil expressed his views on Chhatrapati Shivaji Maharaj's ideal state political system.
10. On 4/3/2023, students participated in a cultural program, "Yourh Celebration" at Nehru Yuva Kendra ,Jalgaon. It was organized by the Neharu Yuva Kendra and Ministry of Youth Affairs and Sports, Government of India.
11. On the occasion of International Women's Day on 8/3/2023, Prof. Vijayaraje Nimbalkar Manager of Soft Skills delivered a lecture on "Women's Leadership in the 21st Century".
12. A lecture by Dr Nileswari Borole was organized on 9/3/2023 on Women's Respect Week.
13. Mahatma Jyotiba Phule birth anniversary was celebrated on 11/4/2023 and his image was garlaned.
14. On the occasion of Babasaheb Ambedkar Mahaparinirvana Day, Dr. Sanjay Bhamre delivered a lecture on "Economic thoughts of Dr. Babasaheb Ambedkar" on 14 /4/2023.
15. On the birth anniversary of Maharshi Dhondo Keshav Karve on 18/4/23 Dr. Somnath Lokre 'Article 370 and confusion' and Dr. Vinay Patil talked on 'Artificial Intelligence'.

Annual Prize Distribution Report

Dr. Vinay Patil,
Chairman

Annual gathering Fulora-2022-23 and Annual Prize Distribution Ceremony was organized by Arunodaya Dnyan Prasarak Mandals, Women's College Arts, Commerce and Home Science in an enthusiastic atmosphere with appreciation of meritoriousness and presentation of cultural art from 20th to 22nd February, 2023.

Gathering: Fulora-2022-23 and Annual Prize Distribution Ceremony Inauguration of the Gathering ceremony - President of Annual Prize Distribution Ceremony Hon. Prof. Shri. A. P. Chaudhari, (President, Arunodaya Dnyan Prasarak Mandal, Jalgaon.) Inaugurator Hon. Prof. Dr. Santosh Chavan (Joint Director, Higher Education Jalgaon Department, Jalgaon.) Chief Guest Prof. Mr. A. P. Hole (Jeshta sahiyik, Savada, District Jalgaon) Treasurer of the organization Hon. Advocate Shri. Baba Borole, office bearers of the organization Mr. Prashant alias Balu Bhau M. Bonde, Prof. Mrs. Sayali Patil, Mr. A. S. Ingle and the Principal of the college Dr. Jayashree M. Nemade, Vice Principal Dr. Satish Jadhav, Gathering Committee Chairman Prof. Dr. Vinay Patil, Member Prof. Dr. Prakash Kamble, Gathering representative Ms. Rupali Pasi were present on the dias.

The welcome song and the university song were presented at the beginning. The annual prize distribution & Gathering Committee Chairman Dr. Vinay Patil introduced. Principal Dr. Jayashree Nemade read the annual report. The program was coordinated by Prof. Dr. Prakash Kamble did

and Rajesh Kharde welcomed and introduced the guest. At the end of the program Prof. Dr. Vinay Patil put vote of thanks

On this occasion Chief guest Hon. Prof. A. P. Hole (Jeshta sahiyik, Savada, District Jalgaon) was honored and felicitated by Hon. Prof. Shri A. P. Chaudhari, (Chairman, Arunodaya Dnyan Prasarak Mandal, Jalgaon.). The office bearers and Professors of the college for their achievements, selections and awards during the academic year was felicitated, Among them mainly the officers of the organization. Selection of Hon. Prof. Mr. A. P. Chaudhari, As Senate Member of SNTD Women's University, Mumbai. Principal Dr. Jayashree M. Nemade as senate Member of SNTD Women's University, Mumbai, Appointment of Hon. Dr. H. S. Borole as Dean of the Godavari Foundation, Ayurvedic Medical College, Jalgaon. Exemplary Reviewer Award by MET ICS to Prof. Dr. Harshali Patil, Selection of Prof. Dr. Sadhana Jawle as a Member of Sociology Board of SNTD Women's University, Mumbai, and Prof. Dr. Kishor Nehete as a member of Geography Board of SNTD Women's University, Mumbai. Honor of Glorification of social honesty-through Bahujan Kranti Morcha and Bharat Mukti Morcha Prof. Dr. Satish Jadhav. Honor of state level award by Janmat Pratishthan as Adarsh Librarian and Eminent Librarian in India, Prof. Dr. Vinay B. Patil, The Academic Council of uLektz. And international runner Ms. Tejaswini Bhagwat Tayde was felicitated.

Tejaswini the best student of the college is selected from all the students through art, academic and various competitions and is declared as Tejaswini of the college. This year Ms. Shubhangi Zodpe was selected and felicitated by chief guest Hon. Prof.Mr.A.P. Hole.

Sports competitions were organized from 20 to 21 February, 2023. It includes jump rope, musical chair, sack jump, lemon spoon etc. Other competitions were held like Rangoli, One Minute, Makeup, Hairdressing, Mehendi, Dish Decoration, Antakshari etc.

The cultural programs included dance, singing, group dance, etc. This year, the students of our university appreciated the achievements achieved in academic and other fields by giving prizes to the selected students. After that, various competitions organized in the previous academic year were felicitated by the chief guest and the prizes were distributed by them. Annual prize distribution program was coordinated by Dr. Somnath Lokare.

Shri. A. P. Hole, in his literary style, guided the students on how to develop an all-round personality and how to behave in life. After that, in his presidential speech, the president of the institute, Prof.A.P. Chaudhari, explained that it is necessary for the students to participate in art, dance and sports competitions to develop their latent qualities.

In the cultural program which concluded on 22nd February, 2023 in the afternoon, song singing, dance, group dance, fashion show etc. was taken. A play was also performed by the students

Annual gathering Fulora-2022-23 and Annual Prize Distribution Ceremony was successful because of Dr.Sadhana B. Jawale, Chairman of Tejaswini Competition, Food and Stall Committee Chairman Dr. Kishor H. Nehete, Chairman of Cultural Committee Dr. Dimpal S. Patil, Chairman of Stage Committee Dr. Shrikant S. Chaudhari, Chairman of the Prize Distribution Committee Dr. Somnath S. Lokare, Sports Committee Chairman Prof. Yunus R. Sheikh, Other Competitions Chairman Dr. Sanjay V. Bhamre, Publicity and Photography Committee all committee members, all teaching and non-teaching staff of the college who was on strike even though helped. Parents and ex-students, professors and non-teaching staff were present in this ceremony and enjoyed the program.

NSS Annual Report

Mr.Patil M.A/Mr.Kharde R.M
(NSS, PO)

Following programmes were undertaken by the NSS Unit during the academic year 2022-23.

- 1. Shivswarajya Day:** On 6th June 2022 the NSS Unit celebrated Shivswarajya Day. On this occasion Dr.Prakash Kamble guided the volunteers on '*Thoughts and Life of Chatrapati Shivaji Maharaj*'.
- 2. Mazi Vasundara Abhiyan:** On 7th June NSS Unit observed '*Mazi Vasundara Abhiyan*'. Under this programme NSS Volunteers undertook cleanliness drive at Dr. Ambedkar Garden, Jalgaon.
- 3. University Foundation Day:** The NSS cell celebrated the '*University Foundation Day*' on 5th July 2022 with great vigour and enthusiasm. On this occasion Dr. P. G. Kamble from the department of Marathi delivered a very informative speech on '*The History of Establishment of the SNTD Women's University*'.
- 4. World Population Day:** On the occasion of World Population Day on 11th July, the NSS Unit organized a day long national level online Workshop on '*The Participation of Women in Census: Issues and Challenges*'. In the first session Dr. Sagar Bagul, assistant director DCO, Mumbai, spoke on the importance of census in the planning of developmental programmes in the country. In the second session Dr. Smt. Anumol guided the participants on '*Issues and Challenges: Focusing*
- 5. Tree Plantation:** On 30th July 2022 the NSS Unit undertook a '*Tree Plantation Programme*' on the campus. As many as 10 saplings were planted on this occasion. The chairman of the Institution Prof.A.P. Chaudhari, Shri Pravin Patil, President of Harit Sena, Jalgaon, Principal, Vice Principal, Teachers and Students were present on this occasion.
- 6. Swachhata Pakhwada:** The NSS Unit of the A.D.P.M.'s Women's College of Arts, Commerce and Home Science, Jalgaon observed the '*Swachhata Pakhwada*' from the 1st Aug.2022 to 15th Aug. 2022. On the 4th Aug. the NSS volunteers took part in the college cleanliness drive.
- 7. Azadi Ka Amritmahotsav: Campus Cleaning -** The NSS unit of the A.D.P.M.'s Women's College of Arts, Commerce and Home Science, Jalgaon arranged variety of programmes under the *Azadi Ka Amritmahotsav* from 9th August to 17th August 2022. The NSS volunteers undertook the cleanliness drive of the college campus. Plastic, waste material, weeds etc. were collected and deposited into dustbin.
- 8. Swachhata Pakhwada:** On 05-08-2022, the NSS volunteers cleaned the college building including Library, Reading Hall, Seminar Hall, Classrooms; Language Lab.
- 9. Swarajya Mahotsava: Patriotic**

Status of Women in Census."

Songs Singing programme - In order to celebrate the Swarajya Mahotsava on college campus, the NSS and Cultural Committee jointly arranged the '*Patriotic Songs Singing Programme*' on 9th August 2022. The volunteers expressed their views on Indian Freedom Struggle and its Fighters. As many as 15 students recited patriotic songs.

10. **International Youth Day:** The NSS unit observed International Youth Day on 12th August 2022. Mr.Madhavrao A.Patil delivered a speech on the "*Today's Youth and Society.*"
11. **Celebrating Empowerment: Rangoli Competition** - On 13-08-2022, the NSS unit organized Rangoli Competition on the theme "*Celebrating Empowerment*".
12. **Celebrating Empowerment: Flag Hoisting** - On 15th August 2022, the NSS unit arranged Poster Making Competition. The said competition was held on the topic "*Celebrating Empowerment*". The volunteers enthusiastically took part in the competition. As many as 15 students made the posters on Celebrating Empowerment.
13. **Teacher's Day:** NSS unit arranged a programme on the occasion of *Teacher's Day* on 5th Sep.2022. Dr.P. B. Mahajan and Mrs.Agarwal guided the participants. On this occasion students expressed their views and gratitude towards their teachers.
14. **Nirmalya Collection:** The NSS Unit of the A.D.P.M's Women's College of Arts, Commerce and Home Science, Jalgaon participated in the Nirmalya Collection at Mehrun Lake on the Ganesh Festival immersion day on 9th September 2022.
15. **NSS Day:** On 24th September 2022, the NSS Unit celebrated NSS Day. Dr.Sanjay Vasant Bhamre guided the volunteers on the "*Importance of NSS in Student's Life*". Later on campus cleanliness drive undertaken by the volunteers.
16. **Mega Cleanliness Drive:** The NSS Unit of the A.D.P.M.'s Women's College of Arts, Commerce and Home Science, Jalgaon undertook the *Mega Cleanliness Drive* on 18th and 19th October 2022. As many as 40 Volunteers took part in this cleanliness drive. On 18th October 2022, volunteers collected plastic and waste materials at Dr. Babasaheb Ambedkar garden which falls under the Jalgaon Municipal Jurisdiction.
17. **Constitution Day:** The NSS unit of A.D.P.M.'s Women's College of Arts, Commerce and Home Science, Jalgaon celebrated '*Constitution Day*' on 26th November 2022. As many as 80 NSS volunteers and two POs took part in the rally organized in the Jalgaon city.
18. **International Human Rights Day:** The NSS Unit of the A.D.P.M's Women's College of Arts, Commerce and Home Science, Jalgaon celebrated the '*International Human Rights*' Day on 10th December 2022. On the occasion a special lecture of Prof. Rajesh Kharde was arranged on the topic "*Human Rights: Dignity, Freedom and Justice for All.*"
19. **Minority Rights Day:** The NSS Unit of the A.D.P.M's Women's College of Arts, Commerce and Home Science, Jalgaon arranged '*Minority Rights Day*' on 17th December 2022. Prof.Moin

Naeem Shaikh, an Assistant Professor from the Dr.A.G.D. Bendale Women's College, Jalgaon delivered a lecture on "The Present Status of the Minorities in India".

- 20. Special Winter Camp:** A Special Winter Camp of N.S.S. for the year 2022-23 was organized at Maharshi Kanva Ashram, Kanalda. It was organized from 05/01/2023 to 11/01/2023. The theme of the camp was "The Efforts of Youths in the Development of Village and City".
- 21. National Voters Day:** The NSS Unit held a programme on the occasion of National Voters Day on 25th January 2023. On this occasion Dr. Vaqar Shaikh, an Assistant Professor from Iqra College, Jalgaon delivered a lecture on "The Importance of Voting in Democracy". In his lecture he laid emphasis on the significance of Voting in electoral politics.
- 22. Republic Day:** NSS Unit arranged the 'Flag Hoisting Ceremony' on the occasion of Republic Day 26th January 2023.

- 23. World Cancer Day:** The NSS Unit in association with *Indian Redcross Society, Jalgaon* arranged a programme on the occasion of 'World Cancer Day' on 4th February, 2023. A well known Radiologist Dr. Gitanjali Thakur guided the participants. Her topic of lecture was "Breast Cancer: Causes and Remedies".
- 24. International Women's Day:** On the occasion of International Women's Day i.e. 8th March 2023, NSS unit arranged a lecture on 'Leadership of Women in 21st Century'. Prof. Vijay Raje Nimbalkar guided the participants on this occasion.
- 25. Workshop on International Women's Day:** As part of International Women's Day celebration, NSS Unit organized a workshop of Dr. Leeneshwari Borole on "Women and Their Health" on 9th March 2023. She guided the participants on the importance of health in day to day life.

Research Promotion and MOU Committee (Invention Cell) Report

Dr. Vinay B. Patil,
Chairman

The committee operates under the guidance of the Principal. To give the final shape to the Research Promotion and MoUs agreements,

The committee encouraged professors in the college to write at least one research paper. Efforts were made to organize programs with the colleges with which MoUs have been made. A National Workshop on "Gender Sensitization" was jointly organized by the Research Promotion and MOU Committee with the MOU Colleges on 28 January 2023. The workshop was divided into two sessions. In the morning session key note speech, Dr. Mukta Mahajan, Director, School of Language Studies and Research Center Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University Jalgaon deliberated on "Gender Sensitization: Awareness and Main Streaming", while in the afternoon session Prof. Dr. Veena D. Mahajan, Assistant Professor, Department of Psychology, KBC North Maharashtra University Jalgaon, guided the participants on "Gender Equality". Around 110 male and female students from the college with MOUs attended the workshop. It includes KCE College of Engineering, DNC College, S.S.Maniyar Law College, College of Social Work, M.J. College and students and teachers of Godavari Engineering College Jalgaon registered for the workshop.

A workshop on the use of e-resources for research was organized with the colleges with which MoUs have been signed.

Capacity Building, Skills Enhancement & Short Courses Committee

Mr. Rajesh Kharde,
Chairman

The committee started another certificate course "**Certificate Course in Basic Computer**". This course is designed for UG students as an add-on course. It aims to give basic knowledge of the computer application in day to day and simple business weak. The content are suitable to gain opportunities in various sectors. As many as 40 students enrolled for the said course.

The committee initiated to implement the skill based courses starting from this academic year. It conducted the "**Certificate Course in English Communication**." This course is designed for UG students as an add-on course. It aims to give basic knowledge of communication in English. It will help to acquire communications skills in day to day life. The course content is suitable for written as well as spoken communication. Altogether 44 students were admitted for the said course.

The committee started "**Certificate Course in Pre-Marital Counseling**". This course is designed for UG students as an add-on course. It aims to provide the necessary knowledge of pre-marital counseling. It helps the learner to deal with marital issues. As many as 44 students enrolled for the said course.

Report of the Staff Academy, Code of Conduct and Professional Ethics

Dr.Kishor H. Nehete,
Chairman

The members of the academy prepared a schedule to be given in the annual planning. Hon. Principal Dr.Jayshree Nemade delivered a lecture on, Professional Ethics and Code of Conduct on 19 March 2023. It was a special speech on the said topic.

Principal and the teaching faculty delivered lectures on the various academic and socially related topics.

Following table gives details of the lectures arranged by the staff academy during 22-23

Sr. No.	Faculty Name	Topic of lecture	Date
1	Dr. Jayashri M. Nemade	Professional Ethics and Code of Conduct	19 /04/23
2	Dr. Satish G. Jadhav	Bhura Atamacharitra	12/04/2023
3	Dr. Sugandha I. Patil	Baba Amte	08/10/2023
4	Mr. Y. R. Shaikh	Mohmad Paigamber	02/2/2023
5	Mr. Madhavrao A. Patil	Shri Chatrapati Shivaji Maharaj	31/01/2023
6	Dr. Sadhana Jawale	Paryatan	06/04/2023
7	Dr. Dimpal S. Patil	Harivanshrai Bachan	22/02/2023
8	Dr. Sanjay V. Bhamare	ATM Cha Itihas	08/04/2023
9	Dr. Kishor H. Nehete	Karmaveer Bhaurav Patil	11/04/2023
10	Dr. Prakash Kamble	Dr Babasaheb Ambedkar	15/04/2023
11	Mr. Rajesh Kharade	Shahu Maharaj Yanche Vichar	17/04/2023
12	Dr. Srikant S. Chaudhari	Mudrankala	14/02/2023
13	Dr. Vinay B. Patil	Sanganak Kranti	18/04/2023
14	Dr. Somnath S. Lokare	370 Kalam Parshvbhumi	18/04/2023

Graduation Ceremony Report

Dr.Kishor H. Nehete,
Chairman

Arunodaya Dnyan Prasarak Mandal's Women's College of Arts, Commerce and Home Science, Jalgaon organized 72nd Convocation Ceremony of S.N.D.T. Women's University, Mumbai on 14 March, 2023. Hon. Mr.Nilkanth Gaikwad Former Principal and Education Officer, Jalgaon was the chief guest and Hon.Prof.Shri. A. P. Chaudhari, the President of Arunodaya Dnyan Prasarak Mandal. Jalgaon chaired the ceremony.

Mr. Nilkanth Gaikwad guided to the present students planing their future and work hard to achieve their goals. Then Hon. Prof. A. P Chaudhari guided the students about future prospectus and importance of planning. He suggested that students must look for higher career opportunities. At beginning of the ceremony Principal Dr.Jayashri Nemade put the progress report of the college of academic year 2022-23. She mentioned the excellence achieved by the faculty members as well as the students of the college. Total Thirty-Five students got their degree certificates at the auspicious hands of the chief guest, the chairman, the principal, and vice principal. Dr. Satish Jadhav the vice principal was also present on for the ceremony. Dr. Vinay Patil comereed the ceremony whereas Dr. Kishor Nehete, Chairman Examination Committee put the vote of thanks.

Teacher–Parents Association Committee

Dr. Prakash Kamble,
Chairman

The Teacher–Parent Association is an important Committee at the college level to facilitate the active communication and rapport between parents, teachers and students. Since parents are the important stake holders in the development of college. The committee always extends its support and cooperation in dealing with problems faced by the parents in the sphere of education.

The committee set up an executive board of the parents to receive suggestions and complaints to enhance the educational progress of their children. In each academic year, the committee conducts the Teacher Parent Association Meet but in this year due to time constraints, the meet could not be held. With due apology, the committee is committed in hold the teacher-parents meet in the next academic year.

Alumni Association Committee

Dr. Prakash Kamble
Chairman

The Alumni Association committee conducted the following activities for the academic year 2022/23.

• On 10th March 2023 arranged the 'Aap ki Adalat Programmme' in which Ms. Bharati Dabbe, an Alumni was invited to share her views. Ms. Bharati Dabbe, bright student from the department of Geography now working with the Land Records Dept. in the Collector office, Jalgaon narrated her academic journey. Dr. Prakash Kamble moderated the programme.

• On the 14th March 2023, the committee arranged *Alumni Association Meet*. Principal Dr. Jayashri Nemade presided over the programme. On this occasion Alumni students Ku. Varsha, Ku. Tanuja, Ku. Priyanka, Ku. Diksha recited their self composed pomes and songs. In a meet, it is decided to float You Tube Channel for alumni association to register their suggestions and complaint. Vice Principal Dr. Satish Jadhav, teachers were present for this day long meet. Dr. Prakash Kamble compeererd the session while Dr. Dimpal patil expressd the vote of Thanks.

Equal opportunity cell for persons with Disability

Dr. S. V. Bhamre
Chairman

The department of sociology and Equal Opportunity cell jointly visited Udan Divyang Training Centre Jalgaon on 06/12/2022. During this day long visit the officials of the training centre Mrs. Sonali Bhoi and Mrs. Jayshri guided the students about the function of the centre. They also enlightened the students the various departments and their mode of functions. Students were informed about audio-visual system, physiotherapy, speech therapy, skill department existed at the centre.

The objects made by Divyang Students of the Centre were shown to the students. Students thoroughly understood the problems and issues of Divyang Students at the centre, Dr. S. B. Jawale, Dr. S. V. Bhamre, Dr. Dimple Patil, Prof. Jayshree Deore and Prof. Jayshree Sonawane accompanied the students to the Udan Divyang centre.

Competitive Examination and Career Counseling Committee Annual Report

Mr. Rajesh M. Kharde
Chairman

1) The District Skill Development Employment & Entrepreneurship Guidance Center Jalgaon arranged a Employment Campaign under the Pandit Dindayal Upadaya Employment campaign on 15th July 2022. Those students who were passed ITI, 12th grade or having graduation degree were eligible for the employment campaign. This employment campaign was arranged in order to commemorate The 'World Youth Skill' day on 15th July 2022. As many as 07 students from our women's College of Arts, Commerce & Home Science, Jalgaon participated in the campaign. All our students were degree holders, therefore, they were deserved to take part in the said employment campaign. This programme was arranged at Govt ITI, Jalgaon on 15th July 2022.

Participant Students List:

No	Participant Name	Degree	Mobile No.
1)	Maheshwari Kapurchand Sapkale	B.A.	9309550122
2)	Sonali Rajendra Kadam	B.A.	9511826745
3)	Kalyani Shrikant Survade	B.A.	9673330932
4)	Monali Shivdas Harane (M)	B.A.	7798225134
5)	Dipali Ishwar Patil	B.A.	9325700229
6)	Jayashri Kishor Khairnar	B.A.	9158665904
7)	Lalita Rajmail Gaykawad	B.A.	866975408

2) On 28th September 2022, the Competitive Examination Committee organized a lecture on "Career Opportunities in Competitive Examination". Mr. Vikas Girase, Director, Unique Academy, Jalgaon guided the participants. As many as 40 students participated in this program.

On this occasion, Mr. Girase highlighted the career opportunities available in the various departments of state and central govts. He also motivated students by giving examples of successful candidates who passed the UPSC, MPSC examinations.

In her presidential speech, Principal Dr. Jayashri Nemade suggested to the participants on how to keep motivated during the study of such competitive examinations. She also spoke on the significance of honesty in our day to day life.

Prof. Madhavrao Patil Moderated the programme while Mr. Rajesh Kharde expressed vote of thanks of the programme.

3) On 21st and 22nd December 2022, a program on "Entrepreneurship Development Training based on Food and Agricultural Processes" was organized jointly by the Competitive Examination Committee and District Industry Centre, Jalgaon. 10 female students participated in this program.

During this training programme Hon. Mr. Dinesh Gawle presented various opportunities in the field of food and agricultural processes. Through hands-on demonstration, he guided the participants on how to draw the license for starting various schemes. He also spoke on the grants NABARD gives to the new entrepreneurs for initiating new enterprises.

Mr. Rajesh Kharde moderated the program and to Prof. Madhavrao Patil expressed vote of thanks of the programme.

Scholarship, National Integration And Election Committee

Dr. S. V. Bhamre
Chairman

The committee arranged following activities during the academic year 2022-23

- 1) The birth anniversary of former Prime Minister Rajiv Gandhi was observed as 'Communal Harmony Day' on 20/08/2022 Principal Dr.J. M. Nemade guided the participants on the importance of maintenance of Communal Harmony in our day to day life.
- 2) The birth anniversary of an Iron man Sardar Vallabhbhai Patel was celebrated as National Integration Day. Principal Dr. J. M. Nemade administered an oath of national integration to the students, teachers and non-teaching staff.
- 3) The committee arranged a programme on the constitution Day on 26th Nov. 2022. On this occasion, the common reading of the preamble of the constitution took place. Few students expressed their views on the Indian Constitution.
- 4) The Demand Draft of Rupees 1000 was sent to the office Communal Harmony Pratisthan, New Delhi, Govt of India as a mark of observation of National Communal Harmony Week.
- 5) The committee arranged a programme on the occasion of 'Minority Day' on 18/12/2022 Prof. Moin Shaikh guided the participants on the variety of schemes available for the welfare of minority communities in India. Shri Pitambar Patil, Manager with
- 6) the Maulana Azad Minority Financial Development Corporation also gave valuable information about the educational facilities for the children of minority communities.
- 6) Special Guidance on Voter's Day – The Election Committee of the College organized a special lecture on the occasion of voter's Day of Prof. Dr. Vaqar Shaikh from Iqra's H. J. Thim College of Arts and Science, Mehrun, Jalgaon on 25 January 2023. He delivered his talk on the subject "The Importance of Vote in Democracy". Dr. Jayashri Nemade Chaired the programme and Dr. Satish Jadhav Nemade Chaired the programme and Dr. Satish Jadhav and all Lectures, Students participated in the Programme.
- 7) The committee arranged a programme to select the Student Representative of the academic year 2022-23
- 8) The committee arranged a programme regarding the scholarship scheme for the SC, ST and OBC students, the committee guided the students on how to fill in the scholarship forms and where to submit.

Library Report

Dr. Vinay Patil
Chairman

Considering the importance of library in college education, books are very important, effective and reliable means of acquiring knowledge along with classroom education. Our library works to fulfill the intellectual needs of the readers through books and knowledge gained from the library.

To maximize the library's utility, it is open from 9:30 AM to 5:30 PM, providing ample time for readers to access the library and its reading room.

However, the impact of the COVID-19 pandemic has affected the educational institute as well as the library. Some services had to be provided online like e-newspapers, e-books were provided through Whatsapp.

This year, the library has subscribed a total 39 periodicals, journals & are available on various subjects. Additionally, our library is a member of "N-List," which is run by UGC INFONET and provides access to a vast collection of e-books and e-journals from around the world on a variety of subjects.

During this academic year, the library has acquired books on various subjects, and also received book donations from President of the institute Prof. Arun P. Chaudhari, Prof. Dr. Hiralal Chavan, Prof. B. M. Mahajan, and Principal Dr. Jayashree Nemade. As a result, the library now has a total of 10,766 books. Additionally, there are seven newspapers available in different languages to provide readers with updated information on daily events.

Under the book bank scheme, books are

made available to students for the academic year. This year, eleven students were provided with books under this scheme.

The following activities have been implemented by the library in this year –

- Dr.S.R.Ranganathan's birth anniversary was celebrated in the college on August 09, 2022 with enthusiasm.
- Amrit Mahotsav of the Independence on August 12, 2022, a book exhibition of books based on great men and events of independence and freedom struggle was held on the occasion of Amrit Mahotsav of Independence through the library.
- On 15 October 2022 in the college library, Dr. A. P. J. Abdul Kalam's biography and similar books were displayed in the visual area.
- Students can sit in the reading room of the library to study serial books, magazines, competitive exams etc. Reading and consuming books and magazines.
- Internet access provides through the I.C. T. Center, which is regularly used by students and professors.
- Career guidance and counseling is being done by the library to the students. A separate reading room was created in the library for competitive examinations. For that, the college library has Weekly Employment Job Reference, Samam Gyan Darpan (Hindi), Bulletin of Unique Academy, Careers 360, Business Friends,

Entrepreneur Magazines which include government and other sector jobs and various careers etc. There is information. By sitting in this, the students can read competitive exam books, magazines, etc. Reading and using.

- OPEC facility is made available in the library to search the books in the library.
- Photo copying facility was provided to the students by the library.

During this academic year students, alumni and faculty, non-teaching staff and office bearers of our management avail the library facilities.

The library strives to provide the best possible facilities to the readers in the college library, with the support of the management board officers, Principal Dr. Jayshree Nemade, Vice Principal Dr. Satish Jadhav, and the library committee enjoys invaluable support. So the teaching faculty, non-teaching staff are getting continuous support from all of them.

Student Service Center Report

Dr. Sadhana Jawale
Chairman

Student Service Center has organized following activities during academic year 2022-23.

On 8 September 2022 we organised the programme on, "Aesthetics and Financial independence". The program was presided over by principal of the college Dr. Jayashree Nemade and the lecture was delivered by pr. Yogita Patil

One day workshop on "Student Capacity Building" on 1 October 2022. the workshop was chair by the principal Dr. Jayashri Nemade. In the first session adv. Lalita sapkale guided on "Law of Anti Ragging" In the second session of the workshop adv. Jyoti Bhole guided on "Harassment of Women :Reality and Law"

One day National workshop on "Gender Sensitization" on 28 January 2023. This workshop was divided into two session. The president of the institute Pro. A. P. Chaudhary inaugurated the workshop. In the first session Dr. Mukta Mahajan Director, school of languages and literature at KBCNMU, Jalgaon delivered a keynote address on "Gender Sensitization: Awareness and Mainstreaming" In the afternoon session Dr. Veena Mahajan Assistant Professor in the department of Psychology at KBCNMU Jalgaon guided the participant on "Gender Equality" the workshop was chaired by principal Dr. Jayashree Nemade.

Savitribai Phule Student Welfare Committee

Dr. Prakash Kamble
Chairman

The Savitribai Phule Student Welfare Committee is designed with a view to render the financial assistance to the needy & financial deprived students of the college.

The following activities were undertaken by the committee during the academic year 2022-23

- 1. Teaching Staff Contribution:** All the teaching members including principal contributed Rs. 3000 each towards Savitribai Phule Financial Scheme.
- 2. Admission Fee:** At the beginning of academic year, the committee extended financial help to those needy students who were financially unable to pay the fees for their admission to B.A.I. Per students 100/- Rupees were given for the admission. Total amount 10,000/- Rupees were given for the admission to B.A.I students.
- 3. Cycle Distribution Programme:** The committee distributed 38 bicycles to the needy students on 22nd Sept.2022. The cycle distribution programme was held under the chairmanship of District Planning Officer Shri. Pratap patil. At the auspicious hands of president shri A.P.Chaudhari, the bicycles were given to the students for attending the college regularly.
- 4. Bus Pass Scheme:** As many as 37 students from nearby villages availed the bus pass scheme. This scheme rendered the financial support to

students who otherwise could not have attended the college regularly in this academic year.

- 5. Envelope Creation Trainings Workshop :** on 12th Oct. 2022, the committee conducted a day long workshop on 'Creation of Envelope Training' Mrs.Manisha Chaudhari& Dimpal Marathe guided the students on how to create the envelope. This workshop aimed at to infuse employment skills among the students. As many as 60 students were present for the workshop.

Arunodaya Dnyan Prasarak Mandal's
Women's College of Arts, Commerce And Home Science, Jalgaon
LIST OF ANNUAL COMMITTEES (2022-23)

SR. No.	Name of the Committee	Designation
I- STATUTORY COMMITTEE'S		
1	Internal Quality Assurance Cell (IQAC) 2021-2026	
	Dr. Jayashri M. Nemade- Principal	Chairman
	Dr. Satish G. Jadhav-Vice Principal	IQAC-NAAC Co-ordinator
	Dr. Somanath S. Lokare	Secret. Assistance
	Prof. A. P. Chaudhari	Member from Management
	Prof. Dr. V. S. Zope	Nominees from External Expert
	Prof. Dr. K. P. Narkhede	Nominees from Lokal Society
	Shri. V. Y. Bendale	Nominees from Industrialist
	Dr. Sadhana B. Jawale	Member
	Mr. Yunus R. Shaikh	Member
	Dr. Kishor H. Nehete	Member
	Dr. Prakash G. Kamble	Member
	Dr. Vinay B. Patil	Member
	Mr. Chandrakant S. Patil-Head Clerk	Adm. Officer
	Kavita K. Chauthe	Alumni
	Sonam R. Patil	Alumni
	Chetana Chhotoo Songire	Student
2	Prevention of Sexual Harassment Committee (2021-2023) <i>(ICC – Internal Complaint Committee – VISHAKHA Committee)</i>	
	Dr. Sadhana B. Jawale	President
	Dr. Satish Jadhav – Vice-Principal	Member
	Mrs. Dimpal S. Patil	Member
	Mr. Mahendra P. Chaudhari - Sr. Clerk	Member
	Dr. Vijeta Singh - Advocate	Advocate
3	Prevention of Caste-Based Discrimination Committee	
	Dr. Prakash G. Kamble	Chairman
	Dr. Srikant S. Chaudhari	Member
	Dr. Sanjay V. Bhamare	Member
	Mr. Ganesh B. Chaudhari - Jr. Clerk	Member
4	Women's Grievance Redressal Committee (2021-2026)	
	Mrs. Archana A. Chaudhari	President
	Dr. Jayashri M. Nemade	Principal

	Mrs. Dimpal Patil	Coordinator (T. Rep)
	Adv. Mr. S. Y. Borole	Advocate
	Mrs. Ujwala K. Bendale	Social Worker
	Mr. Chandrakant Patil – Head Clerk	Non-Teaching Rep.
	Police Officer Jilha Peth (0257-2229733)	Member
5	Anti-Ragging Committee (2021-2026)	
	Dr. Sadhana Jawale	Chairman
	Mr. Yunus Shaikh	Member
	Mr. Madhavrao Patil	Member
	Mr. S. R. Talele	Member
	Mrs. Tilottama A. Jawale	Member
	Mr. Mahendra Chaudhari – Sr. Clerk	Member
	Police Officer Jilha Peth (0257-2229733)	Member
6	Equal Opportunity Cell for PWD (Person with Disability)	
	Dr. Sanjay V. Bhamare	Chairman
	Mr. Yunus R. Shaikh	Member
7	Scholarship & National Integration & Election Committee	
	Dr. Sanjay Bhamare	Chairman
	Mr. Rajesh Kharde	Member
8	Alumni & Parents - Teachers - Students Association Committee	
	Dr. Prakash Kamble Chairman	Chairman
	Dr. Dimpal Patil Member	Member
	Dr. Sugandha Patil Member	Member
9	Student Service Centre (SSC) - Manasrang	
	Dr. Sadhana Jawale Chairman	Chairman
	Dr. Sugandha Patil Member	Member
II - ADMINISTRATIVE COMMITTEES		
10	Admission and Prospectus Committee	
	Dr. Somnath Lokare	Chairman
	Dr. Sanjay Bhamre	Member
	Dr. Kishor Nehete	Member
	Dr. Prakash Kamble	Member
	Dr. Sadhana Jawale	Member
	Dr. Dimpal S. Patil	Member
11	Time-Table, Examination and Academic Calendar Committee	
	Dr. Kishor Nehete	Chairman
	Dr. Srikant Chaudhari	Member
	Dr. Vinay Patil	Member

12	Website Upgradation and ICT Committee	
	Dr. Somnath Lokare	Chairman
	Mr. Rajesh Kharde	Member
13	Annual Gathering and Prize Distribution Committee	
	Dr. Vinay Patil	Chairman
	Dr. Prakash Kamble	Member
14	College Magazine Committee (Kusumai)	
	Dr. Prakash Kamble	Chairman
	Dr. Dimpal Patil	Member
15	Publicity Committee	
	Mr. Yunus Shaikh	Chairman
	Dr. Dimpal Patil	Member
	Dr. Sugandha Patil	Member
III - STUDENT SUPPORT SERVICES COMMITTEE'S		
16	Library Committee	
	Dr. Jayashri M. Nemade - Principal	Chairman
	Dr. Satish G. Jadhav - Vice-Principal & IQAC Coordinator	Member
	Dr. Vinay B. Patil	Secretary
	Mr. Yunus Shaikh	Member
	Mr. Chandrakant S. Patil - Head Clerk	Member
17	NSS Department (Green Campus, Discipline & Public Health)	
	Mr. Madhavrao A. Patil	NSS - PO
	Mr. Rajesh M. Kharde	NSS Ass.- PO
18	Capacity Building, Skills Enhancement & Short Courses Committee	
	Mr. Rajesh Kharde	Chairman
	Dr. Sadhana Jawale	Member
19	Competitive Examination and Career Counseling Committee	
	Mr. Rajesh Kharde	Chairman
	Dr. Sanjay Bhamre	Member
20	Sports Committee	
	Dr. Satish G. Jadhav - Vice-Principal & IQAC Coordinator	Chairman
	Mr. Madhavrao Patil	Coordinator
	Mr. Rajesh Kharde	Member
21	Educational Tour and Field Visit Committee	
	Dr. Srikant Chaudhari Chairman	Chairman
	Dr. Sugandha Patil Member	Member
22	Student Welfare and Fund Raising Committee	
	Dr. Prakash Kamble	Chairman
	Dr. Sanjay Bhamare	Member

IV - INNOVATIVE PROGRAMME/ACTIVITY COMMITTEES

23	Teaching-Learning Innovative & Mentor-Mentee Committee	
	Dr. Somnath Lokare	Chairman
	Dr. Srikant Chaudhari	Member
24	Women's Study Centre	
	Dr. Sadhana Jawale	Chairman
	Dr. Kishor Nehete	Member
25	Art and Culture Committee (Debate/Elocution/Essay/Exhibition etc.)	
	Dr. Dimpal Patil	Chairman
	Dr. Sugandha Patil	Member
	Mr. Madhavrao Patil	Member
V - RESEARCH AND EXTENTION COMMITTEE'S		
26	Research Promotion & MoU Committee (Avishkar Cell)	
	Dr. Vinay Patil	Chairman
	Dr. Somnath Lokare	Member
27	Feedback Analysis Committee	
	Mr. Madhavrao Patil	Chairman
	Dr. Srikant Chaudhari	Member
28	Staff Academy, Code of Conduct & Professional Ethics Committee	
	Dr. Kishor Nehete Chairman	Chairman
	Dr. Srikant Chaudhari Member	Member
29	UGC, RUSA & University Proposal Committee	
	Mr. Yunus Shaikh	Chairman
	Dr. Vinay B. Patil	Member
	Mr. Ganesh Chaudhari – Jr. Clerk	Member

**Arunodaya Dnyan Prasarak Mandal's
Women's College, Jalgaon**

OUR BLOOD DONER'S STAFF

SR. No.	Name	Gmail User	Blood Group
TEACHING STAFF			
1	Dr.MRS. J. M.NEMADE	jmnemade@gmail.com	B ⁻
2	Dr.S G. JADHAV	satishjadhavsndtjal@gmail.com	B ⁺
3	Dr. MRS. S. B. JAWALE	sadhanajawale@gmail.com	B ⁻
4	Dr. K. H. NEHETE	khnehete@gmail.com	A ⁺
5	Mr. Y. R. SHAIKH	syunus555@gmail.com	O ⁺
6	Dr. S. S. CHAUDHARI	schaudhari.1964@gmail.com	O ⁺
7	DR. V. B. PATIL	patilvinay@gmail.com	A ⁺
8	DR. S. V. BHAMRE	sanjaybhamre1968@gmail.com	A ⁺
9	MR. S. S. LOKARE	lokaresomnath@gmail.com	B ⁺
10	DR. P. G. KAMBALE	tushit034@gmail.com	B ⁺
11	MR. M. A. PATIL	madhavrao.ashok@gmail.com	O ⁺
12	MRS. D. S. PATIL	patildimpal23@gmail.com	B ⁺
13	MR. R. M. KHARDE	rajesh.kharde1@gmail.com	O ⁺
NON TEACHING			
1	MR. C. S. PATIL	chandupatil1965@gmail.com	A ⁺
2	MR. M. P. CHAUDHARI	mpc3077@gmail.com	B ⁺
3	MR. G. B. CHAUDHARI	ganesh.chaudhari7@gmail.com	B ⁺
4	MR. P. S. CHAUDHARI	pradipchaudhari710@gmail.com	AB ⁺
5	MR. J. B. PATIL	jpatil1247@gmail.com	B ⁺
6	MRS. N. H. CHAUDHARI	chaudhari.nilimah@gmail.com	B ⁺
7	SMT. J. K. CHAUDHARI	chaujyotik@gmail.com	B ⁺

गुणवत्ता
पारितोषिके

अरुणोदय ज्ञान प्रसारक मंडळ संचलित,
कला, वाणिज्य व गृहविज्ञान महिला महाविद्यालय, जळगाव
गुणवत्ता पारितोषिके वितरण २०२१-२२

अ. क्र.	पारितोषिकाचे नाव	दात्याचे नाव	पारितोषिक विशेष	पारितोषिक प्राप्त विद्यार्थिनी
	तेजस्विनी	महाविद्यालय	महाविद्यायातील बेस्ट स्टुडंट तेजस्विनीसाठी शॅच व शीलड	कु.शुभांगी पंढरीनाथ झोडपे
१.	कै. कुसुमताई पारितोषिक	चि.अभिजित अरुण चौधरी	बी.ए. भाग-३ सर्व विषयात सर्वप्रथम	कु.दीक्षा सुधाकर सोनवणे
२.	कै. नर्मदाई पारितोषिक	सौ.अर्चना अरुण चौधरी	महाविद्यालयातील बेस्ट स्टुडंट	कु.शुभांगी पंढरीनाथ झोडपे
३.	कै.सौ.यशोदाबाई मोहन महाजन पारितोषिक	प्रा.श्री.बी.एम. महाजन	बी. ए. भाग-१ मराठी विषयात सर्वप्रथम	कु.शुभांगी पंढरीनाथ झोडपे
४.	श्रीमती सुधा रमेश जमधाडे पारितोषिक	डॉ.सौ.उषा रविंद्र सपकाळे	सावित्रीबाई फुले जयंती स्पर्धा-प्रथम- रू.४००/-	कु.दीक्षा अशोक सोनवणे
५.	श्रीमती सुधा रमेश जमधाडे पारितोषिक	डॉ.सौ.उषा रविंद्र सपकाळे	सावित्रीबाई फुले जयंती स्पर्धा-द्वितीय- रू.३००/-	कु.जया भगवान पाटील
६.	कै. अॅड. दादासाहेब वाय.एम. बोरोले माजी खासदार यांच्या स्मरणार्थ	अॅड.श्री.सुभाष यशवंत बोरोले	बी.ए. भाग-३ इंग्रजी विषयात सर्वप्रथम	कु.दीक्षा सुधाकर सोनवणे
७.	कै. यशवंत सुपडू बेंडाळे पारितोषिक	श्री.विनायक वाय. बेंडाळे	बी.ए. भाग-३ इंग्रजी विषयात सर्वप्रथम	कु.दीक्षा सुधाकर सोनवणे
८.	कै. पांडूरंग स्मृती पारितोषिक	प्रा.श्री.ए.पी. चौधरी	बी.ए. भाग-३ सर्वप्रथम	कु.कांचन मनोहर पावरा
९.	कै. गीताबाई अमृत बोरोले पारितोषिक	डॉ.प्रभावती बी. महाजन	बी.ए. भाग-३ मराठी विषयात सर्वप्रथम	कु.कल्याणी श्रीकांत सुरवाडे
१०.	कै. शांताई बळीराम महाजन पारितोषिक	सौ.अर्चना अरुण चौधरी	बी.ए. भाग-३ भूगोल विषयात सर्वप्रथम	कु.जया ईश्वर बाविस्कर
११.	मातृ-पितृ स्मृती-१७५/-X ५ विद्यार्थिनी	डॉ.किसन पाटील	तेजस्विनी स्पर्धेमध्ये येणाऱ्या पाच विद्यार्थिनींना प्रोत्साहनपर	कु.शुभांगी पंढरीनाथ झोडपे कु.प्राजक्ता आनंदा साळुंखे कु.रविना प्रवीण तांदळे कु.रितिका दिलीप गजरे कु.गायत्री विजय पाटील
१२.	कै. मोहन यादव महाजन पारितोषिक	श्री.तुषार भागवत महाजन	बी.ए. भाग-२ मराठी विषयात सर्वप्रथम	कु.नंदिनी कमलाकर सोनवणे
१३.	कै.प्रा.डॉ. वासुदेव सोनवणे पारितोषिक	डॉ.सौ.उषा रविंद्र सपकाळे	हिंदी निबंध स्पर्धेत सर्व प्रथम - रू.२५१/-	कु.दीक्षा अशोक सोनवणे

अ. क्र.	पारितोषिकाचे नाव	दात्याचे नाव	पारितोषिक विशेष	पारितोषिक विशेष
१४.	कै. प्रा. डॉ. वासुदेव सोनवणे पारितोषिक	डॉ.सौ.उषा रविंद्र सपकाळे	हिंदी निबंध स्पर्धेत द्वितीय- रू.२००/-	कु.करुणा विजय इंगळे
१५.	कै. चंद्रकांत राजाराम बढे पारितोषिक	श्रीमती सविता चंद्रकांत बढे	बी.ए. भाग-३ समाजशास्त्र विषयात सर्वप्रथम	कु.निकिता समाधान धिवरे
१६.	कै. कमल यशवंत बोरोले यांच्या स्मरणार्थ	सौ.कांचन सुभाष बोरोले	बी.ए. भाग-१ इंग्रजी विषयात सर्वप्रथम	कु.तेजस्विनी कैलास सुर्वे
१७.	कै. मोतिराम उखर्डू निकम पारितोषिक	डॉ.सौ.उषा रविंद्र सपकाळे	बी.ए. भाग-३ सर्वप्रथम	कु.कांचन मनोहर पावरा
१८.	गं.भा.द्वारकाबाई मोतीराम निकम पारितोषिक	डॉ.सौ.उषा रविंद्र सपकाळे	बी.ए. भाग-३ हिंदी विषयात सर्वप्रथम	कु.प्रियंका ज्ञानेश्वर झोडपे
१९.	गं.भा.द्वारकाबाई मोतीराम निकम पारितोषिक	डॉ.सौ.उषा रविंद्र सपकाळे	बी.ए. भाग-२ हिंदी विषयात सर्वप्रथम	कु.दामिनी श्याम मराठे
२०.	कै. विलास रामू कोल्हे पारितोषिक	श्री.किरण रामू कोल्हे	बी.ए. भाग-३ समाजशास्त्र विषयात सर्वप्रथम	कु. निकिता समाधान धिवरे
२१.	कै.सौ.निलिमा धनराज पाटील पारितोषिक	श्री.भास्कर सदाशिव जावळे	बी.ए. भाग-१ समाजशास्त्र विषयात सर्वप्रथम	कु.शीला अशोक सोनवणे
२२.	कै. सौ. भगिरथी श्रीपत नेहेते पारितोषिक	श्री.हिरामण श्रीपत नेहेते	बी.ए. भाग-१ भूगोल विषयात सर्वप्रथम	कु.नंदिनी बी चौधरी
२३.	कै. वसंत भगवान भामरे पारितोषिक	प्रा.श्री. संजय वसंत भामरे	बी.ए. भाग-३ अर्थशास्त्र विषयात सर्वप्रथम	कु.कांचन मनोहर पावरा
२४.	कै.कमलाबाई वसंत भामरे पारितोषिक	सौ.गायत्री संजय भामरे	बी.ए. भाग-२ अर्थशास्त्र विषयात सर्वप्रथम	कु.आरती संजय पांडे
२५.	श्री. वामन उखा महाजन पारितोषिक	प्रा.श्री.हिरालाल व्हि. चव्हाण	बी.ए. भाग-१ अर्थशास्त्र विषयात सर्वप्रथम	कु.रितिका दिलीप गजरे
२६.	कै. प्रल्हाद वामन चौधरी पारितोषिक	श्री.महेंद्र प्रल्हाद चौधरी	बी.ए.भाग-१ मध्ये सर्वप्रथम येणाऱ्या विद्यार्थिनीस	कु. अनघा भगवान शेंडे
२७.	कै. कुमुदिनी भगवान कोळंबे पारितोषिक	प्राचार्या डॉ.जयश्री मधूसूदन नेमाडे	बी.ए. भाग-१ F.C.III मध्ये सर्वप्रथम	कु. विद्या राजेंद्र सपकाळे